

Sejmiku Województwa Śląskiego

z dnia 2022 r.

w sprawie

**ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego
„Lasy nad Górną Liswartą”**

Na podstawie art. 18 pkt 20 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz art. 19 ust. 6a i art. 20 ust. 4a pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1. Ustanawia się na okres 20 lat plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” w brzmieniu załącznika nr 1 obejmującego część tekstową, załącznika nr 2 obejmującego mapy uwarunkowań (arkusze nr 1 – 30) oraz załącznika nr 3 obejmującego mapy działań ochronnych (arkusze nr 1 – 30).

§ 2. W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty Bagno w Korzonku PLH240029, położonego w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku PLH240029 (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 9020).

§ 3. W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty Łęgi w Lasach nad Liswartą PLH240027 położonego w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 2 listopada 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi w Lasach nad Liswartą PLH240027 (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 7003).

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 marca 2022 roku (w przypadku podjęcia uchwały później niż w styczniu 2022 roku termin ten ulegnie przesunięciu).

Departament Środowiska
Jolanta Prażuch

Racjonalizacja
Damian Jesomik
KT-2342

PLAN OCHRONY DLA PARKU KRAJOBRAZOWEGO „LASY NAD GÓRNĄ LISWARTĄ” (projekt)

Rozdział 1

Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji

§ 1.1. Ogólnymi celami ochrony przyrody Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”, zwanego dalej „Parkiem”, są:

- 1) zachowanie dużych kompleksów leśnych, łąk śródleśnych i nadrzecznych oraz istniejących kompleksów stawów wraz z całym bogactwem występujących tu gatunków grzybów, roślin i zwierząt, w tym zwłaszcza chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych;
 - 2) zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów, w tym utrzymanie powiązań w obrębie Parku oraz powiązań z zewnętrznymi układami przyrodniczymi;
 - 3) stabilizowanie i przywracanie utraconej różnorodności biologicznej na poziomie ekosystemów, siedlisk, gatunków i genotypów;
 - 4) zachowanie walorów kulturowych i krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego z zabytkowymi układami przestrzennymi wsi, zespołami pałacowo-parkowymi, historycznymi elementami zagospodarowania przemysłowego, alejami, zadrzewieniami śródpolnymi i historycznym układem dróg;
 - 5) sukcesywna poprawa stanu wszystkich komponentów środowiska;
 - 6) zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody;
 - 7) ograniczenie negatywnych oddziaływań na zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Parku;
 - 8) udostępnienie Parku dla celów turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, przy zachowaniu jego walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.
2. Do szczegółowych celów ochrony Parku należą:
- 1) w zakresie ochrony przyrody nieożywionej i gleb:
 - a) zachowanie naturalnych form ukształtowania terenu, w tym szczególnie reprezentujących cechy charakterystycznych dla występujących w Parku typów morfogenetycznych,
 - b) utrzymanie na wybranych terenach naturalnych procesów geomorfologicznych,
 - c) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi,
 - d) ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i gleb oraz hałasu,
 - e) zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem gleb organicznych;
 - 2) w zakresie ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony ekosystemów wodnych:
 - a) zachowanie naturalnego i quasi-naturalnego systemu hydrologicznego rzeki Liswarty oraz jej dopływów,
 - b) ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - c) ochrona obszarów źródłiskowych dorzecza Liswarty,

- d) utrzymanie istniejącej powierzchni, a tam gdzie będzie to możliwe przywrócenie siedlisk hydrogenicznych i hydrofilnych,
 - e) utrzymanie właściwego funkcjonowania ekosystemów wodnych,
 - f) zachowanie elementów rodzimej różnorodności biologicznej środowisk wodnych, w tym szczególnie cennych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
 - g) gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu;
- 3) w zakresie ochrony zbiorowisk roślinnych, w tym chronionych siedlisk przyrodniczych:
- a) zachowanie różnorodności zbiorowisk roślinnych właściwych dla regionu, w tym szczególnie siedlisk przyrodniczych rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną, w szczególności:
 - i) 3150¹ Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*,
 - ii) 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
 - iii) 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie),
 - iv) 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*,
 - v) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
 - vi) 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
 - vii) 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
 - viii) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością *Scheuchzeria-Caricetea*),
 - ix) 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
 - x) 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
 - xi) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
 - xii) *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
 - xiii) *91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
 - xiv) *91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*),
 - b) zachowanie lub rozszerzenie-arealu oraz poprawa stanu naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, w tym w szczególności łąk świeżych, zmiennowilgotnych i wilgotnych,
 - c) odtwarzanie ekosystemów leśnych o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu, przebudowa w trakcie użytkowania rębnych drzewostanów niezgodnych z siedliskiem oraz zrównoważone użytkowanie ekosystemów leśnych, zgodnie z zapisami obowiązujących planów urządzenia lasów,
 - d) zachowanie na obszarach użytkowanych rolniczo: miedz i okrajków, ekotonów i innych stref przejściowych oraz drobnych zbiorników wodnych i obszarów podmokłych,
 - e) zachowanie starych drzew, ich grup oraz alei;
- 4) w zakresie ochrony gatunków roślin i grzybów oraz ich siedlisk:

¹ Kod cyfrowy podany przy nazwach siedlisk przyrodniczych oraz wybranych gatunków roślin i zwierząt zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713). „*” oznacza siedliska priorytetowe

- a) utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach oraz w typowych dla nich fitocenozach,
 - b) zapewnienie warunków do wzrostu liczebności populacji rzadkich, ginących i cennych gatunków, w tym szczególnie gatunków specjalnej troski stwierdzonych na terenie Parku:
 - i) mszaków: dwustronek ząbkowany *Plagiothecium latebricola*, łukowiec Seligera (śląski) *Homalia trichomanoides*, płonnik cienki *Polytrichum strictum*, prostoząbek wiciowaty *Orthodicranum flagellare*, torfowiec frędzlowaty *Sphagnum fimbriatum*, torfowiec obły *Sphagnum teres*, torfowiec szorstki *Sphagnum compactum*, zdrojok *Fontinalis antipyretica*,
 - ii) roślin naczyniowych: buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, ciemiężca zielona *Veratrum lobelianum*, cis pospolity *Taxus baccata*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthes*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, grzybień północny *Nymphaea candida*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, kotewka orzech wodny *Trapa natans*, kozłek bzowy *Valeriana sambucifolia*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, liczydło górskie *Streptopus amplexifolius*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, pływacz średni *Utricularia intermedia*, pływacz zachodni *Utricularia australis*, przetacznik górski *Veronica montana*, przygiętka biała *Rhynchospora alba*, rdestnica trawiasta *Potamogeton gramineus*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, rosiczka pośrednia *Drosera intermedia*, różanecznik katawbijski *Rhododendron catawbiense*, storczyki *Orchidaceae*, turzyca pchła *Carex pulicaris*, turzyca bagienna *Carex limosa* i widłaczek torfowy *Lycopodiella inundata*,
 - c) przywracanie utraconych wartości florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych,
 - d) ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcego geograficznie pochodzenia, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym, z wyłączeniem gatunków dopuszczonych do stosowania w ramach planów urządzenia lasu w Lasach Państwowych oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu w lasach innej własności;
 - e) zapewnienie warunków do zachowania różnorodności biologicznej roślin i grzybów, w tym chronionych, rzadkich, ginących i cennych gatunków w trakcie gospodarczego użytkowania ekosystemów;
- 5) w zakresie ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk:
- a) zachowanie różnorodności gatunkowej zwierząt, właściwej dla regionu, w tym szczególnie gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych stwierdzonych na terenie Parku oraz naturalnych siedlisk ich występowania:
 - i) skorupiaki: rak szlachetny *Astacus astacus*,
 - ii) mięczaki: szczeżuja wielka *Anodonta cygnaea*,
 - iii) owady: iglica mała *Nehalennia speciosa*, tężnica mała *Ischnura pumilio*, pałątka niebieskooka *Lestes dryas*, miedziopiersz północna *Somatochlora arctica*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, szafranka czerwona *Crocothemis erythraea*, żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica*, żagniczka wiosenna *Brachytron pratense*, zalotka białoczelna *Leucorrhinia albifrons*, zalotka torfowcowa *Leucorrhinia dubia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, zalotka czerwonawa *Leucorrhinia rubicunda*; przeniela dwupłama *Epitheca bimaculata*, tęcznik liszkarz *Calosoma sycophanta*, *Caenocara affine*, *Phloiotrya rufipes*, *Hoplia philanthus*, trzmieł tajgowy *Bombus jonellus*, szlaczkoń torfowiec *Colias palaeno*, paź żeglarz *Iphiclides podalirius*, dziupleń *Xylophagus ater*,
 - iv) minogi i ryby: minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, piskorz *Misgurnus fossilis*, karaś pospolity *Carassius carassius*, jaź *Leuciscus idus*, jelec *Leuciscus leuciscus*, szczupak *Esox Lucius*,
 - v) płazy: traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, ropucha paskówka *Epidalea calamita*, ropucha zielona *Bufo viridis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae*, żaba moczarowa *Rana arvalis*,
 - vi) gady: gniewosz plamisty *Coronella austriaca*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*,

vii) ptaki: perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, cyranka *Spatula querquedula*, gągoł *Bucephala clangula*, trzmielojad *Pernis apivorus*, jastrząb *Accipiter gentilis*, krogulec *Accipiter nisus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, kobuz *Falco subbuteo*, jarząbek *Tetrastes bonasia*, bocian biały *Ciconia ciconia*, bocian czarny *Ciconia nigra*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla siwa *Ardea cinerea*, żuraw *Grus grus*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Zapornia parva*; wodnik *Rallus aquaticus*, kokoszka *Gallinula chloropus*, przepiórka *Coturnix coturnix*, kuropatwa *Perdix perdix*, czajka *Vanellus vanellus*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, kszysk *Gallinago gallinago*, słonka *Scolopax rusticola*, śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, lelek *Caprimulgus europaeus*, siniak *Columba oenas*, turkawka *Streptopelia turtur*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięciołek *Dryobates minor*, dzięcioł średni *Leiopicus medius*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, włośchatka *Aegolius funereus*, uszatka *Asio otus*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, pójdzka *Athene noctua*, puszczyk uralski *Strix aluco*, płomykówka *Tyto alba*, dudek *Upupa epops*, zimorodek *Alcedo atthis*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, lerka *Lullula arborea*, dziedziatka *Galerida cristata*, ortolan *Emberiza hortulana*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, dziwonka *Erythrura erythrura*, makolągwa *Linaria cannabina*, krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, gil *Pyrrhula pyrrhula*, brzegówka *Riparia riparia*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokoz *Lanius excubitor*, strumieniówka *Locustella fluviatilis*, świerszczak *Locustella naevia*, świergotek polny *Anthus campestris*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, pliszka górská *Motacilla cinerea*, słowik szary *Luscinia luscinia*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, muchołówka mała *Ficedula parva*, białozytka *Oenanthe oenanthe*, pokląskwa *Saxicola rubetra*, czubotka *Lophophanes cristatus*, zniczek *Regulus ignicapilla*, remiz *Remiz pendulinus*, gajówka *Sylvia borin*, jarzębatka *Curruca nisoria*,

viii) ssaki: nietoperze (wszystkie gatunki), wydra *Lutra lutra*, bóbr europejski *Castor fiber*, chomik europejski *Cricetus cricetus*, badylarka *Micromys minutus*, koszatka leśna *Dryomys nitedula*, smużka leśna *Sicista betulina*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*,

- b) poprawa stanu populacji rzadkich i zagrożonych gatunków specjalnej troski oraz przywracanie utraconych wartości faunistycznych między innymi przez przywracanie lub zwiększenie dostępności siedlisk,
 - c) utrzymanie wysokiej różnorodności krajobrazu z dużym udziałem ekotonów, warunkującej bogactwo i różnorodność zgrupowań zwierzęcych,
 - d) utrzymanie lub odtwarzanie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt,
 - e) ograniczenie wprowadzania i kontrola liczebności gatunków obcego pochodzenia, w szczególności gatunków inwazyjnych, mogących stanowić zagrożenie dla rodzimej fauny,
 - f) renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub półnaturalnych stosunków wodnych oraz zahamowanie procesów naturalnej sukcesji roślinnej na terenach otwartych,
 - g) ochrona ostoi fauny poprzez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
 - h) zwiększenie stanu wiedzy o faunie Parku oraz jej wykorzystanie w kształtowaniu świadomości ekologicznej lokalnej społeczności i tworzeniu regionalnego produktu turystycznego;
- 6) w zakresie ochrony walorów krajobrazowych:
- a) zachowanie i kształtowanie regionalnych cech fizjonomii krajobrazu Parku związanych z tradycyjnymi sposobami gospodarowania oraz budownictwa,
 - b) przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich potencjalnych wartości kulturowych i przyrodniczych,
 - c) rozmieszczenie gospodarczych funkcji terenów w sposób nie powodujący obniżenia lub utraty wartości krajobrazowych oraz nie kolidujących ze sobą wzajemnie,

- d) właściwy rozwój układów osadniczych, w tym ograniczanie rozpraszania zabudowy,
 - e) przeciwdziałanie dysharmonii w krajobrazie, m.in. poprzez niedopuszczanie do realizacji agresywnych struktur dominujących,
 - f) zachowanie i odtwarzanie charakterystycznych układów zadrzewień, w tym zwłaszcza alei przydrożnych,
 - g) zachowanie wewnątrz i otwarcie widokowych o szczególnych wartościach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego, jak i w krajobrazie kulturowym,
 - h) uwzględnienie zasad ochrony krajobrazów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 7) w zakresie ochrony walorów kulturowych:
- a) zachowanie, wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem,
 - b) rewitalizację i rewaloryzację przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego,
 - c) ochronę i utrwalanie tożsamości kulturowej obszaru Parku zwłaszcza:
 - i) kultury organizacji przestrzennej historycznych struktur osadniczych oraz swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,
 - ii) ciągłości procesu dziejowego budowania struktury środowiska kulturowego poprzez stosowanie „zasady dobrej kontynuacji”,
 - iii) odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji; zachowanie elementów kultury ludowej, w tym folkloru muzycznego i tanecznego, zwyczajów, obrzędów uroczystości ludowych oraz gwary,
 - iv) zachowanie historycznych cmentarzy oraz miejsc pamięci narodowej,
 - d) poprawa dostępności obiektów dziedzictwa kulturowego dla osób zainteresowanych, w tym niepełnosprawnych,
 - e) rozwijanie inicjatyw obywatelskich dotyczących społecznych form opieki nad zabytkami i krajobrazem kulturowym oraz wykorzystywania ich na rzecz rozwoju regionalnego.

§ 2.1. Przyrodniczymi, społecznymi i gospodarczymi uwarunkowaniami realizacji celów ochrony przyrody Parku są:

- 1) uwarunkowania wynikające z zapisów rozporządzenia Nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (Dz. Urz. Nr 163, poz. 3071), w tym zwłaszcza w zakresie celów ochrony Parku oraz zakazów obowiązujących na jego obszarze;
- 2) uwarunkowania wynikające z obowiązujących przepisów, w tym planów ochrony lub planów zadań ochronnych, odnoszących się do obiektów i obszarów położonych w granicach Parku, a objętych innymi formami ochrony, w tym zwłaszcza obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody i innych form ochrony, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1614 z późn. zm.) oraz ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2067 z późn. zm.);
- 3) uwarunkowania wynikające z obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych obowiązujących na obszarze Parku dokumentów planistycznych i strategicznych gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka, powiatów częstochowskiego, kłobuckiego i lublinieckiego oraz województwa śląskiego;
- 4) uwarunkowania wynikające z planów urządzenia lasu Nadleśnictw: Herby, Koszęcin, Lubiniec i Złoty Potok, uproszczonych planów urządzenia lasów innej własności oraz dokumentów strategicznych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach;
- 5) uwarunkowania wynikające z celów ochrony środowiska oraz celów ochrony przyrody przyjętych w międzynarodowych, krajowych, regionalnych, lokalnych i branżowych dokumentach strategicznych;

- 6) uwarunkowania wynikające z celów ochrony środowiska, celów ochrony przyrody i rozwoju przestrzennego przyjętych w zapisach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020 + (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016 r., poz.4619);
- 7) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz naturalnych i antropogenicznych zmian środowiska, w tym zwłaszcza zasobów przyrody obszaru Parku i terenów otaczających;
- 8) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz zmian zagospodarowania przestrzennego obszaru Parku i terenów otaczających;
- 9) uwarunkowania wynikające z przyjęcia następujących założeń rozwoju zrównoważonego obszaru Parku:
 - a) umożliwianie zachowania i wzbogacania oraz popularyzacji wartości przyrodniczych, w tym krajobrazowych Parku w warunkach zrównoważonego rozwoju,
 - b) podejmowanie działań na rzecz ochrony i kształtowania wartości krajobrazowych, które powinny dotyczyć zarówno krajobrazów naturalnych, jak i historycznie ukształtowanych i tradycyjnych krajobrazów kulturowych,
 - c) preferowanie form działalności społeczno-gospodarczej zgodnej z regionalną tradycją oraz gwarantujących utrzymanie wysokich wartości przyrodniczych i krajobrazowych, to jest:
 - i) leśnictwa i gospodarki leśnej uwzględniającej potrzeby ochrony przyrody,
 - ii) rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego, w szczególności gospodarki łąkarskiej,
 - iii) zrównoważonej gospodarki rybackiej,
 - iv) gospodarki łowieckiej,
 - v) obsługi turystyki krajoznawczej i kwalifikowanej oraz agroturystyki,
 - vi) nieuciążliwego dla środowiska przetwórstwa lokalnych zasobów przyrodniczych, w tym pszczelarstwa,
 - d) włączenie problematyki ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych w zakres strategii rozwoju województwa śląskiego, powiatów częstochowskiego, kłobuckiego i lublinieckiego oraz gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka, a także uwzględnienie jej w ich polityce przestrzennej,
 - e) uwzględnienie, w planach gospodarowania wodami oraz warunkach korzystania z wód zlewni rzeki Liswarty, zaleceń związanych z ochroną wód Parku,
 - f) zharmonizowanie planów urządzenia lasu Nadleśnictw: Herby, Koszęcin, Lubiniec i Złoty Potok oraz uproszczonych planów urządzenia lasów gruntów innej własności z potrzebami ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych, w formie przewidzianej przez obowiązujące przepisy prawa,
 - g) kształtowanie przyjaznych postaw wobec przyrody, jako dziedzictwa i dobra wspólnego, w tym poprzez promocję i udostępnienie turystyczne Parku i prowadzenie działalności dydaktycznej,
 - h) rozpowszechnianie informacji o najbardziej interesujących obiektach przyrodniczych w zakresie, w którym nie stanowi to zagrożenia dla stanu ich zachowania.

2. Wybrane uwarunkowania, mające szczególne znaczenie dla ochrony Parku i aktualne na dzień sporządzenia planu ochrony wskazano na mapie, stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”.

Rozdział 2

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3.1. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz ich skutków:

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz ich skutków
1	2	3
Zagrożenia istniejące		
1.	Procesy erozji wodnej i wietrznej powodujące niszczenie pokrywy glebowej, zmiany ukształtowania terenu oraz przyczyniające się do wzrostu degradacji obszaru	Dostosowywanie sposobów użytkowania gruntów rolnych do warunków środowiskowych, w tym: - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie, tam, gdzie jest to możliwe, orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo
2.	Zanieczyszczenie ściekami komunalnymi wód powierzchniowych oraz podziemnych z nieszczelnych szamb	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku. Kontrola szczelności szamb oraz wywozu ścieków z gospodarstw domowych
3.	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych nawozami sztucznymi i naturalnymi stosowanymi w rolnictwie oraz środkami ochrony roślin stosowanymi w rolnictwie i leśnictwie, w tym w trakcie ich składowania	Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych, gnojowicy i pestycydów. Egzekwowanie przepisów wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz.U. z 2018 r. poz. 1339), z rozszerzeniem strefy niewylewanie gnojowicy oraz zrezygnowanie z nawożenia w pasie do 100 metrów od stref źródliskowych i stref ochronnych ujęć wody, brzegów zbiorników lub cieków oraz składowaniem nawozów organicznych i sztucznych oraz pestycydów w miejscach izolowanych od podłoża i uniemożliwiających przesiąkanie substancji chemicznych. Promocja rolnictwa ekologicznego i pakietów rolnośrodowiskowych. Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków naturalnych, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania
4.	Eutrofizacja wód rzeki Liswarty w wyniku prowadzenia gospodarki stawowej	Regularne kontrole stanu czystości wód poniżej stawów, w tym zwłaszcza wód spuszcanych z nich w

		<p>okresie jesiennym.</p> <p>Wprowadzenie, w miarę możliwości, rozwiązań technicznych - np. zbiorników podczyszczających, umożliwiających ograniczenie dopływu związków eutrofizujących do rzeki Liswarty</p>
5.	Niskie emisje z palenisk i kotłowni przydomowych powodujące ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu i pyłu zawieszzonego PM10 w powietrzu	<p>Dążenie do zmiany urządzeń grzewczych na bardziej nowoczesne.</p> <p>Egzekwowanie zakazu spalania odpadów w kotłowniach przydomowych.</p> <p>Promocja instrumentów finansowo-prawnych motywujących mieszkańców do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii</p>
6.	Ekspansja obcych geograficznie, synantropijnych gatunków roślin drzewiastych, szczególnie dębu czerwonego, robinii akacjowej i czeremchy amerykańskiej	<p>Stopniowe ograniczanie obcych gatunków inwazyjnych, w tym szczególnie dębu czerwonego, robinii akacjowej i czeremchy amerykańskiej w trakcie prowadzonych zabiegów gospodarczych.</p> <p>Odchodzenie od nasadzeń gatunkami obcymi geograficznie w lasach</p>
7.	Dominacja drzewostanów z jednolitą strukturą wiekową i gatunkową	<p>Sukcesywna przebudowa drzewostanów uwzględniająca warunki siedliskowe, zgodnie z zapisami planów urządzenia lasu w Lasach Państwowych lub uproszczonych planów urządzenia lasu w lasach innej własności.</p> <p>Wprowadzanie gatunków domieszkowych i biocenotycznych zgodnie z warunkami siedliskowymi</p>
8.	Zabudowa i zaorywanie łądowych ekosystemów nieleśnych, szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości leżących na terenie Parku	<p>Wyłączenie z zabudowy cennych łądowych ekosystemów nieleśnych.</p> <p>Wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego gmin szczególnie cennych obszarów łąkowych i odstąpienie od zmiany dotychczasowego sposobu ich użytkowania</p>
9.	Nieodpowiednie zagospodarowanie otoczenia drobnych form sakralnych – krzyży, kapliczek	Dostosowanie zagospodarowania do potrzeb ekspozycji obiektów, w tym eliminacja lub zastąpienie elementów dysharmonijnych
10.	Niszczenie i brak troski o historyczne cmentarze	<p>Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, a także społecznych opiekunów zabytków.</p> <p>Podnoszenie świadomości ludzkiej w dziedzinie ochrony zabytków, poprzez m.in. działania popularyzatorskie i edukację szkolną</p>
11.	Sukcesja w obrębie łąkowych zbiorowisk roślinnych będąca skutkiem ograniczenia lub zaniechania użytkowania gospodarczego	<p>Przywrócenie lub utrzymanie użytkowania łąkowego, łąkowo-pasterskiego lub pasterskiego.</p> <p>Wdrażanie pakietów: rolnictwo zrównoważone,</p>

		utrzymanie łąk ekstensywnych oraz ochrona gleb i wód
12.	Sukcesja w obrębie leśnych zbiorowisk roślinnych polegająca na procesie grądowienia w łągach, łągowieniu olsów, przechodzeniu borów bagiennych w bory trzęślicowe oraz borów trzęślicowych (wilgotnych) w bory świeże lub mieszane	<p>Wdrażanie i realizacja programów małej retencji na terenach leśnych.</p> <p>Odstąpienie od konserwacji rowów, których utrzymanie nie jest niezbędne dla prawidłowo funkcjonującej gospodarki leśnej.</p> <p>Wyłączenie z użytkowania rębego drzewostanów borów bagiennych (występujących na Bb i BMb) i użytkowania rębniami zupełnymi łągów (występujących na OIJ) będących siedliskami przyrodniczymi, a także wyłączenie z użytkowania rębego najlepiej zachowanych, nie przesuszonych, płatów borów trzęślicowych (występujących na Bw) i olsów (występujących na Ol i OIJwyz), poprzez wprowadzenie stosownych zapisów w przyszłych planach urządzenia lasu. Do tego czasu użytkowanie drzewostanów zgodnie z planami obowiązującymi</p>
13.	Sukcesja (zarastanie) torfowisk, turzycowisk i mokradeł przez drzewa i krzewy	Wycinanie drzew i krzewów oraz ich nalotu oraz usuwanie biomasy
14.	Wypieranie gatunków rodzimych oraz zmiany warunków siedliskowych w wyniku ekspansji inwazyjnych gatunków roślin zielnych, w tym szczególnie, kolczurki klapowanej oraz gatunków z rodzajów rdestowiec i niecierpek	Zwalczanie obcych gatunków inwazyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie
15.	Przekształcenia siedlisk i związanych z nimi zbiorowisk roślinnych oraz stanowisk grzybów roślin i zwierząt w wyniku zmiany stosunków wodnych	<p>Wykluczenie w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji zabudowy na terenach wrażliwych hydrograficznie oraz w obrębie siedlisk związanych z terenami podmokłymi.</p> <p>Wdrażanie i realizacja programów małej retencji (m.in. zastawki, progi).</p> <p>Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania systemów melioracyjnych, na zasadzie zrównoważenia odprowadzania i zatrzymywania wód w zależności od panujących warunków hydrologicznych w zlewniach.</p> <p>Zachowanie istniejących torfowisk, oczek wodnych, mokradeł, stawów, w tym szczególnie na terenach rolniczych, m.in. poprzez odstąpienie od ich zasypywania i osuszania.</p> <p>Utrzymywanie w sprawności urządzeń hydrotechnicznych w sposób nie zagrażający chronionym gatunkom.</p> <p>Stopniowa renaturyzacja koryt rzek, szczególnie Liswarty i Potoku Jeżowskiego</p>

16.	Wycinka drzew i krzewów wzdłuż dróg i cieków naturalnych w trakcie prac związanych z ich konserwacją lub modernizacją	<p>Ograniczenie do niezbędnego minimum wycinki drzew, w tym w Lasach Państwowych z uwzględnieniem obowiązujących w nich zasad hodowli lasu.</p> <p>Uzupełnianie luk, odtwarzanie lub wprowadzanie nowych zadrzewień przydrożnych i nadwodnych o ile nie stoi to w sprzeczności z potrzebami bezpieczeństwa ruchu drogowego lub ochrony przeciwpowodziowej.</p> <p>W miejscach, gdzie pozwalają warunki terenowe, odpowiednie zabezpieczenie pni i systemów korzeniowych drzew nieprzeznaczonych do wycinki, m.in. przed mechanicznym uszkodzeniem w trakcie prac przy drogach i ciekach</p>
17.	Wypieranie gatunków rodzimych i zmiany w ugrupowaniach fauny Parku w wyniku ekspansji obcych gatunków inwazyjnych	<p>Rezygnacja z wsiedlania na teren Parku gatunków obcych.</p> <p>Rezygnacja z wypuszczania odłowionych gatunków obcego pochodzenia, w tym ryb.</p> <p>Redukcja obcych gatunków łownych (jenot, wizon amerykański) przez koła łowieckie</p>
18.	Niedobór siedlisk dla ssaków pilchovatych oraz ich fragmentacja	<p>Zwiększenie powierzchni lasów z dużym udziałem buka i dębu, w szczególności pomiędzy istniejącymi stanowiskami pilchovatych, zgodnie z warunkami siedliskowymi lasu.</p> <p>Zachowanie drzew biocenotycznych mogących stanowić naturalne schronienia dla ssaków pilchovatych, a w rejonach ich pozbawionych montaż sztucznych schronień</p>
19.	Pogorszenie warunków siedliskowych oraz możliwości migracyjnych fauny reofilnej w wyniku zabudowy hydrotechnicznej rzek, prowadzącej do zaburzenia reżimu hydrologicznego	<p>Rezygnacja z wznoszenia konstrukcji hydrotechnicznych na rzekach w granicach Parku.</p> <p>W przypadku istniejących konstrukcji poprzecznych występujących w korycie rzek, przeprowadzenie ich modernizacji celem umożliwienia migracji organizmów wodnych</p>
Zagrożenia istniejące i potencjalne		
20.	Eksploatacja kruszyw powodująca degradację krajobrazu, niszczenie siedlisk oraz zaburzenie stosunków wodnych	Eliminacja miejsc nielegalnej eksploatacji kruszyw poprzez konsekwentne egzekwowanie przepisów prawa
21.	Składowanie odpadów w miejscach wyrobisk piasków i żwirów	Likwidacja istniejących nielegalnych wysypisk śmieci
22.	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych nawozami sztucznymi i naturalnymi stosowanymi w rolnictwie oraz środkami ochrony roślin stosowanymi w rolnictwie i leśnictwie	<p>Ograniczenia do niezbędnego minimum stosowania nawozów sztucznych, gnojowicy i pestycydów.</p> <p>Promocja rolnictwa ekologicznego i pakietów rolnośrodowiskowych.</p>

		Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków naturalnych, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania
23.	Zmiany klimatyczne charakteryzujące się wzrostem średniej temperatury rocznej przy jednoczesnym pozostaniu na stałym poziomie sumy opadów rocznych, prowadzące do wzrostu parowania wód kosztem ich infiltracji do poziomów wodonośnych i wód powierzchniowych oraz obniżania się poziomu wód gruntowych i przesuszenia siedlisk	Ograniczenie odpływu wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych oraz zaniechanie, tam, gdzie nie jest to niezbędne, konserwacji systemu drenarskiego w oparciu o wykonaną ekspertyzę hydrologiczną danego obszaru, a także poprzez budowę niewielkich spiętrzeń o konstrukcji umożliwiającej migrację gatunków wodnych
24.	Zarybianie niewielkich, naturalnych zbiorników wodnych stanowiące zagrożenie dla larw płazów oraz bezkręgowców wodnych	Niezarybianie drobnych, naturalnych zbiorników wodnych oraz uwzględnienie tego podejścia w operatach rybackich
25.	Wzmoczona penetracja brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych, skutkująca płoszeniem ptaków, zwłaszcza w sezonie lęgowym	Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i pozostawienie pasów roślinności krzaczastej
26.	Niewłaściwe z przyrodniczego punktu widzenia użytkowanie lub zarzucenie użytkowania łąk na terenie Parku prowadzące do uruchomienia procesów degeneracyjnych lub naturalnej sukcesji, a w konsekwencji do utraty typowej dla łąki struktury i różnorodności gatunkowej, w tym cennych łąk świeżych, łąk zmiennowilgotnych i młak	Regularne ekstensywne użytkowanie kośne i/lub pastwiskowe łąk, poprzedzone w przypadkach tego wymagających karczowaniem podrostu drzew i krzewów
27.	Nieprawidłowy dobór zabiegów gospodarczych w zakresie gospodarki łąkarskiej, takich jak nadmierne wprowadzanie mieszanek traw pastewnych i zbyt wczesne i niskie koszenie	Ograniczanie wprowadzania na łąki świeże i wilgotne mieszanek traw pastewnych. Maksymalne możliwe opóźnienie terminu koszenia łąk wilgotnych i turzycowisk, dla umożliwienia zakończenia cyklu rozwojowego storczykowatych oraz ptaków lęgnących się na łąkach. W celu uniknięcia ranienia lub zabijania występujących gatunków ptaków i ssaków, zaleca się stosowanie w trakcie koszenia tzw. wyplaszaczy oraz „odśrodkowy” sposób koszenia, to jest od środka koszonej powierzchni na zewnątrz
28.	Wycinka zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, w tym stanowiących siedlisko chronionych gatunków owadów, w celu zwiększenia powierzchni gruntów lub ich komasacji. Wycinka drzew i krzewów wzdłuż dróg i cieków naturalnych, w tym stanowiących siedlisko chronionych gatunków owadów, w trakcie prac związanych z ich konserwacją lub modernizacją	Wprowadzenie programu ochrony i odtwarzania zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych. Obejmowanie najcenniejszych drzew i alej ochroną prawną jako pomników przyrody, z wyłączeniem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia
29.	Eliminacja martwego stojącego i leżącego drewna, wykrotów i złomów w wyniku cięć sanitarnych i innych	Zapewnienie organizmom saproksylicznym zróżnicowanego rodzajowo materiału żywicielskiego,

	<p>zabiegów prowadzonych zarówno w lasach jak i w parkach, prowadząca do zubożenia flory i fauny związanej z martwym i rozkładającym się drewnem, w szczególności fauny bezkręgowców saproksylicznych oraz epiksylicznej mykoflory i brioflory</p>	<p>poprzez pozostawianie korzeni, konarów, gałęzi, wierzchołków, itd., w różnym stopniu rozkładu: materiał obumierający, martwy, wstępnie rozkładający się i butwiejący oraz w różny sposób rozmieszczonego przestrzennie: drzewa stojące, leżące, złomy, karpy, itd.</p> <p>Pozostawienie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz drzew dziuplastych, za wyjątkiem sytuacji ich masowego obumierania, klęsk żywiołowych oraz drzew, które stanowią zagrożenie dla zdrowia, życia i mienia ludzi, występują wzdłuż dróg publicznych, a także w przypadku konieczności wykonania zadań związanych z zachowaniem odpowiedniego stanu sanitarnego lasu oraz zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.</p> <p>Pozostawienie na zrębach zupełnych kęp starodrzewu o powierzchni co najmniej 5 arów do naturalnego rozpadu, za wyjątkiem przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku zakładania bloku upraw pochodnych</p>
30.	<p>Ruch kołowy prowadzący do śmiertelności zwierząt na drogach</p>	<p>Oznakowanie fragmentów dróg o najwyższym ryzyku kolizji, czyli w miejscach przecięcia korytarzy ekologicznych oraz przebiegających w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych.</p> <p>Promowanie działań np. w ramach zajęć szkolnych połączonych z akcjami chwytania i przenoszenia płazów na newralgicznych odcinkach dróg, uświadamiających wpływ kolizji drogowych na populację zwierząt.</p> <p>W przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących przepustów drogowych i mostów wykonanie przejść dla zwierząt na szlakach ich regularnych migracji</p>
31.	<p>Rozbudowa zabudowy letniskowej w pobliżu zbiorników wodnych, w tym w pasie 100 m</p>	<p>Wyznaczenie terenów dopuszczalnej zabudowy, opracowanie dla nich miejscowych planów zagospodarowania terenu, uzbrojenie w sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz podłączenie do nich wszystkich obiektów.</p> <p>Konsekwentne egzekwowanie przepisów prawa, w tym także w zakresie rozbiórki obiektów nielegalnych</p>
32.	<p>Wprowadzanie obcego architektonicznie, bezstylowego, szepcącego krajobraz budownictwa mieszkaniowego, rekreacyjnego i usługowego</p>	<p>Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego standardów architektoniczno-urbanistycznych określonych w planie ochrony Parku.</p> <p>Objęcie większych fragmentów Parku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,</p>

		opracowywanymi dla całych sołectw
33.	Zaśmiecanie terenu Parku, m.in. w obszarach koncentracji ruchu turystycznego i rekreacji	Zwiększenie efektywności gospodarki odpadami, np. poprzez większą liczbę kontenerów i pojemników na odpady. Skuteczne egzekwowanie prawa. Rozwijanie programów edukacji ekologicznej
Zagrożenia potencjalne		
34.	Regulacja naturalnych cieków bez uwzględniania ich charakterystyki ekologicznej, połączona z kanalizowaniem biegu, likwidacją meandrów i skarp brzeżnych	Rezygnacja z regulacji naturalnych cieków, tam gdzie nie jest to konieczne ze względu na gospodarkę leśną oraz ochronę przeciwpowodziową, a w przypadku ich wykonywania, sporządzanie ocen oddziaływania na środowisko
35.	Zmiana warunków hydrologicznych w wyniku budowy nowych stawów hodowlanych	Niebudowanie trwałych zbiorników wodnych w tym stawów hodowlanych, za wyjątkiem odtwarzania historycznie istniejących oraz budowania niewielkich zbiorników związanych z ochroną przeciwpożarową i ochroną przyrody. W przypadku dopuszczenia budowy nowych stawów hodowlanych, poprzedzenie tego ekspertyzą hydrologiczną oceniającą wpływ na warunki przyrodnicze Parku, a w szczególności na klimatyczny bilans wodny. Wprowadzenie rozwiązań technicznych – np. zbiorników podczyszczających umożliwiających ograniczenie dopływu związków eutrofizujących ze stawów do cieków
36.	Zmiana użytkowania łąk i pastwisk, w tym ich zaorywanie	Utrzymanie łąk i pastwisk jako trwałych użytków zielonych, między innymi w wyniku wdrażania stosownych pakietów programów rolnośrodowiskowych
37.	Zalesianie łąk i nieużytków będących jednocześnie cennymi siedliskami przyrodniczymi	Wyłączenie z zalesień cennych siedlisk nieleśnych, w tym także enklaw śródleśnych, za wyjątkiem obszarów przewidzianych do zalesień w obowiązujących planach urządzenia lasu
38.	Zabudowa terenów prowadząca do stopniowej izolacji terenu Parku, przerwania lub ograniczenia funkcji korytarzy ekologicznych	Wprowadzenie w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego zapisów wykluczających zabudowę i zainwestowanie terenu w obszarach stanowiących lokalne i regionalne korytarze ekologiczne warunkujące utrzymanie ekologicznych powiązań Parku z innymi terenami przyrodniczo cennymi
39.	Penetracja terenów leśnych Parku przez quady i motocykle crossowe	Zwiększenie kontroli straży leśnej, Państwowej Straży Rybackiej, Państwowej Straży Łowieckiej i policji w miejscach szczególnie narażonych na nielegalną penetrację.

		<p>Utworzenie torów dla quadów i motocykli crossowych poza lasami oraz innymi terenami cennymi przyrodniczo</p>
40.	Rozbudowa infrastruktury kolejowej i drogowej	<p>Ograniczenie w jak największym stopniu placu budowy do pasa zajętości, dotyczy to zwłaszcza odcinków na terenach leśnych i łąkach; zaplanowanie baz materiałowych i parków maszynowych oraz innych obiektów zaplecza budowy poza dolinami rzek i poza terenami leśnymi.</p> <p>Wykorzystywanie już istniejących dróg do przemieszczania się ciężkiego sprzętu budowlanego.</p> <p>Ograniczenie do niezbędnego minimum tworzenia nowych dróg dojazdowych.</p> <p>Wykonanie programu odwodnienia z określeniem niezbędnych technologii chroniących środowisko, przy świadomości możliwego wpływu przyjętych rozwiązań na wody powierzchniowe i gruntowe; w fazie budowy należy dążyć do ograniczenia do niezbędnego minimum odwodnienia okresowe.</p> <p>Oszczędzanie na etapie budowy, w miarę możliwości zadrzewień i zakrzewień, będących wyspami ekologicznymi w krajobrazie mających wysoki wskaźnik różnorodności gatunkowej flory.</p> <p>Przy tworzeniu zieleni towarzyszącej wykorzystywanie rodzimych gatunków drzew liściastych m.in. dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, klon zwyczajny, klon jawor</p>
41.	Konflikty wynikające ze szkód powodowanych przez zwierzęta (bóbr, wydra, czapla siwa, a w przyszłości także szop pracz) na terenie Parku	<p>Łagodzenie ewentualnych konfliktów wynikających z działalności bobra, wydry i czapli siwej poprzez stosowanie i jednoczesne promowanie nieszkodliwych dla gatunku metod ograniczania szkód, np. poprzez pułapki żywołowne.</p> <p>W przypadku szopa pracza redukcja przez koła łowieckie.</p> <p>Prowadzenie edukacji ekologicznej mającej na celu zmianę stosunku społeczeństwa do bobra, wydry i czapli siwej</p>
42.	Remonty budynków, w których znajdują się kolonie rozrodcze nietoperzy i miejsca gniazdowania ptaków	<p>Edukacja właścicieli w zakresie terminów i metod prowadzenia remontu budynku w sposób bezpieczny dla nietoperzy i ptaków.</p> <p>Zachowanie istniejących schronień lub tworzenie nowych miejsc w postaci specjalnych budek, ze szczególnym uwzględnieniem nietoperzy i jerzyków.</p> <p>W przypadku remontów budynków użyteczności publicznej oraz innych budynków komunalnych</p>

		wymóg przeprowadzania inwentaryzacji przyrodniczej pod kątem obecności chronionych gatunków ptaków i nietoperzy
43.	Zmniejszenie populacji zapylaczy, a także organizmów wodnych w wyniku stosowania środków ochrony roślin	Ograniczenie stosowania środków ochrony roślin

2. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych oraz ich skutków:

Lp.	Identyfikacja zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń i jego skutków
1	2	3
Zagrożenia istniejące i potencjalne		
1.	Zanieczyszczenie gleb związkami chemicznymi a szczególnie metalami ciężkimi (Cu, Cd, Pb, Zn), pochodzącymi z komunikacji samochodowej, zrzutu nieoczyszczonych lub nienależycie oczyszczonych ścieków lub z emisji drogą powietrzną z zakładów przemysłowych pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym z Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego oraz innych obiektów zlokalizowanych w pobliżu granic Parku	Uzbrojenie terenu w techniczną infrastrukturę ochrony środowiska. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Monitorowanie stanu pokrywy glebowej. Wprowadzenie, w uzgodnieniu z zarządzającymi, szczelnego szpaleru drzew i krzewów wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, o ile nie stoi to w sprzeczności z wymogami bezpieczeństwa
2.	Brak lub źle funkcjonujące przepławki na zaporach i jazach na rzece Liswarcie poniżej Parku oraz plany budowy nowych spiętrzeń, skutkujące uniemożliwieniem migracji gatunków wodnych	Wyposażenie wszystkich zapor i jazów w skutecznie funkcjonujące przepławki dla organizmów wodnych
3.	Punktowe zrzuty ścieków bytowo-gospodarczych oraz spływy powierzchniowe z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych do wód powierzchniowych zasilających obszar Parku	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Rozbudowa systemów kanalizacji zbiorczej. Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych poprzez wyłączenie ich użytkowania i wprowadzenie pasów roślinności. Racjonalne stosowanie nawozów organicznych i sztucznych oraz pestycydów w sąsiedztwie Parku
4.	Zmiany klimatyczne powodujące obniżanie poziomu wód gruntowych i przesuszanie siedlisk	Ograniczenie odpływu wód. Budowa progów piętrzących i zastawek
5.	Presja urbanizacyjna w bezpośrednim otoczeniu Parku powodująca dalszą fragmentację terenów otwartych, zmniejszenie różnorodności biologicznej oraz wzrost ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych na obszar Parku oraz zmniejszanie areалу lub zanikanie siedlisk i stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów	Racjonalny rozwój jednostek osadniczych w otoczeniu Parku. Uzbrojenie terenu w techniczną infrastrukturę ochrony środowiska
6.	Zanikanie wokół Parku łąk i pastwisk, ważnych jako siedliska gatunków zwierząt występujących	Utrzymanie łąk i pastwisk jako trwałych użytków zielonych między innymi w wyniku wdrażania

	w granicach Parku, w wyniku ich zaorywania, zalesiania lub zaniechania użytkowania	stosownych pakietów programów rolnośrodowiskowych. Wyłączenie z zalesień cennych siedlisk nieleśnych
7.	Wzrost śmiertelności ptaków i nietoperzy w wyniku rozbudowy farm wiatrowych	Rezygnacja z lokalizacji elektrowni wiatrowych w Parku i jego otulinie, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów położonych w obrębie korytarzy migracyjnych, dolin rzecznych, kompleksów leśnych i liniowych elementów krajobrazu stanowiących miejsca koncentracji lub wyznaczających trasy migracji fauny. Uwzględnienie fauny Parku przy wykonywaniu oceny wpływu planowanych elektrowni w oparciu o metodyki monitoringowe GIOŚ, z szczególnym uwzględnieniem ptaków i nietoperzy

Rozdział 3

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.1. W obrębie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych, zwane dalej strefami:

- 1) BS - strefy utrzymania istniejącego sposobu użytkowania terenu (ochrona stabilizująca):
 - a) BS_1 – strefy zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych,
 - b) BS_2 - strefy zachowania krajobrazu leśnego,
 - c) BS_3 – strefy zachowania wód powierzchniowych, obszarów podmokłych i stref źródliskowych,
 - d) BS_4 - strefy zachowania tradycyjnego układu zabudowy,
 - e) BS_5 - strefy zachowania założeń parkowych, cmentarnych, alei przydrożnych i innych terenów zieleni;
- 2) BK - strefy i miejsca zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub kulturowego poprzez wywołanie ukierunkowanych procesów (ochrona kreatywna):
 - a) BK_1 – strefy przeciwdziałania zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych, w tym łąkowych, torfowiskowych i murawowych, w wyniku samoistnej sukcesji lasu lub celowego zalesiania,
 - b) BK_2 – strefy modyfikacji gospodarki leśnej,
 - c) BK_3 – strefy i miejsca poprawy stosunków wodnych,
 - d) BK_4 – strefy dopuszczalnego zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania),
 - e) BK_5 - inne strefy i miejsca aktywnych działań ochronnych, w tym:
 - i) BK_5.1 – działania umożliwiające swobodną migrację organizmów wodnych,
 - ii) BK_5.2 – działania na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego,
 - iii) BK_5.3 – działania na rzecz utrzymania drożności lokalnych korytarzy ekologicznych,
 - f) BW – obszary wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych (rezerwaty przyrody);
- 3) C - obszary i obiekty objęte rekomendacjami Planu ochrony:
 - a) C_1 - strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych,

- b) C_2 - obiekty lub obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej,
- c) C_3 - obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej.

2. Lokalizację stref działań ochronnych i rekomendacji wskazano na mapie, stanowiącej załącznik nr 3 do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”.

Rozdział 4

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 5. Zaleca się następujący zakres prac w sferze prawnej związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu:

1) objęcie, w celu pełniejszej i bardziej skutecznej ochrony ekosystemów Parku wraz z charakterystycznymi dla nich zbiorowiskami roślinnymi oraz gatunkami roślin, zwierząt i grzybów, dodatkowymi formami ochrony prawnej następujących obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych:

L.p.	Kod strefy	Zalecana forma ochrony i proponowana nazwa	Lokalizacja i orientacyjna powierzchnia [w ha]	Charakterystyka
1	2	3	4	5
1.	C_2.1	proponowany użytek ekologiczny „Kierzkowskie Bagna oraz stawy i bagna Piłka”	Obszar położony na północ od wsi Mochała, gmina Herby. Powierzchnia ok. 72 ha	Obejmuje kompleks stawów wraz z sąsiadującymi od wschodu łągami i torfowiskami. Kompleks stawowy to 6 płytkich akwenów hodowlanych, każdy z nich odznacza się bujną roślinnością wodną i szuwarową. Spośród gatunków tu rosnących na uwagę zasługują: grzybienie białe, łączeń baldaszkowaty, bobrek trójlistkowy, okrzężnica bagienna, wąkrota zwyczajna. Obszar stanowi ważne w skali Parku miejsce rozrodu awifauny wodno-błotnej, w tym gatunków specjalnej troski takich jak: łabędź krzykliwy, gęgawa, perkozek, błotniak stawowy i czajka. Obszar ten jest także miejscem żerowania gniazdującego w sąsiadujących lasach kobuza. Jest to także jedno z dwóch znanych obecnie w PKLnGL i na terenie województwa stanowisk rozrodczych ważki przenieli dwuplamej
2.	C_2.2	proponowany użytek ekologiczny „łąki z mieczykiem koło Zump”	Obszar położony na południe od miejscowości Zumpy, gmina Boronów. Powierzchnia ok. 9 ha.	Obejmuje kompleks trzcinowisk <i>Phragmitetum australis</i> , zarośli wierzbowych <i>Salicetum pentandrocinereae</i> , ziołorośli <i>Filipendulo-Geranium</i> oraz wilgotnych łąk ze związku <i>Calthion</i> z udziałem ostrożeńca łąkowego i łąk ze związku <i>Molinion</i> z bogatym stanowiskiem mieczyka dachówkowatego. Pomimo miejscowego przesuszenia terenu w wyniku melioracji zachowały się tu liczne wysięki wód (źródlika). Obiekt istotny dla ochrony ugrupowań fauny związanej z siedliskami łąkowymi. Z ciekawszych przedstawicieli awifauny łąkowej stwierdzono tutaj występowanie m.in. przepiórki, gąsiorka, pokląskwy i

				potrzyszczka
3.	C_2.3	proponowany użytek ekologiczny „Podmokłe łąki w Aleksandrii”	Obszar w okolicy Aleksandrii I, gmina Konopiska. Powierzchnia ok. 10 ha.	Obejmuje końcowy fragment doliny cieku wodnego. Znajdują się tu łąki podmokłe łąki i torfowisko przejściowe na którym rosną m.in., turzyca pchła, ciemiężycza zielona, siedmiopalecznik błotny i turzyca prosowa. W bezpośrednim sąsiedztwie rozwinęły się niewielkie fragmenty łąk <i>Junco Molinietum</i> z trzęślicą modrą, przytulią północną, czarcikęsem łąkowym i sitami, ziółorośla ze związku <i>Filipendulo ulmarion</i> oraz zarośla wierzbowe <i>Salicetum pontandro-cinereae</i>
4.	C_2.4	proponowany użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Stawy i bagna Hadra”	Obszar między Hadrą a Boronowem, gmina Herby i Boronów. Powierzchnia ok. 64 ha.	Obejmuje dwa kompleksy stawów z roślinnością wodną klasy <i>Potametea</i> i szuwarową klasy <i>Phragmitetea</i> przedzielonych mozaiką podmokłych łąk, zarośli wierzbowych, olsów i łągów. Stawy te położone są między Hadrą a Boronowem. Na groblach na uwagę zasługuje liczna populacja wąkroty zwyczajnej. Stawy koło Hadry oraz przylegające do nich łąki są miejscem gniazdowania szeregu gatunków ptaków wodno-błotnych uznanych za taksony specjalnej troski, m.in.: bąka, krakwy, rybitwy białowąsej, błotniaka stawowego, derkacza i dziwonii. Znajduje się tutaj także jedno z dwóch znanych z terenu Parku i województwa stanowisk rozrodczych ważki przenieli dwuplamej
5.	C_2.5	proponowany użytek ekologiczny „Lubockie”	Obszar położony na zachód od miejscowości Lubockie, gmina Kochanowice. Powierzchnia ok. 11 ha.	Obejmuje kompleks śródleśnych, ekstensywnie użytkowanych, podmokłych łąk ze związków <i>Calthion</i> i <i>Molinion</i> . Stwierdzono tu stanowiska m.in.: dziewięciornika błotnego, goryczki wąskolistnej, kruszczyka błotnego, listery jajowatej, mieczyka dachówkowatego, podkolana białego, stoplamka szerokolistnego i turzycy Hartmana

2) objęcie, w celu pełniejszej i bardziej skutecznej ochrony krajobrazów kulturowych Parku, dodatkowymi formami ochrony prawnej lub planistycznej następujących obszarów i obiektów o najwyższych wartościach kulturowych:

L.p.	Kod strefy	Zalecana forma ochrony i proponowana nazwa	Lokalizacja i orientacyjna powierzchnia [w ha]	Charakterystyka
1	2	3	4	5
1.	C_3.1	proponowany park kulturowy „Zborowskie”	Obszar centrum wsi Zborowskie, gmina Ciasna. Powierzchnia ok. 15 ha.	Obejmuje centrum wsi Zborowskie z historyczną zabudową i osią widokową wzdłuż ul. Fabrycznej wraz z budynkiem fabryki fajek, kościół Podwyższenia Krzyża Św., cmentarz parafialny przy ul. Polnej oraz ul. Polna z lipową aleją
2.	C_3.2	proponowany park kulturowy „Cieszowa”	Obszar centrum wsi Cieszowa (enklawa 1) oraz cmentarza żydowskiego	Obejmuje centrum wsi Cieszowa z historyczną zabudową wzdłuż ul. Kasztanowej, zabytkowy drewniany kościół św. Marcina wraz z cmentarzem

			(enklawa 2), gmina Koszęcin. Powierzchnia ok. 4 ha.	przykościelnym, zabytkowe budynki folwarczne oraz cmentarz żydowski
3.	C_3.3	proponowany park kulturowy „Lubockie”	Obszar wsi Lubockie, stawy hodowlane na Potoku Kochanowickim, staw Brzoza oraz stanowisko różanecznika katawbijskiego wraz z otaczającymi lasami, gmina Kochanowice. Powierzchnia ok. 175 ha.	Obejmuje krajobraz kulturowy związany z rodem Ballestremów, w tym stawy hodowlane wraz z obiektami hydrotechnicznymi, plantację różanecznika katawbijskiego będącego pomnikiem przyrody oraz krajobraz wsi Lubockie z osadnictwem o charakterze siedliskowym i historyczną zabudową

3) uwzględnienie w trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa śląskiego wykonywanym zgodnie art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1945 z późn. zm.) następujących krajobrazów o cechach krajobrazów priorytetowych:

L.p.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja i orientacyjna powierzchnia [w ha]	Charakterystyka
1	2	3	4	5
1.	C_1.1	„Panoszów – Patoka”	Obszar wzdłuż rzeki Młynówki, gmina Ciasna. Powierzchnia ok. 267 ha.	Obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> - strefy ochrony przyrodniczych walorów krajobrazu: rezerwat przyrody „Łęg nad Młynówką”, w którym ochronie podlega fragment naturalnego lasu łęgowego wraz z całym bogactwem gatunkowym flory i fauny, - strefy ochrony kulturowych walorów krajobrazu: zespół pałacowo-parkowy z przełomu XIX i XX wieku podlegający ochronie poprzez wpis do rejestru zabytków, - strefy ochrony fizjonomicznych walorów krajobrazu: ciąg widokowy wzdłuż Młynówki oraz przedpole ekspozycji zespołu pałacowo-parkowego
2.	C_1.2	„Zborowskie”	Obszar wsi Zborowskie, gmina Ciasna. Powierzchnia ok. 230 ha.	Obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> - strefy ochrony kulturowych walorów krajobrazu: zachowany układ osadniczy miejscowości z kościołem parafialnym Podwyższenia Krzyża Św. i dawną fabryką fajek z XVIII w., - strefy ochrony fizjonomicznych walorów krajobrazu: tereny otwarte wokół wsi wraz z otwarciem krajobrazowymi i przedpolem ekspozycji panoramy wsi
3.	C_1.3	„Lubockie – Brzoza”	Obszar wsi Lubockie oraz okolice stawu Brzoza, gmina Kochanowice. Powierzchnia ok. 1123 ha.	Obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> - strefy ochrony przyrodniczych walorów krajobrazu: użytek ekologiczny „Brzoza” wraz z otaczającym go lasem i stawami śródleśnymi i stanowiskiem

				<p>różanecznika katawbijskiego chronionym w formie powierzchniowego pomnika przyrody. Na terenie użytku ekologicznego ochronie podlega oczko wodne ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin i zwierząt,</p> <p>- strefy ochrony fizjonomicznych walorów krajobrazu: tereny otwarte z przedpołem ekspozycji tradycyjnego układu wsi Lubockie, otwarcia widokowe oraz liczne wodne platformy widokowe</p>
4.	C_1.4	„Cieszowa”	Obszar wsi Cieszowa oraz żwirowiska, gmina Koszęcin. Powierzchnia ok. 360 ha.	<p>Obejmuje:</p> <p>- strefy ochrony przyrodniczych walorów krajobrazu: użytek ekologiczny „Żwirowiska w Cieszowej” chroniący ekosystemy hydrogeniczne ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin,</p> <p>- strefy ochrony kulturowych walorów krajobrazu: zabudowa wsi z charakterystycznymi murowanymi domami mieszkalnymi z czerwonej cegły, krytymi dachówką (karpiówką), drewnianym spichlerzem, dawnymi budynkami folwarcznymi z pierwszej połowy XIX w., wpisanymi do rejestru zabytków, czworakami z I poł. XIX w., rządcówką z XIX w., drewnianym kościołem wpisanym do rejestru zabytków z otaczającymi go cmentarzem, kapliczką św. Jana Nepomucena z poł. XIX oraz kirkutem z XVIII w.,</p> <p>- strefy ochrony fizjonomicznych walorów krajobrazu: tereny otwarte wokół wsi, w tym przedpole ekspozycji dla cmentarza żydowskiego oraz panoramy Koszęcina</p>
5.	C_1.5	„Dolina Liswarty na odcinku od Taniny do Niwek”	Obszar wzdłuż doliny Liswarty na pograniczu trzech gmin: Ciasna, Herby i Przystajń (także poza Parkiem) . Powierzchnia w granicach Parku ok. 1030 ha.	<p>Obejmuje</p> <p>- strefy ochrony przyrodniczych walorów krajobrazu obejmującej dwa rezerваты przyrody „Cisy w łębkach” i „Cisy nad Liswartą”, będące enklawą obszaru Natura 2000 PLH240027 „Łęgi w lasach nad Liswartą”. W strefie tej ochronie podlega naturalne stanowisko cisa pospolitego, a także przystrumieniowy łąg olszowo-jesionowy,</p> <p>- strefy ochrony fizjonomicznych walorów krajobrazu obejmującej tereny otwarte ciągnące się wzdłuż doliny Liswarty wraz z otwarciami i punktami widokowymi</p>

§ 6. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną zasobów abiotycznych i gleb odnoszący się do całego obszaru Parku:

- 1) ograniczenie zanieczyszczenia i degradacji gleb przez:
 - a) nieprzeznaczanie gruntów, na których występują gleby podlegające wyłączeniu z produkcji w rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1161), na cele nierolnicze lub nieleśne,
 - b) odstąpienie od lokalizacji nowych zabudowań w dolinie Liswarty oraz w strefach krawędzi doliny,

- c) niedopuszczenie do chaotycznego rozwoju zabudowy,
 - d) w terenach przeznaczonych pod zabudowę wykorzystywanie naturalnych form ukształtowania powierzchni i niedopuszczanie do nieodwracalnego przekształcania form terenu,
 - e) tworzenie wolnych przestrzeni między obszarami zabudowy w celu utrzymania kierunku procesów glebotwórczych, właściwych dla danego terenu (np. przemylwanie),
 - f) utrzymanie i tworzenie pasów roślinności niskiej i wysokiej wzdłuż dróg i miedz śródpolnych oraz rowów odwadniających na terenach łąk i turzycowisk,
 - g) likwidację, a w uzasadnionych przypadkach, rekultywację nielegalnych miejsc eksploatacji surowców mineralnych i wysypisk odpadów,
 - h) minimalizację zanieczyszczeń atmosfery emitowanych przez indywidualne i lokalne kociołnice oraz obiekty i instalacje przemysłowe,
 - i) usuwanie śmieci pozostawionych przez turystów;
- 2) zahamowanie degradacji gleb hydrogenicznych oraz zapewnienie trwałego funkcjonowania ekosystemów wodnych i od wody zależnych przez:
- a) odstąpienie od działań powodujących obniżanie zwierciadła wód podziemnych oraz zmiany stosunków wodnych,
 - b) nieprzekształcanie śródleśnych i śródpolnych lokalnych obniżen terenu, starorzeczy oraz naturalnych i antropogenicznych oczek wodnych, w wysypiska odpadów stałych lub odstożniki ścieków,
 - c) odstąpienie od nadmiernego poboru wody z cieków, prowadzącego do naruszenia przepływu nienaruszalnego określonego przy zastosowaniu kryterium hydrobiologicznego odrębnie dla każdej rzeki,
 - d) niewprowadzanie nowej zabudowy kubaturowej na obszary dolin rzecznych, która powoduje konieczność umocnienia czy podnoszenia gruntów i ich przystosowanie do zabudowy prowadząc do przekształceń rzeźby terenu, szaty glebowej oraz kierunku i intensywności odpływu wód.

§ 7.1. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną lądowych ekosystemów nieleśnych, mający na celu zachowanie rolniczego użytkowania terenu oraz krajobrazu rolniczego, odnoszący się do całego obszaru Parku, gdzie stwierdzono występowanie takich ekosystemów:

- 1) utrzymanie lub przywrócenie powierzchni i struktury trwałych użytków zielonych w tym szczególnie łąkowych siedlisk przyrodniczych oraz kontynuowanie tradycyjnego i ekstensywnego sposobu ich użytkowania, w tym zgodnie z zasadami programu rolnośrodowiskowego w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w przepisach odrębnych, między innymi poprzez:
 - a) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków roślin i zwierząt, poprzez dostosowanie do nich terminów, częstotliwości i technik koszenia,
 - b) prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego i pastwiskowego trwałych użytków zielonych;
- 2) tworzenie i utrzymywanie miedz, zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz innych fragmentów wyłączonych z użytkowania rolniczego;
- 3) utrzymywanie i umożliwienie ewentualnego spontanicznego rozrostu wzdłuż wód pasów roślinności trwałej, krzewiastej lub drzewiastej stanowiących bufory dla zanieczyszczeń biogeochemicznych;
- 4) promowanie wśród rolników hodowli tradycyjnych ras zwierząt gospodarskich, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnych ras bydła, koni i owiec oraz gatunków i odmian roślin uprawnych, w tym drzew i krzewów owocowych, zgodnie z zasadami programu rolnośrodowiskowego w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w przepisach odrębnych;
- 5) opracowanie i wdrożenie programów monitoringu cennych i zagrożonych nieleśnych siedlisk przyrodniczych;

6) promowanie rozwoju pozarolniczych funkcji obszarów wiejskich, w tym agroturystyki z wykorzystaniem infrastruktury turystycznej i edukacyjnej Parku.

2. Zaleca się w strefach BK_1 przeciwdziałanie sukcesji zarastających muraw, pastwisk, łąk, w tym śródleśnych, poprzez usuwanie samosiewów drzew i krzewów, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy, z pozostawieniem kęp drzew i krzewów w dolinach cieków, jako naturalnej zabudowy biologicznej.

§ 8.1. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych dla wszystkich typów własnościowych lasów, mający na celu zachowanie gospodarki leśnej oraz krajobrazu leśnego, odnoszący się do całego obszaru Parku, gdzie stwierdzono występowanie takich ekosystemów:

- 1) realizację zapisów planu urządzenia lasu Nadleśnictw: Herby, Koszęcin, Lubiniec i Złoty Potok oraz planów urządzenia lasu innej własności, poddanych procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- 2) wykonywanie czynności gospodarczych w lasach niepaństwowych w oparciu o zapisy Zasad Hodowli Lasu, Instrukcji Urządzenia Lasu, Instrukcji Ochrony Lasu oraz zapisów planu ochrony dla Parku, regulujących m.in. kwestie pozostawiania przestojów, martwego drewna, tyczenia szlaków zrywkowych itp.;
- 3) pozostawianie w drzewostanach oraz na zrębach kęp starodrzewu z udziałem drzew dziuplastych, martwych i zamierających, o znaczeniu biocenotycznym, wraz z runem i podrostem, a także posuszu liściastego oraz posuszu iglastego, o ile nie stanowią zagrożenie dla zdrowia, życia i mienia ludzi, zagrożenia dla stanu sanitarnego lasów oraz zagrożenia pożarowego lub występują wzdłuż dróg publicznych, dojazdów pożarowych oraz granic z gruntami innej własności. Pozostawiane kępy drzewostanu należy lokalizować w miarę możliwości, w miejscu występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, jeżeli to nie wywiera negatywnego wpływu na warunki ich życia; niewprowadzanie gatunków obcych, za wyjątkiem poletek łowieckich;

2. Zaleca się w strefach BK_2:

- 1) stopniowe ograniczanie udziału gatunków obcych w lasach, według wskazań programu ochrony przyrody Nadleśnictw Herby, Koszęcin, Lubiniec i Złoty Potok, w tym przede wszystkim usuwanie dębu czerwonego, robinii akacyjnej i czeremchy amerykańskiej w ramach planowych zabiegów;
- 2) kontynuowanie sukcesywnej przebudowy drzewostanów celem dostosowania ich do warunków siedliskowych, przy zastosowaniu rębni odpowiednich do siedliska i docelowego składu gatunkowego drzewostanu;
- 3) wyłączenie z użytkowania dobrze zachowanych płatów borów bagienny zaliczonych do siedliska przyrodniczego 91D0 - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi- -Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii- -Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienny lasy borealne;
- 4) sadzenie na obrzeżach zakładanych upraw leśnych lub w innych miejscach o odpowiednich warunkach siedliskowych, domieszkowych i biocenotycznych gatunków drzew i krzewów występujących na różnych siedliskach lasów o charakterze naturalnym, zgodnie z zapisami obowiązujących planów urządzenia lasów oraz zasadami ochrony i hodowli lasów;
- 5) stosowanie, tam gdzie jest to możliwe, cięć selekcyjnych o charakterze grupowym (popieranie biogrup), przy pielęgnacji i ochronie drzewostanów;
- 6) preferowanie metod mechanicznych lub biologicznych do zwalczania szkodników owadzych i grzybowych oraz do minimalizowania szkód łowieckich.

§ 9.1. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną zasobów i ekosystemów wodnych, odnoszący się do całego obszaru Parku, gdzie stwierdzono występowanie takich zasobów i ekosystemów:

- 1) ochronę obszarów źródłiskowych, poprzez niezmiennianie sposobu ich użytkowania, a w szczególności trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, za wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu;
- 2) niewylewanie gnojowicy oraz zrezygnowanie z nawożenia w pasie do 100 metrów od stref źródłiskowych i stref ochronnych ujęć wody, brzegów zbiorników lub cieków;

- 3) pozostawienie wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników wodnych, kilkumetrowego pasa trzciniowisk, zadrzewień i zakrzaczeń, tworzących naturalną strefę buforową, za wyjątkiem stanowisk cennych siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków związanych z terenami otwartymi;
- 4) przyspieszenie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym:
 - a) podłączenie wszelkich nowych oraz istniejących obiektów wytwarzających ścieki bytowe lub technologiczne do sieci kanalizacji sanitarnej,
 - b) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nie objętych dotychczas systemem kanalizacji sanitarnej, poprzez egzekwowanie odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników lub przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 5) utrzymanie naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich naturalnych cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z przepisów odrębnych;
- 6) wyłączenie z konserwacji tych odcinków cieków, które nie są niezbędne dla ochrony przeciwpowodziowej oraz dopuszczenie do ich renaturyzacji;
- 7) niepodejmowanie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy oraz odbudowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach, w strefach źródliskowych cieków oraz obszarach podmokłych, za wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi;
- 8) niebudowanie trwałych zbiorników wodnych, za wyjątkiem odtworzenia historycznie istniejących stawów hodowlanych oraz tworzenia zbiorników mających na celu ochronę przyrody, ochronę przeciwpożarową lub przeciwpowodziową;
- 9) składowanie nawozów organicznych i sztucznych oraz pestycydów w miejscach izolowanych od podłoża i uniemożliwiających przesiąkanie substancji chemicznych;
- 10) odstąpienie od zasypywania, osuszania i zaśmiecania lub przekształcania zbiorników wodnych, w tym również okresowo zanikających;
- 11) ograniczenie osuszania obszarów leśnych i utrzymywanie jak największej powierzchni podmokłych siedlisk w lasach (w tym również zbiorników powstających w wyniku działalności bobrów).

2. Zaleca się w strefach BK_3:

- 1) utrzymanie istniejących stawów wraz z ich infrastrukturą hydrotechniczną, zgodnie z obowiązującymi planami gospodarki stawowej;
- 2) niedopuszczanie do całkowitego zarastania stawów roślinnością szuwarową poprzez koszenie trzciniowisk w okresie jesiennym lub zimowym (miesiące: X-II), przy założeniu usuwania każdorazowo nie więcej niż 20% istniejącej powierzchni trzciniowiska, a w sytuacjach grożących całkowitym zarośnięciem, także odmulanie zbiorników;
- 3) wyłączenie z konserwacji rowów melioracyjnych i dopuszczenie do ich powolnej renaturyzacji lub naturalnego zaniku, za wyjątkiem sytuacji uzasadnionych potrzebami ochrony przyrody oraz racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i wodnej, w tym ochrony przed powodzią lub suszą;
- 4) utrzymanie istniejących urządzeń hydrotechnicznych, w tym zwłaszcza mających znaczenie dla zwiększania retencji wodnej obszaru, z uwzględnieniem zapisów § 10.2 dotyczących ich modernizacji umożliwiającej swobodną migrację organizmów wodnych.

3. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną organizmów wodnych, w warunkach prowadzonej gospodarki rybackiej:

- 1) uwzględnienie w gospodarce rybackiej potrzeb ochrony gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony czynnej;

- 2) niezarybianie rzek Parku obcymi geograficznie gatunkami ryb, a w przypadku stwierdzenia ich występowania, sukcesywne ich eliminowanie;
- 3) utrzymywanie, przez niezbędne zarybienia rzek Parku, stałego poziomu liczebności gatunków ryb rodzimych, wykazujących stały spadek liczebności populacji.

§ 10.1. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną gatunków grzybów, roślin i zwierząt dziko występujących oraz ich siedlisk, odnoszący się do całego obszaru Parku:

- 1) prowadzenie ochrony czynnej gatunków wymagających takich działań, zgodnie z zasadami określonymi w krajowych i międzynarodowych poradnikach ochrony;
- 2) objęcie wszelkiego typu działań ochrony czynnej kontrolą monitoringową, zarówno na etapie wykonywania projektu, jak i po jego zakończeniu;
- 3) kontynuowanie rozpoznawania stanowisk występowania chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, grzybów i roślin objętych ochroną czynną oraz objęcie ich w miarę potrzeb zadaniami ochronnymi;
- 4) zachowanie, w ramach istniejących możliwości, przy remontach i rozbudowie obiektów budowlanych, w tym również obiektów zabytkowych, siedlisk występowania rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt;
- 5) opracowanie i wdrożenie programu monitoringu gatunków rzadkich i zagrożonych, a także gatunków inwazyjnych, stanowiących zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej oraz gatunków konfliktowych;
- 6) w odniesieniu do gatunków objętych ochroną czynną, uczestnictwo w regionalnych lub krajowych programach ochrony;
- 7) ograniczanie populacji inwazyjnych gatunków roślin, w szczególności niecierpka gruczołowatego (himalajskiego), barszczu mantegazyjskiego i barszczu Sosnowskiego, a spośród zwierząt – jenota, wizona amerykańskiego oraz szopa pracza, stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych;
- 8) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej według wieloletnich i rocznych łowieckich planów hodowlanych uwzględniającej:
 - a) dostosowanie liczebności i struktury populacji gatunków łownych, które w wyniku przekształcenia siedlisk nie podlegają naturalnym mechanizmom regulacyjnym, do pojemności siedlisk ich występowania,
 - b) zwalczanie kłusownictwa;
- 9) ograniczenie do niezbędnego minimum używania pestycydów;
- 10) utrzymanie, w przypadku stwierdzenia czynnych stanowisk tego gatunku na terenie Parku, użytkowania gruntów rolnych będących siedliskiem chomika europejskiego oraz towarzyszących im miedz śródpolnych, przy uwzględnieniu ekstensywnego charakteru tego użytkowania i dostosowania terminów prac rolnych do biologii gatunku, m.in. późniejsze i płytsze zorywanie ściernisk;
- 11) w przypadku drzewostanów ubogich w naturalne dziuple, uzupełnianie i zawieszanie nowych budek lęgowych dla ptaków, nietoperzy i pilchovatych oraz ich regularne czyszczenie;
- 12) budowa platform gniazdowych dla bociana białego ;
- 13) pozostawianie w krajobrazie rolniczym starych i martwych lub zamierających drzew i krzewów, za wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia;
- 14) zachowanie starodrzewu w obrębie parków, cmentarzy, miejscowości, oraz posesji, za wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia;
- 15) zachowanie istniejących zadrzewień przydrożnych, w tym zwłaszcza o charakterze alei oraz uzupełnianie braków poprzez nowe nasadzenia, za wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia;
- 16) uwzględnianie obecności cennych gatunków w budynkach (np. strychy kościołów, starych i porzuconych domów) na etapie planowania prac remontowych i konserwatorskich;

- 17) tworzenie stref ochronnych wokół gniazd gatunków „strefowych”;
- 18) ochrona kolonii rozrodznej czapli siwej na terenie Nadleśnictwa Lubliniec, w wydzieleniu leśnym 175c;
- 19) ograniczenie osuszania obszarów leśnych i utrzymywanie jak największej powierzchni podmokłych siedlisk w lasach (w tym również zbiorników powstających w wyniku działalności bobrów);
- 20) niedopuszczanie do zasypywania, osuszania i zaśmiecania lub przekształcania zbiorników wodnych, w tym również astatycznych, okresowo zanikających;
- 21) niezarybianie naturalnych drobnych zbiorników wodnych;
- 22) stosowanie ogrodzeń z ażurowymi podstawami umożliwiającymi migrację drobnym gatunkom zwierząt;
- 23) budowę przejść pod jezdniami wraz z odpowiednimi płotkami naprowadzającymi, umożliwiającymi migrację drobnych zwierząt w miejscach ich częstego rozjeżdżania przez pojazdy.

2. Zaleca się w strefach BK_5.1 modernizację istniejących lub budowę nowych przepławek, obejść i bystrotoków umożliwiających swobodną migrację organizmów wodnych.

§ 11.1. Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochroną wartości krajobrazowych, w tym krajobrazu kulturowego oraz ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego, odnoszący się do całego obszaru Parku:

- 1) ochronę i kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego, w tym zachowanie typowego, skoncentrowanego charakteru układów ruralistycznych;
- 2) ochronę i odtwarzanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych oraz ochronę drzew w obrębie zieleni komponowanej, wsi i zagród, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rodzimych, o ile nie stanowią one zagrożenia dla ludzi i mienia;
- 3) utrzymanie i odtwarzanie sadów przydomowych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnych odmian drzew i krzewów owocowych;
- 4) usuwanie, przebudowę lub zasłanianie zielenią, dysharmonijnych elementów zagospodarowania, o ile takie działania nie stoją w sprzeczności z przepisami odrębnymi;
- 5) sporządzenie w trakcie wykonywania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin na terenie Parku analizy parametrów urbanistyczno-architektonicznych dla każdej miejscowości odrębnie, z określeniem cech charakterystycznych i w oparciu o nie realizację zabudowy;
- 6) zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej i niematerialnej;
- 7) zabezpieczenie przed zniszczeniem lub rewitalizację obiektów zabytkowych przy jednoczesnym dopuszczeniu ich adaptacji do nowych funkcji;
- 8) utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej, w tym także budynków gospodarczych oraz tradycyjnych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym;
- 9) wzmożenie kontroli w zakresie zachowania lub przywracania ładu przestrzennego w krajobrazie oraz stały nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny budowlanej;
- 10) niebudowanie ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, preferowanie ogrodzeń drewnianych w tym ze sztachet, desek lub z lokalnego kamienia, przy ogrodzeniach wprowadzanie zieleni – żywopłotów lub pnączy, z wykorzystaniem gatunków rodzimych; stosowanie ogrodzeń o harmonijnym charakterze w obrębie miejscowości (kolor, wysokość, materiał); konstrukcja ogrodzeń z prześwitami umożliwiającymi przejścia dla drobnych ssaków, płazów i gadów;
- 11) zainicjowanie przez służby Parku opracowania studium architektonicznego dla terenu Parku określającego katalog postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów zabudowy oraz wybranych obiektów małej architektury;

- 12) zainicjowanie przez służby Parku opracowania katalogu ogrodów przydomowych, określającego tradycyjne wzorce ogrodów i ich współczesne adaptacje oraz zasady postulowanego doboru gatunkowego roślin ozdobnych, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rodzimych;
- 13) rozwinięcie współpracy pomiędzy służbami ochrony przyrody a Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, samorządami gminnymi oraz innymi organizacjami i osobami fizycznymi w zakresie ochrony zabytków kultury materialnej i niematerialnej;
- 14) ustanawianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego stref ochrony konserwatorskiej obejmujących obiekty wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, strefy ochrony ekspozycji lub krajobrazu oraz ochrony archeologicznej;
- 15) ustanawianie społecznych opiekunów do opieki nad cennymi obiektami kultury i promowanie ich działalności;
- 16) wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku, w tym poprzez ustawienie stosownych tablic informacyjnych, pod warunkiem zgodności z wytycznymi i zaleceniami konserwatorskimi.

2. Zaleca się w strefie BK_5.2.1 obejmującej zespół kościoła parafialnego z otoczeniem we wsi Boronów (gm. Boronów):

- 1) prowadzenie konserwacji kościoła, bramki i kaplicy św.; Jana Nepomucena, zgodnie z zasadami konserwatorskimi;
- 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
- 3) wykorzystywanie do ewentualnych nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów;
- 4) w wypadku poszerzenia cmentarza, pozostawienie znaczących fragmentów istniejącego ogrodzenia lub innego jednoznacznego zaznaczenia jego dotychczasowej granicy;
- 5) zachowanie historycznych nagrobków, w tym powstałych przed 1939 r.;
- 6) odstąpienie od lokalizacji w obrębie ogrodzenia nowych obiektów, poza wynikającymi z wymogów kultu, o niewielkich gabarytach, po uzgodnieniu z organem właściwym w sprawach ochrony zabytków;
- 7) kształtowanie zabudowy wg następujących zasad:
 - a) ograniczenie wysokości ewentualnych obiektów kubaturowych lokalizowanych pomiędzy cmentarzem a ul. Wolności do 1 kondygnacji i 3,5 m od poziomu terenu do okapu;
 - b) stosowanie na elewacjach i dachach tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych,
 - c) stosowanie dachów symetrycznych, 2- lub 4- spadowych (dopuszczalne także naczółkowe i półszczytowe), o nachyleniu głównych połąci w granicach 40-45°.

3. Zaleca się w strefie BK_5.2.2 obejmującej zespół pofolwarczny we wsi Boronów (gm. Boronów):

- 1) utrzymanie historycznego układu zespołu;
- 2) niewprowadzanie ogrodzeń i nowych obiektów w granicach dawnego dziedzica oraz między zachowanymi budynkami dawnego folwarku, z zastrzeżeniem podpunktu 3;
- 3) dopuszczenie lokalizacji ewentualnych nowych obiektów jedynie na miejscu rozebranego budynku w północnej pierzei dziedzica, w historycznej linii zabudowy, z wykorzystaniem tradycyjnych materiałów budowlanych i zachowaniem gabarytów budynku i spadków dachu nawiązujących do zachowanych obiektów pofolwarcznych;
- 4) prowadzenie się konserwacji budynków okalających dziedziniec;
- 5) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
- 6) wykorzystywanie do ewentualnych nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów;

4. Zaleca się w strefie BK_5.2.3 obejmującej obszar występowania reliktyw eksploatacji rud żelaza na północ od wsi Zumpy (gm. Boronów) identyfikację oraz zachowanie kopców pozostałych po szybikowej eksploatacji rud żelaza.

5. Zaleca się w strefie BK_5.2.4 obejmującej historyczne drogi w obrębie Parku (gm. Boronów, gm. Herby, gm. Kochanowice, gm. Koszęcin), w tym: dawną drogę graniczną, pierwotny przebieg drogi Boronów-Częstochowa, drogę gospodarczą Górny Dwór-Lipowiec-Cielec, drogę po śladzie dawnej kolejki leśnej, zespół dróg dawnego majątku Koszęcin w rejonie Króliczej Górki i Dołów, dawną drogę Lubliniec-Częstochowa, tzw. Napoleońską, zespół dróg śródpolnych majątku Cieszowa oraz drogę dojazdową do dawnej leśniczówki Cielec:

- 1) zachowanie przebiegu dróg w terenie, także w przypadku prowadzenia procesów scaleniowych, modernizacji układu komunikacyjnego itp.;
- 2) ucztylnienie przebiegu dróg poprzez uzupełnienie poza obszarami leśnymi zadrzewień przydrożnych o tradycyjnym składzie gatunkowym: dąb, klon, lipa, ew. brzoza.

6. Zaleca się w strefie BK_5.2.5 obejmującej cmentarz ewangelicki w Molnej (gm. Ciasna):

- 1) prowadzenie konserwacji zachowanych nagrobków oraz ucztylnienie zarysów fundamentów dawnego kościoła;
- 2) niewprowadzanie nowych obiektów;
- 3) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
- 4) odtworzenie ogrodzenia cmentarnego.

7. Zaleca się w strefie BK_5.2.6 obejmującej zespół zorganizowanej zabudowy z lat 30. i 40. XX w. w Molnej (gm. Ciasna):

- 1) zachowanie układu przestrzennego zespołu – wzajemnego usytuowania budynków mieszkalnych i towarzyszących oraz bryły i kształtu dachów budynków mieszkalnych;
- 2) niewprowadzanie w granicach zespołu nowych obiektów w strefie do 5 m. od strony frontowej budynków;
- 3) wykorzystywanie do ewentualnych nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów;

8. Zaleca się w strefie BK_5.2.7 obejmującej układ przestrzenny centrum wsi Zborowskie (gm. Ciasna):

- 1) prowadzenie konserwacji obiektów zabytkowych, zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi;
- 2) zachowanie tradycyjnej szerokości ulicy, linii regulacyjnych, linii zabudowy oraz istniejącej struktury podziałów własnościowych w wypadku wymiany kubatury i zabudowy działek wolnych;
- 3) kształtowanie zabudowy wg następujących zasad:
 - a) ograniczenie wysokości budynków lokalizowanych w pierzejach ulic do 4 m od poziomu terenu do linii okapu i do 1 kondygnacji, plus ewentualnie użytkowe poddasze,
 - b) stosowanie dachów symetrycznych dwuspadowych i naczółkowych, w układzie kalenicowym, przy nachyleniu połaci 35-45° z dopuszczeniem lukarn, facjat, okien połaciowych,
 - c) ustalenie poziomu 0,00 budynku nie wyżej niż 0,8 m ponad poziom terenu,
 - d) stosowanie na elewacjach i dachach tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych;
- 4) zachowanie historycznych elementów wystroju architektonicznego oraz elementów małej architektury;
- 5) zachowanie układu cmentarza oraz historycznych nagrobków, w tym powstałych przed 1939 r.;
- 6) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;

9. Zaleca się w strefie BK_5.2.8 obejmującej zespół pofolwarczny we wsi Hadra (gm. Herby):

- 1) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów zabytkowych, w tym ogrodzeń;
- 2) zachowanie historycznego układu zespołu i lokalizacji ewentualnych nowych obiektów w zgodzie z tym układem oraz z dostosowaniem ich architektury do obiektów zabytkowych;
- 3) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia oraz powojennymi nasadzeniami topolowymi;

- 4) wykorzystywanie do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów.
10. Zaleca się w strefie BK_5.2.9 obejmującej zespół pofabryczny we wsi Mochała (gm. Herby):
- 1) prowadzenie konserwacji budynku administracyjno-mieszkalnego, z dopuszczeniem jego adaptacji;
 - 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) ewentualne lokalizowanie nowych obiektów oraz nowych nasadzeń jedynie na podstawie koncepcji obejmującej cały teren uzgodnionej z organem właściwym w sprawach ochrony zabytków.
11. Zaleca się w strefie BK_5.2.10 obejmującej zespół przestrzenny głównego placu w Lisowie (gm. Herby):
- 1) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów zabytkowych;
 - 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) wykorzystywanie do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów.
12. Zaleca się w strefie BK_5.2.11 obejmującej miejsce po cmentarzu i kościele w Lisowie (gm. Herby):
- 1) prowadzenie konserwacji zachowanego krzyża żeliwnego;
 - 2) niewprowadzanie nowej zabudowy i jakichkolwiek nadziemnych obiektów i urządzeń technicznych za wyjątkiem ewentualnie niewielkiej kaplicy;
 - 3) wykorzystywanie do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów.
13. Zaleca się w strefie BK_5.2.12 obejmującej obszar zainwestowania z przełomu XIX-XX wieku w Herbach przy ul. Lublinieckiej (gm. Herby):
- 1) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów historycznych;
 - 2) w przypadku wprowadzania nowych obiektów lub przebudowy obiektów istniejących dostosowanie ich charakteru do obiektów historycznych poprzez:
 - a) dostosowanie wysokości do wysokości budynków historycznych,
 - b) kalenicowe sytuowanie obiektów,
 - c) stosowanie dachów dwuspadowych o nachyleniu ok. 15° lub naczółkowych o nachyleniu 40-45° lub niesymetrycznych z nachyleniem połaci frontowej min.70°,
 - d) stosowanie tradycyjnych materiałów elewacyjnych i dachowych.
14. Zaleca się w strefie BK_5.2.13 obejmującej plac wiejski z otaczającymi obiektami i cmentarzem w Olszynie (gm. Herby):
- 1) w przypadku wprowadzania nowych obiektów lub przebudowy obiektów istniejących dostosowanie ich charakteru do obiektów historycznych poprzez:
 - a) ograniczenie wysokości do jednej kondygnacji,
 - b) dwuspadowe lub naczółkowe dachy o nachyleniu 40 - 45°,
 - c) stosowanie tradycyjnych materiałów elewacyjnych i dachowych;
 - 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) zachowanie historycznych nagrobków w tym powstałych przed 1939 r.
15. Zaleca się w strefie BK_5.2.14 obejmującej historyczne zadrzewienia przydrożne między miejscowościami Kalina-Olszyna-Zumpy (gm. Herby):
- 1) utrzymanie historycznych zadrzewień przydrożnych, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia. W wypadku modernizacji drogi i konieczności jej poszerzenia dopuszcza się

wycięcie jednego rzędu drzew, pod warunkiem nasadzenia nowego w odległości wynikającej z przepisów odrębnych;

2) uzupełnienie luk nowymi nasadzeniami.

16. Zaleca się w strefie BK_5.2.15 obejmującej rów przeciwczołgowy (na północ od Herbów) stanowiący fragment zespołu fortyfikacji polowych z okresu II wojny światowej (gm. Herby):

1) zachowanie rowów w terenie oraz w miarę możliwości zaznaczenie w terenie zatartych fragmentów ich przebiegu;

2) odstąpienie od obsadzania dna i skarp.

17. Zaleca się w strefie BK_5.2.16 obejmującej układ przestrzenny wsi Kochanowice (gm. Kochanowice):

1) zachowanie istniejącego układu ulic i placów;

2) zachowanie historycznych podziałów i linii zabudowy;

3) w przypadku wprowadzania nowych obiektów lub przebudowy obiektów istniejących dostosowanie ich charakteru do obiektów historycznych poprzez:

a) ograniczenie wysokości budynków lokalizowanych w pierzejach ulic i placów do dwu kondygnacji, z poziomem „0,00” nie wyżej niż 0,8 m powyżej poziomu terenu,

b) stosowanie dachów wysokich, z nachyleniem połaci frontowej w granicach 35-45°,

c) usytuowanie budynków frontowych – kalenicowe;

4) zachowanie przedogródków z tradycyjną formą ogrodzenia;

5) stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych;

6) zachowanie i konserwację tradycyjnych elementów wystroju architektonicznego;

7) zachowanych tradycyjnych elementów małej architektury;

8) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;

18. Zaleca się w strefie BK_5.2.17 obejmującej zespół pałacowy w Kochanowicach:

1) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów historycznych;

2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;

3) wykorzystywanie do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów.

4) przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac inwestycyjnych w granicach strefy opracowanie i uzgodnienie z organem właściwym w sprawach ochrony zabytków, co najmniej koncepcji zagospodarowania obejmującej cały teren;

5) stosowania, w wypadku budowy nowych obiektów lub remontu istniejących, tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych.

19. Zaleca się w strefie BK_5.2.18 obejmującej cmentarz parafialny w Kochanowicach (gm. Kochanowice):

1) zachowanie historycznego układu cmentarza;

2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;

3) prowadzenie konserwacji zachowanych zabytkowych obiektów architektonicznych kostnicy i kaplicy;

4) zachowanie historycznych nagrobków, w tym powstałych przed 1939 r.

20. Zaleca się w strefie BK_5.2.19 obejmującej zespół gospodarczych zabudowań podworskich w Kochanowicach (gm. Kochanowice):

- 1) w przypadku wprowadzania nowych obiektów lub przebudowy obiektów istniejących zachowanie tradycyjnego układu zespołu zabudowań oraz dostosowanie gabarytów, kształtu i wykończenia obiektów do istniejącej zabudowy historycznej;
 - 2) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów;
 - 3) zachowanych i konserwacja tradycyjnych elementów wystroju architektonicznego;
 - 4) stosowania, w wypadku budowy nowych obiektów lub remontu istniejących, tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych.
21. Zaleca się w strefie BK_5.2.20 obejmującej zespół kościoła parafialnego w Kochanowicach (gm. Kochanowice):
- 1) prowadzenie konserwacji budynku kościoła zgodnie z zatwierdzonym programem prac konserwatorskich;
 - 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) wykorzystywanie do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów;
 - 4) niewprowadzanie nowych obiektów, za wyjątkiem obiektów o charakterze małej architektury, których lokalizacja wynika z potrzeb kultu, po uzgodnieniu ich formy i lokalizacji z organem właściwym w sprawach ochrony zabytków.
22. Zaleca się w strefie BK_5.2.21 obejmującej zespół leśniczówki Lubockie (gm. Kochanowice):
- 1) zachowanych i konserwacja tradycyjnych elementów wystroju architektonicznego;
 - 2) prowadzenie konserwacji zachowanych obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi;
 - 3) zachowanie tradycyjnych elementów małej architektury;
 - 4) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia.
23. Zaleca się w strefie BK_5.2.22 obejmującej dawny folwark w Aleksandrii - przysiółek Żabia (gm. Konopiska):
- 1) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 2) odtworzenie alei dojazdowej od południa oraz uzupełnienie nasadzeń alei dojazdowej od strony wschodniej z wykorzystywaniem do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew.
24. Zaleca się w strefie BK_5.2.23 obejmującej dawny folwark w Cieszowej utrzymanie ścisłej ochrony konserwatorskiej (gm. Koszęcin).
25. Zaleca się w strefie BK_5.2.24 obejmującej cmentarz katolicki przy kościele w Cieszowej (gm. Koszęcin):
- 1) zachowanie historycznego układu cmentarza;
 - 2) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) zachowanie zabytkowych obiektów architektonicznych;
 - 4) zachowanie historycznych nagrobków, w tym powstałych przed 1939 r.;
 - 5) otoczenie terenu zielenią osłonową, z wykorzystywaniem do nasadzeń rodzimych gatunków i odmian drzew i krzewów.
26. Zaleca się w strefie BK_5.2.25 obejmującej cmentarz żydowski w Cieszowej (gm. Koszęcin):
- 1) zachowanie bramy i istniejących macew;
 - 2) ogrodzenie cmentarza.
27. Zaleca się w strefie BK_5.2.26 obejmującej zespół młyna wodnego w Klucznie (gm. Przystajń):
- 1) prowadzenie konserwacji obiektów zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi;
 - 2) w przypadku wprowadzania nowych obiektów lub przebudowy obiektów istniejących dostosowanie miejsc ich usytuowania, bryły oraz materiałów budowlanych i wykończeniowych do istniejących obiektów istniejących;

- 3) zachowanie starodrzewu, poza drzewami suchymi, chorymi i zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi i mienia.

Rozdział 5

Obszary udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz sposoby korzystania z tych obszarów

§ 12.1. Dla celów naukowych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:

- 1) powiadomienie i uzyskanie zgody właściciela lub zarządzającego danym obiektem lub terenem w przypadku prowadzenia badań na obszarze Parku;
 - 2) współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Parku oraz innymi jednostkami zarządzającymi lub sprawującymi nadzór nad obszarem badań, w tym udostępnianie im uzyskanych wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych, za zgodą autorów oraz zachowaniem i poszanowaniem praw autorskich wynikających z przepisów odrębnych.
2. Dla celów edukacyjnych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:
- 1) tworzenie infrastruktury np. takiej jak czatownie i wieże, umożliwiającej prowadzenie obserwacji przyrodniczych, zwłaszcza ptaków, uzupełnionej tablicami dydaktycznymi, po uzyskaniu zgody właściciela, zarządcy lub sprawującego nadzór nad danym obszarem;
 - 2) prowadzenie edukacji związanej z ochroną przyrody i krajobrazu, polegającej na włączaniu uczestników w działania na rzecz przywracania lub utrzymania walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych, w tym m.in. w inwentaryzacji przyrodniczej, projektowanie, wykonywanie i konserwowanie ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych;
 - 3) prowadzenie aktywnej edukacji historyczno-kulturowej polegającej m.in. na uczestniczeniu w rekonstrukcji ważnych wydarzeń historycznych oraz spotkaniach ze świadkami lub osobami osobiście związanymi z tymi wydarzeniami.
3. Dla celów turystycznych i rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:
- 1) zaleca się na terenie Parku rozwijanie następujące rodzajów turystyki:
 - a) turystyka poznawcza: ekoturystyka, krajoznawcza, ornitologiczna, geoturystyka, w tym realizowana z wykorzystaniem zasobów i bazy Parku, Lasów Państwowych i innych podmiotów zajmujących się organizacją tego rodzaju turystyki,
 - b) turystyka kwalifikowana: piesza, wodna, rowerowa i konna, realizowana głównie w oparciu o sieć wyznaczonych szlaków,
 - c) turystyka wypoczynkowa: pobytowa, weekendowa, agroturystyka, realizowana w oparciu o istniejącą i sukcesywnie rozwijaną i modernizowaną bazę noclegową i żywieniową;
 - 2) dopuszcza się do amatorskiego połowu ryb wszystkie zbiorniki i ciekі wodne Parku należące do Skarbu Państwa, z wyjątkiem akwenów wyłączonych z użytkowania rybackiego na podstawie przepisów odrębnych;
 - 3) dopuszcza się biwakowanie jedynie w miejscach do tego wyznaczonych lub innych miejscach po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządzającego terenem, przy przestrzeganiu przepisów odrębnych;
 - 4) utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, kajakowej, rowerowej i ścieżek edukacyjnych oraz zaleca się renowację i uzupełnienie towarzyszących im elementów infrastruktury turystycznej;
 - 5) dopuszcza się korekty przebiegu istniejących szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, w szczególności tam, gdzie wymaga tego ograniczanie negatywnego wpływu ruchu turystycznego na środowisko;

- 6) zaleca się rozwój elementów zagospodarowania turystycznego, w tym tablic informacyjnych i drogowskich informacyjnych oraz innych elementów małej architektury i innych niewielkich obiektów przeznaczonych dla obsługi ruchu turystycznego, zwłaszcza w miejscach jego koncentracji, przy głównych ciągach komunikacyjnych w Parku oraz w punktach eksponowania walorów Parku;
 - 7) zaleca się wyposażenie nowych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą, w tym miejsca odpoczynku z zadaszeniem, kładki, pomosty, wieże widokowe, itp., z uwzględnieniem wymogów ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
 - 8) zaleca się stałe podnoszenie standardu technicznego bazy noclegowej i gastronomicznej, parkingów, przystani oraz innych elementów infrastruktury turystycznej oraz likwidację lub modernizację obiektów dysharmonicznych w krajobrazie.
4. Do celów gospodarki rolnej udostępnia się szczególnie strefy BS_1 i BK_1 oraz pozostałe obszary Parku, gdzie istnieją odpowiednie warunki do jej prowadzenia, a realizacja nie zagraża celom ochrony Parku oraz o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Szczegółowe zalecenia do korzystania wynikające z planu ochrony dla Parku określono w § 7.
5. Do celów gospodarki leśnej udostępnia się szczególnie strefy BS_2 i BK_2 oraz pozostałe obszary Parku, gdzie istnieją odpowiednie warunki do jej prowadzenia, a realizacja nie zagraża celom ochrony Parku oraz o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Szczegółowe zalecenia do korzystania wynikające z planu ochrony dla Parku określono w § 8.
6. Dla celów rozwoju zainwestowania udostępnia się obszary wskazane w § 13 i 14 oraz określa się zawarte w tych paragrafach szczególne sposoby korzystania, wynikające z planu ochrony Parku.

Rozdział 6

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka, do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębie tych gmin oraz do planu przestrzennego zagospodarowania województwa śląskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych

§ 13.1. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku:

- 1) lokalizowania zainwestowania wymagającego zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne wyłącznie w granicach:
 - a) stref dopuszczalnego zainwestowania – BK_4, wyznaczonych w planie ochrony, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, w tym obowiązującego w Parku zakazu zabudowy w odległości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) obszarów wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz zgodnie z określonym w nich przeznaczeniem, dla których sporządzone zostały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem zapisów § 14 ust. 3;
- 2) niedopuszczania do rozwoju innych układów urbanistycznych, niż realizowanych w granicach obszarów o których mowa w pkt 1, niepowiązanych przestrzennie z historycznie ukształtowanymi układami wsi i niedowiązujących do nich pod względem funkcjonalnym i strukturalnym, w szczególności w zakresie funkcji terenu, wielkości

- działek, udziału terenów biologicznie czynnych, kubatury i architektury budynków mieszkalnych, usługowych, produkcyjnych i gospodarczych i innych elementów zagospodarowania;
- 3) dążenia przy planowaniu nowego zainwestowania do nierozpraszania zabudowy i uzupełniania w pierwszej kolejności w lukach między zabudową;
 - 4) zachowania, przy kwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania, w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej Parku, w tym poprzez wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych przyrodniczo, w tym enklaw łąk śródleśnych;
 - 5) wyłączenia z zabudowy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, za wyjątkiem infrastruktury związanej z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym;
 - 6) wyłączenia z zabudowy stref krawędzi doliny Liswarty oraz obszarów, które wymagałyby przystosowania do zabudowy poprzez umocnienie czy podnoszenie gruntów;
 - 7) opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących co najmniej całość terenów nieleśnych gmin położonych w granicach Parku, z zastrzeżeniem, że plany te powinny uwzględniać całe sołectwa lub ich fragmenty położone w granicach Parku. W szczególności opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących strefy C_1, uwzględniających potrzebę zachowania szczególnych walorów krajobrazowych;
 - 8) uwzględnienia lokalizacji obszarów cennych przyrodniczo proponowanych do ochrony, wskazanych w § 5 pkt 1;
 - 9) przy wyznaczaniu terenów przeznaczonych do zalesień:
 - a) tworzenia zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenia zwartego systemu przyrodniczego, łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych,
 - b) przyjęcia za obszary dopuszczalnych zalesień terenów łączących istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje tras migracji dla zwierząt,
 - c) wyłączenie z zalesień siedlisk występowania chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt, a w miarę możliwości także łąk zmiennowilgotnych, łąk wilgotnych i łąk świeżych, a także stref C_1.

2. Zasady, o których mowa w ust. 1, obowiązują także w przypadku dokonywania zmian studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały.

§ 14.1. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w przypadku wprowadzania zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku, w granicach gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka:

- 1) utrzymania jako preferowanego dotychczasowego przeznaczenia terenu do zainwestowania oraz dopuszczenie następującego przeznaczenia:
 - a) tereny zabudowy zagrodowej,
 - b) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej,
 - c) tereny rekreacji indywidualnej,
 - d) tereny usługowe, produkcyjne lub produkcyjno-usługowe nieuciążliwe, to jest inne niż mogące powodować negatywne oddziaływanie na otoczenie wynikające z przekroczenia standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych, powodowane między innymi emisją pyłów i gazów, odorów, hałasu, promieniowania lub o uciążliwości ograniczonej do granicy działki,
 - e) tereny eksploatacji surowców mineralnych –na terenach złóż obecnie eksploatowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami lub w obrębie złóż udokumentowanych, o ile jest to zgodne z przepisami odrębnymi;

- 2) w przypadku utrzymania dotychczasowego przeznaczenia terenu, obowiązkowego zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych zabudowy określonych w ust. 2, z dopuszczeniem utrzymania dotychczasowej intensywności zainwestowania, w tym: minimalnej powierzchni działki, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz wysokości zabudowy;
- 3) w przypadku nowego przeznaczenia terenu, obowiązkowego zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych określonych w ust. 2;
- 4) w przypadku wprowadzenia wtórnych podziałów nieruchomości obowiązującego standardów określonych w ust. 2 dla poszczególnych funkcji terenu;
- 5) strefowania zabudowy w granicach wyznaczonych obszarów do zainwestowania;
- 6) utrzymania dotychczasowych ustaleń planistycznych obowiązujących dla obszarów i obiektów objętych ochroną na podstawie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami odrębnymi,

2. Ustala się następujące zasady dotyczące standardów urbanistyczno-architektonicznych, do uwzględnienia w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka:

- a) nieprzekraczalna linia nowej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym zaleca się aby nowe obszary przeznaczone pod zabudowę były wyznaczane w taki sposób, aby była ona zlokalizowana co najmniej 40 m od granicy lasów oraz terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zalesienie, o powierzchni całkowitej powyżej 5 ha,
- b) niedopuszczania do wprowadzania poza strefami zwartej zabudowy nowej zabudowy wielorodzinnej, z wyjątkiem adaptacji i dostosowania pod względem wymogów formalno-prawnych istniejącej zabudowy na potrzeby mieszkaniowe oraz realizacji zabudowy uzupełniającej zlokalizowanej na obszarach historycznie ukształtowanej zabudowy lub stanowiącej jej logiczną kontynuację urbanistyczną,
- c) maksymalna wysokość nowej zabudowy określona jako kontynuacja wysokości zabudowy historycznej opartą o analizę parametrów urbanistycznych sporządzoną w trakcie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru funkcyjnego lub miejscowości – z zastrzeżeniem, że nowo projektowana zabudowa nie może być wyższa od zabudowy sąsiadującej,
- d) niedopuszczania lokalizacji instalacji do produkcji rolnej i innej o wysokości wyższej niż 1,5 krotność wysokości najwyższego budynku w gospodarstwie,
- e) stosowania na obszarach wiejskich cech zabudowy regionalnej, a w szczególności elewacja z czerwonej cegły licowej lub tynkowana w stonowanych kolorach, dachy o nachyleniu połaci 35°-45°, kryte dachówką lub materiałem dachówkopodobnym w kolorze czerwonym, brązowym lub szarym,
- f) kształtowania nowych zespołów zabudowy:
 - i) ujednolicania formy i kolorystyki zabudowy w ramach poszczególnych zespołów zabudowy,
 - ii) izolowania zielenią zespołów zabudowy,
 - iii) ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy od strony ciągów i punktów widokowych w obrębie Parku;
- g) na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie maksymalne zachowanie istniejących lasów i zadrzewień – pod warunkiem braku sprzeczności z przepisami odrębnymi.

3. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w granicach gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka, wprowadzające zasady dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie wybranych stref realizacji działań ochronnych Parku:

- 1) dla stref BS_1 niedopuszczania do zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne;

- 2) dla stref BK_1 niedopuszczania do zalesień lądowych ekosystemów nieleśnych;
- 3) dla stref BS_2 i BK_2 niedopuszczania do lokalizacji obiektów budowlanych innych niż związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną prowadzoną przez Służbę Parku, Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, samorządy lub Lasy Państwowe;
- 4) dla stref BS_4:
 - a) dla istniejących jednostek osadniczych:
 - i) zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym pierwotnych podziałów parcelacyjnych, istniejącej sieci dróg, placów, linii zabudowy, kompozycji wewnątrz urbanistycznych i kompozycji zieleni, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej,
 - ii) utrzymania tradycyjnej zabudowy, przy jednoczesnym dopuszczeniu jej modernizacji i adaptacji do nowych funkcji,
 - b) dopuszczenia do realizacji nowej oraz modernizację istniejącej zabudowy w sposób nawiązujący do lokalnej tradycji budowlanej, zgodnie z ustalonym historycznie ukształtowaniem przestrzenno-architektonicznym miejscowości, przy czym zabudowa ta musi uwzględniać uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych;
- 5) dla stref BK_5.2 uwzględnienia standardów architektoniczno-urbanistycznych, o których mowa w § 11 ust. 2;
- 6) dla stref BK_5.3 zachowania, przy kwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania oraz przy planowaniu zainwestowania pozostałych terenów, drożności korytarzy ekologicznych zasilających lokalny system przyrodniczy;
- 7) dla stref C_2:
 - a) wyznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako projektowane obszary ochronione lub obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na zachowanie,
 - b) niedopuszczania do lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - c) niedopuszczania do lokalizacji na terenach niezabudowanych i nie przeznaczonych do zabudowy infrastruktury innej niż związanej z ochroną przyrody, gospodarką leśną i łowiecką lub edukacją ekologiczną, prowadzoną przez Służbę Parku, Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska lub Lasy Państwowe;
- 8) w przypadku powołania parków kulturowych, wyznaczenie stref C_3 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 9) w przypadku ustalenia stref C_3 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dla tych stref:
 - a) niedopuszczania do lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
 - b) obowiązkowego dostosowywania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywania formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,
 - c) ograniczenia wysokości nowo sytuowanych lub modernizowanych budowli i budynków do wysokości obiektów sąsiadujących,
 - d) przyznania pierwszeństwa wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych wpisanych do wykazu zabytków architektury i budownictwa,

- e) preferowania inwestycji, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu; formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz,
- f) stopniowej likwidacji lub modyfikacji obiektów i elementów dysharmonijnych w stosunku do zabytkowego charakteru zabudowy i tradycyjnego zagospodarowania przestrzennego,
- g) niedopuszczania do wprowadzania zalesień;

4. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji infrastruktury komunalnej i komunikacyjnej, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Panki, Przystajń, Starcza, Woźniki i Wręczyca Wielka:

- 1) prowadzenia liniowych elementów infrastruktury technicznej w „korytarzach” infrastrukturalnych, w szczególności wykorzystujących pasy rozgraniczające dróg, o ile taki przebieg nie jest sprzeczny z przepisami odrębnymi;
- 2) wyposażania istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przelatujące ptaki przed kolizjami oraz zabezpieczenia przed wykorzystywaniem ich przez ptaki jako miejsca odpoczynku;
- 3) stosowania linii doziemnych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych;
- 4) stosowania w ogrzewaniu budynków nowoczesnych, energo- i materiałośzczędnych systemów grzewczych z wykorzystaniem niskoemisyjnych paliw oraz odnawialnych źródeł energii;
- 5) zmniejszania energochłonności budynków służących realizacji celów publicznych poprzez ich termomodernizację;
- 6) gromadzenia, odprowadzenia i unieszkodliwiania odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób określony w planach gospodarki odpadami;
- 7) objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji, opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych;
- 8) niedopuszczania do lokalizacji nowych składowisk odpadów;
- 9) niedopuszczania do utylizacji odpadów przemysłowych i zawierających substancje toksyczne, odpadów chemicznych i wybuchowych, za wyjątkiem terenów istniejących składowisk odpadów;
- 10) niedopuszczania do lokalizacji turbin i farm wiatrowych;
- 11) dopuszczenie lokalizacji farm fotowoltaicznych, z zastrzeżeniem że ich lokalizacja nie powinna naruszać walorów krajobrazowych Parku, w tym w szczególności w obrębie stref C₁ i C₃.

§ 15. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych Parku, obowiązujące w granicach otuliny Parku w obrębie gmin: Blachownia, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Konopiska, Koszęcin, Przystajń, Woźniki i Wręczyca Wielka:

- 1) w terenach wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin jako tereny produkcji rolnej, preferowanie lokalizowania wyłącznie zabudowy związanej z gospodarką rolną, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi;
- 2) uwzględnienie przy planowaniu nowej zabudowy potrzeby zachowania łączności Parku z innymi terenami cennymi przyrodniczo poprzez sieć lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych;

- 3) przy realizacji nowego zainwestowania nierozpraszania obiektów; w pierwszej kolejności uzupełniania istniejącego zagospodarowania oraz lokalizowania zabudowy wzdłuż istniejących dróg;
- 4) wzmożenia nadzoru i kontroli w zakresie zachowania lub przywracania ładu przestrzennego w krajobrazie oraz stałego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawnych dotyczących budownictwa i gospodarki przestrzennej;
- 5) realizacji budynków w formie architektonicznej nawiązującej do tradycji architektonicznej regionu w oparciu o analizę urbanistyczno-architektoniczną sporządzaną w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

§ 16. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych Parku:

- 1) uwzględnienia propozycji objęcia najcenniejszych obszarów przyrodniczych dodatkową formą ochrony, zgodnie z propozycją, o której mowa w § 5 pkt 1;
- 2) uznanie Parku jako obszaru wyłączanego z lokalizacji nowych napowietrznych linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć poza istniejącym przebiegiem oraz turbin i farm wiatrowych;
- 3) uwzględnienie korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z innymi terenami cennymi przyrodniczo.

Rozdział 7

Wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

§ 17. W Parku wskazuje się następujące obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym:

L.p.	Gmina	Miejscowość	Adres	Obiekt	Stan ochrony [nr – nr w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; ewid. – gminna ewidencja zabytków; brak – obiekt zasługujący na ochronę]
1	2	3	4	5	6
1.	Błachownia	Trzepizury	Droga wojewódzka	Krzyż żeliwny z 1945 r.	ewid.
2.	Boronów	Boronów	ul. Wolności 1-3	Zespół kościoła par. p.w. MB Różańcowej: a) kościół, drewn. 1611, remont. 1890, b) kapliczka p.w. św. Jana Nepomucena, drewn. 2 poł. XIX; c) brama w ogrodzeniu, drewn. 1 ćw. XVII; krzyż kamienny przy bramie; d) organistówka, ob. dom mieszkalny, mur. 1 poł. XIX; e) altana w ogrodzie plebańskim, drewn. XIX, elementy wcześniejsze z d. bramy kościelnej (belka 1621)	kościół: 68/78, 378/60; reszta: ewid.
3.	Boronów	Boronów	ul. Powstańców Śl.	Kaplica p.w. św. Barbary, drewn. 1740, przeniesiona z Zumpów, odbud. poł. XIX	ewid.
4.	Boronów	Boronów	ul. 3 Maja 105	Kaplica p.w. Serca Jezusowego, mur. pocz. XX	ewid.
5.	Boronów	Boronów	ul. Szkolna 5-7	Zespół szkoły: 2 bud. dydakt.-miesz., obiekty gosp., mur. ok. 1900	ewid.
6.	Boronów	Boronów	ul. Dworcowa	Zespół stacji kolejowej: bud. kasowy, magazyn, rampa	ewid.
7.	Boronów	Boronów	ul. 3 Maja 57	Dom, mur. ok. 1930	ewid.
8.	Boronów	Boronów	ul. Boczna 5	D. komora celna, mur. ok. 1900	ewid.
9.	Boronów	Boronów	ul. Wojska Polskiego	Zajazd, ob. sklep, mur. 1 poł. XIX	ewid.
10.	Boronów	Boronów	ul. Wojska Polskiego 3	Pozostałości zespołu folwarcznego: a. obora, mur. 2 poł. XIX, b. czworak, mur. poł. XIX (przebud. ob. sklep), c. stodoła (przebud.), d. stodoła (przebud.)	ewid.

11.	Boronów	Boronów	ul. Powstańców Śl. 1	Dom, mur. poł. XIX	ewid.
12.	Boronów	Boronów	ul. Wolności 23	Dom, mur. pocz. XX, ob. bibliot. paraf. po remoncie	ewid.
13.	Boronów	Boronów	ul. Wolności 2	Dom, mur. 1920	ewid.
14.	Boronów	Boronów	ul. Wolności	Cmentarz rzym.-kat., 1720 r. 1 ha, przykościelny, groby o znaczeniu historycznym, wojenne, czynny	68/78 z kościołem
15.	Boronów	Dębowa Góra		Kapliczka	ewid.
16.	Boronów	Dębowa Góra		Kapliczka	ewid.
17.	Boronów	Dębowa Góra		Dom, mur. k. XIX w.	brak
18.	Boronów	Grojec		Budynek folwarczny (czworak?) mur. ok. poł. XIX	ewid.
19.	Boronów	Grojec		Budynki szkoły, mur. ok. 1900	ewid.
20.	Boronów	Hucisko		Kaplica p.w. Jana Nepomucena, mur. 1925	ewid.
21.	Boronów	Hucisko	przysiółek Sitki	Kapliczka, mur. ok. 1920	ewid.
22.	Boronów	Zumpy	ul. Lipowa 4/4a	Leśnictwo (ob. bud. mieszk.), mur. ok. poł. XIX	ewid.
23.	Boronów	Zumpy	ul. Kolonijna 3,13,23	Domy ok. poł. XIX w.	ewid.
24.	Ciasna	Brzegi		Wielki piec hutniczy, mur. XIX w.	ewid.
25.	Ciasna	Ciasna	przy linii kolejowej	Wieża ciśnień	ewid.
26.	Ciasna	Molna	ul. Łąkowa	Cmentarz ewangelicki (pozostałości), XVIII w. 0,15 ha, d. przykościelny	ewid.
27.	Ciasna	Niwki	nad Liswartą	Młyn wodny (czynny) z d. tartakiem, drewn.	ewid.
28.	Ciasna	Zborowskie		Kościół par. p.w. św. Krzyża, mur. 1921-1925	ewid.
29.	Ciasna	Zborowskie		Szkoła, mur. 1921	ewid.
30.	Ciasna	Zborowskie	ul. Główna 28	Karczma, ob. dom mieszkalny, mur. 1927	ewid.
31.	Ciasna	Zborowskie	ul. Górna 1	Pozostałości zespołu dworskiego: a. czworak, mur. poł. XIX, b. chlew, mur. poł. XIX, stodoła, mur. poł. XIX	ewid.
32.	Ciasna	Zborowskie	ul. Fabryczna 17	D. fabryka fajek, drewn., poł. XVIII w	454/89
33.	Ciasna	Zborowskie	ul. Polna	Cmentarz rzym.-kat., 1926 r. 0,36 ha, czynny	ewid.
34.	Herby	Braszczyk		Posterunek graniczny, mur. w remoncie	ewid.

35.	Herby	Braszczyk		Szkoła, mur.	ewid.
36.	Herby	Chwostek		Budynek folwarczny	ewid.
37.	Herby	Chwostek	ul. Morcinka 73	Dom	ewid.
38.	Herby	Hadra	ul. Szkolna	Kaplica p.w. św. Anny, mur.-drewn., pocz. XX	ewid.
39.	Herby	Hadra	ul. Szkolna	Szkoła, mur. 1918	ewid.
40.	Herby	Hadra		Pozostałości zespołu folwarczn.: a. rządówka, mur. 1 poł. XIX; b. czworak, mur. poł XIX; c. obora, mur. 1844; d. spichlerz, mur, 1 poł. XIX	548/57, 388/60, rządówka: 77/78
41.	Herby	Herby	ul. Lubliniecka 31	Budynek pruskiej komory celnej	ewid.
42.	Herby	Herby	ul. Lubliniecka 33	Budynek zarządu kolei wschodniopruskiej	ewid.
43.	Herby	Herby	ul. Lubliniecka 36/38	Budynek rosyjskiej komory celnej	ewid.
44.	Herby	Herby		Budynek dworca kolei herbskiej	ewid.
45.	Herby	Herby	ul. Wieczorka 7	Budynek dworca kolei wschodniopruskiej	ewid.
46.	Herby	Herby		Budynek zakładu wychowawczego	ewid.
47.	Herby	Herby	przy stacji kolejowej Herby Nowe	Wieża ciśnień d. dworca kolei wschodniopruskiej, mur. 1926	ewid.
48.	Herby	Herby	Herby Nowe	Zespół obiektów dworcowych, mur.	ewid.
49.	Herby	Herby	ul. Leśna 2, 4, 6, 8, 10	Budynki mieszkalne, mur.	ewid.
50.	Herby	Herby	ul. Lubliniecka 62, 64, 68/70, 72	Budynki mieszkalne, mur.	ewid.
51.	Herby	Herby		D. park „dworcowy”	ewid.
52.	Herby	Kalina	ul. Lompy	Kaplica p.w. Narodzenia MB, mur. 1931	ewid.
53.	Herby	Kalina	ul. Lompy 6	D. szkoła, ob. Zarząd PKLnGL	ewid.
54.	Herby	Kalina	ul. Lompy 19	Dom, mur. 1914	ewid.
55.	Herby	Lisów	ul. Stawowa	Kaplica p.w. św. Jana Nepomucena, mur. XIX/XX	ewid.
56.	Herby	Lisów	główny plac	Zespół pałacowy: pałac, mur. pocz. XIX, przebud. XX	ewid.
57.	Herby	Lisów	ul. Stawowa/Krótką	D. rzeźnia, ob. dom, mur. 1923,	ewid.
58.	Herby	Lisów		Budynek dworca kolejowego	ewid.

59.	Herby	Lisów	ul. Częstochowska 18	Budynek mieszkalny	ewid.
60.	Herby	Lisów		Miejsce po cmentarzu i kościele rz.-kat., krzyż żeliwny	ewid.
61.	Herby	Łębki	nr 11	D. leśniczówka, drewn.	ewid.
62.	Herby	Łębki	nr 1	Budynek mieszkalno-gosp. drewn.	ewid.
63.	Herby	Łębki	nr 6, 15, 19, 20	Domy drewn.	ewid.
64.	Herby	Mochała		Zespół pofabryczny: budynek admin.-mieszk. garbarni, zieleń towarzysząca	ewid.
65.	Herby	Olszyna	ul. Klonowa 14	Kościół par. p.w. Wniebowzięcia NMP, mur. 1888	ewid.
66.	Herby	Olszyna	ul. Klonowa 5	Komora celna, ob. plebania, mur. pocz. XX	ewid.
67.	Herby	Olszyna	ul. Klonowa 10	D. szkoła, ob. bud. mieszk. mur.	ewid.
68.	Herby	Olszyna		Głaz na miejscu d. kaplicy grobowej	ewid.
69.	Herby	Olszyna		Cmentarz rzym.-kat.	ewid.
70.	Herby	Pietrzaki	Droga nr 46	Krzyż żeliwny z 1946 r.	ewid.
71.	Herby	Turza		Budynek mieszkalny, drewn.	ewid.
72.	Herby	Turza		Krzyż przydrożny	ewid.
73.	Kochanowice	Droniowice	Skrzyżowanie ul. Szkolnej i Lipowej	Kaplica, mur. 4 ćw. XIX	ewid.
74.	Kochanowice	Harbułtowice		Krzyż przydrożny z sygnaturką	ewid.
75.	Kochanowice	Kochanowice	ul. Wiejska	Zespół kościoła par. św. Wawrzyńca: a. kościół, mur. 1823, b. plebania, mur. 1830, przebud. XX, c. kaplica cment., mur. 1830, d. kostnica, mur. 1830	kościół z cmentarzem: 78/57, 389/60, 78/78, reszta: ewid.
76.	Kochanowice	Kochanowice	przy drodze Częstochowa-Lubliniec	Kaplica p.w. św. Floriana, mur. poł. XIX	ewid.
77.	Kochanowice	Kochanowice	przy drodze Częstochowa - Lubliniec	Kaplica p.w. św. Jana Nepomucena, mur. poł. XIX	ewid.
78.	Kochanowice	Kochanowice	Skrzyżowanie ul. Wiejskiej i Słonecznej	Kaplica p.w. św. Józefa, mur. 1930	ewid.
79.	Kochanowice	Kochanowice	ul. Szkolna 1	Zespół pałacowy: a. pałac, mur. poł. XIX, 1932; b. czworak, mur. k. XIX, przebud.; c. spichlerz, mur. poł. XIX	pałac i spichlerz: 79/57, 390/60, 79/78,

					reszta: ewid.
80.	Kochanowice	Kochanowice	ul. Dworcowa	Budynek stacji kolejowej	ewid.
81.	Kochanowice	Kochanowice	przysiółek Bizja	Zabudowania popofolwarczne	ewid.
82.	Kochanowice	Kochanowice		Park pałacowy, pocz. XX,	WKZ 79/57
83.	Kochanowice	Kochanowice	ul. Wiejska, w centrum wsi przy kościele	Cmentarz rzym.-kat., 1843 r. 1,2 ha, groby o znaczeniu historycznym, czynny	ewid.
84.	Kochanowice	Lubockie		Kapliczka mur.	ewid.
85.	Kochanowice	Lubockie		Leśniczówka, mur. ok. 1900	ewid.
86.	Kochanowice	Pawelki		Kaplica, drewn., 1928, przeniesiona znad stawu Brzoza	ewid.
87.	Kochanowice	Pawelki		Krzyż kamienny	ewid.
88.	Kochanowice	Szklarnia		Leśniczówka	ewid.
89.	Konopiska	Aleksandria II (przys. Żabia)		Park folwarczny, k. XIX w.	ewid.
90.	Koszęcin	Cieszowa		Park folwarczny	ewid.
91.	Koszęcin	Cieszowa		Kościół fil. p.w. św. Marcina, drewn., 1751, wraz z ogrodzeniem 1779	382/60, 72/78
92.	Koszęcin	Cieszowa		Spichlerz dworski, drewn., XVIII w (przebudowany i przeniesiony), ob. dom mieszkalny	ewid.
93.	Koszęcin	Cieszowa		Czworak i rządcówka w zespole dworskim mur. XIX w. opuszczony	383
94.	Koszęcin	Cieszowa		Kapliczka św. Jana Nepomucena przy kościele	brak
95.	Koszęcin	Cieszowa		Szkoła, mur. poł. XIX w., ob. Klub Rolnika	brak
96.	Koszęcin	Cieszowa	wśród pól	Cmentarz żydowski, XVIII w. 0,6 ha	ewid.
97.	Koszęcin	Cieszowa	we wschodniej części wsi	Cmentarz rzym.-kat., XVII w. 0,4 ha, przykościelny	ewid.
98.	Przystajń	Kamińsko	nr 16	Dom, drewn., pocz. XX w	brak
99.	Woźniki	Mzyki	ul. Słoneczna 42	Kapliczka, mur., XX w.	ewid.

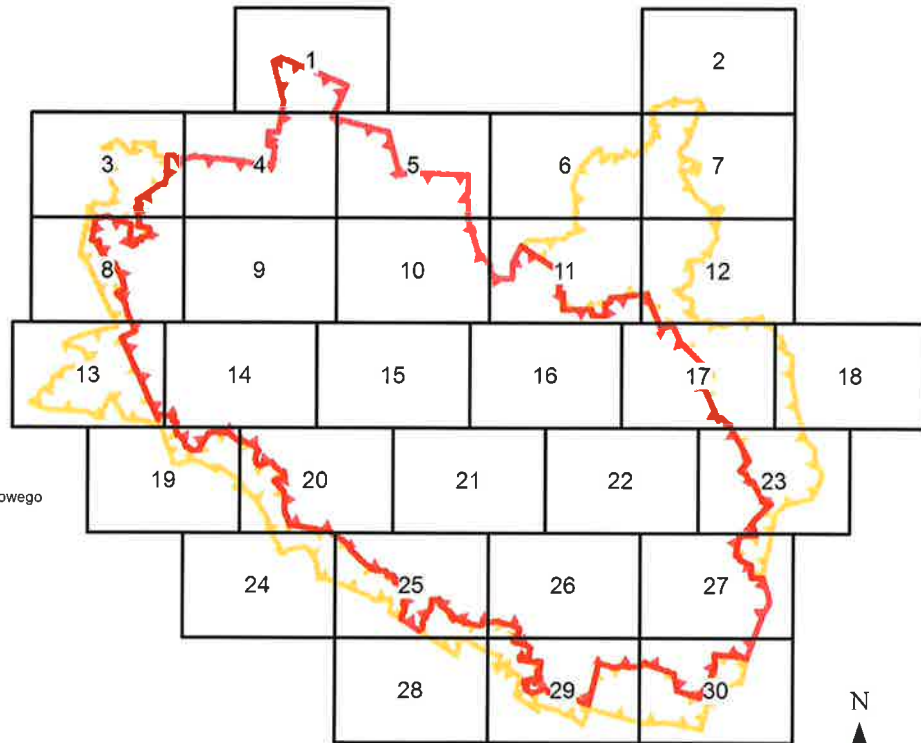
PLAN OCHRONY
DLA PARKU KRAJOBRAZOWEGO
„LASY NAD GÓRNĄ LISWARTĄ”

Uwarunkowania ochronne - synteza

Skala 1:25 000

Legenda

- podział arkuszowy mapy
- granica Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”
- granica otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”

AP - Obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody:

- AP_1 - rezerваты przyrody
- AP_2 - użytki ekologiczne
- AP_3 - pomniki przyrody
- AP_4 - obszary Natura 2000

AK - Obszary i obiekty kulturowe objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie zabytków:

- AK_1 - obiekty wpisane do rejestru zabytków
- AK_2 - obiekty wpisane do ewidencji zabytków

AZ - Inne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:

- AZ_1 - obszary przeznaczone do zainwestowania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień sporządzenia Planu ochrony
- AZ_2 - obszary wyłączane z zabudowy na mocy zapisów § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (strefa 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych)

- Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą”
- otulina Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”
- kolej
- droga krajowa
- droga wojewódzka
- granice powiatów
- granice gmin
- oddziały leśne (Lasy Państwowe)

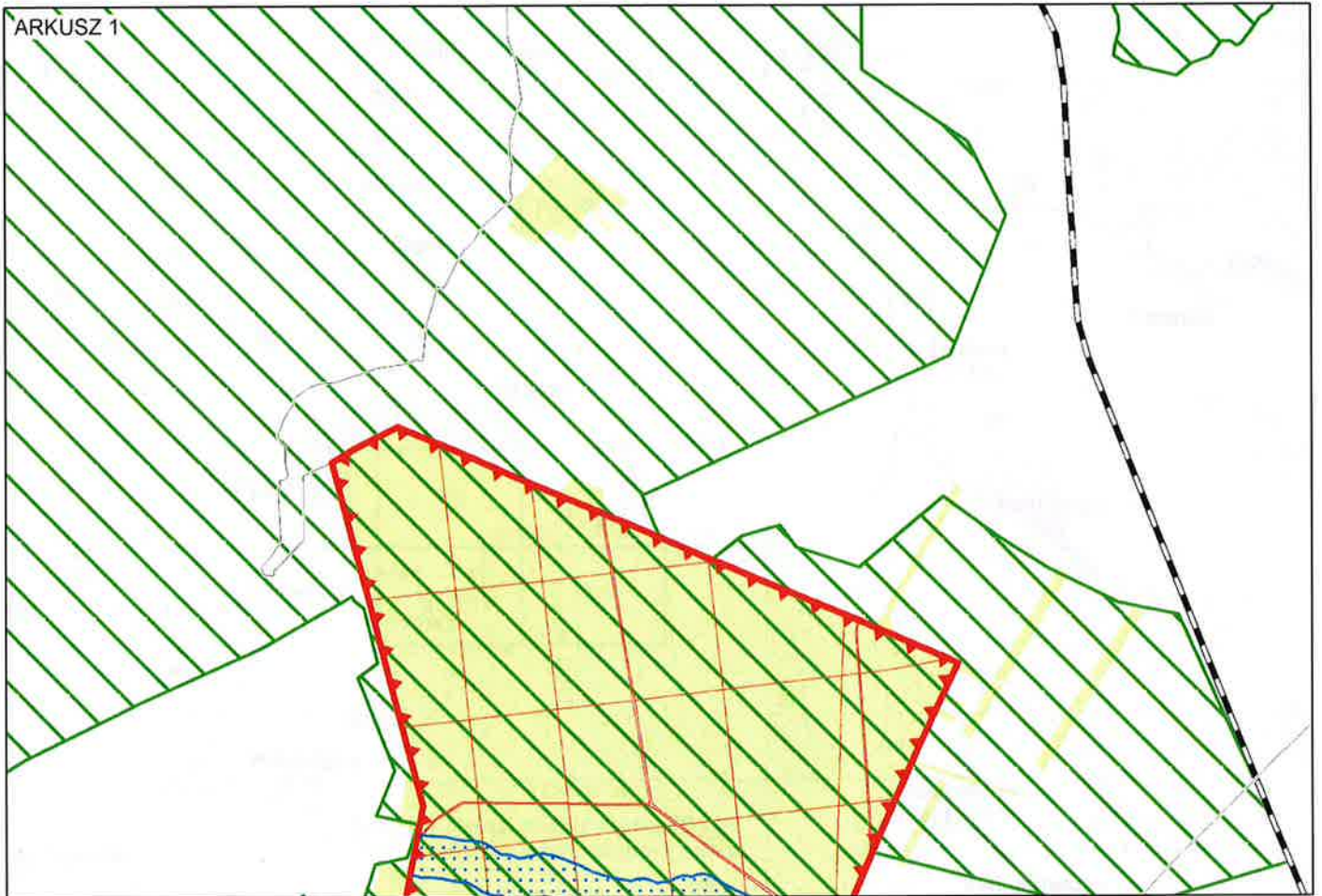
AI - Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy innych aktów prawnych:

- AI_1 - lasy ochronne
- AI_2 - strefy ochronne ujęć wód podziemnych
- AI_3 - tereny górnicze i udokumentowane złoża kopalin

AA - Inne uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe:

- AA_1_krajobrazy_o_cechach_prioritetowych
- AA_2 - ponadlokalne korytarze ekologiczne
- AA_3 - lokalne korytarze ekologiczne
- AA_4 - obszary występowania szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków objętych ochroną prawną
- AA_5 - inne szczególnie cenne obszary i obiekty przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe zasługujące na zachowanie

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 1/30

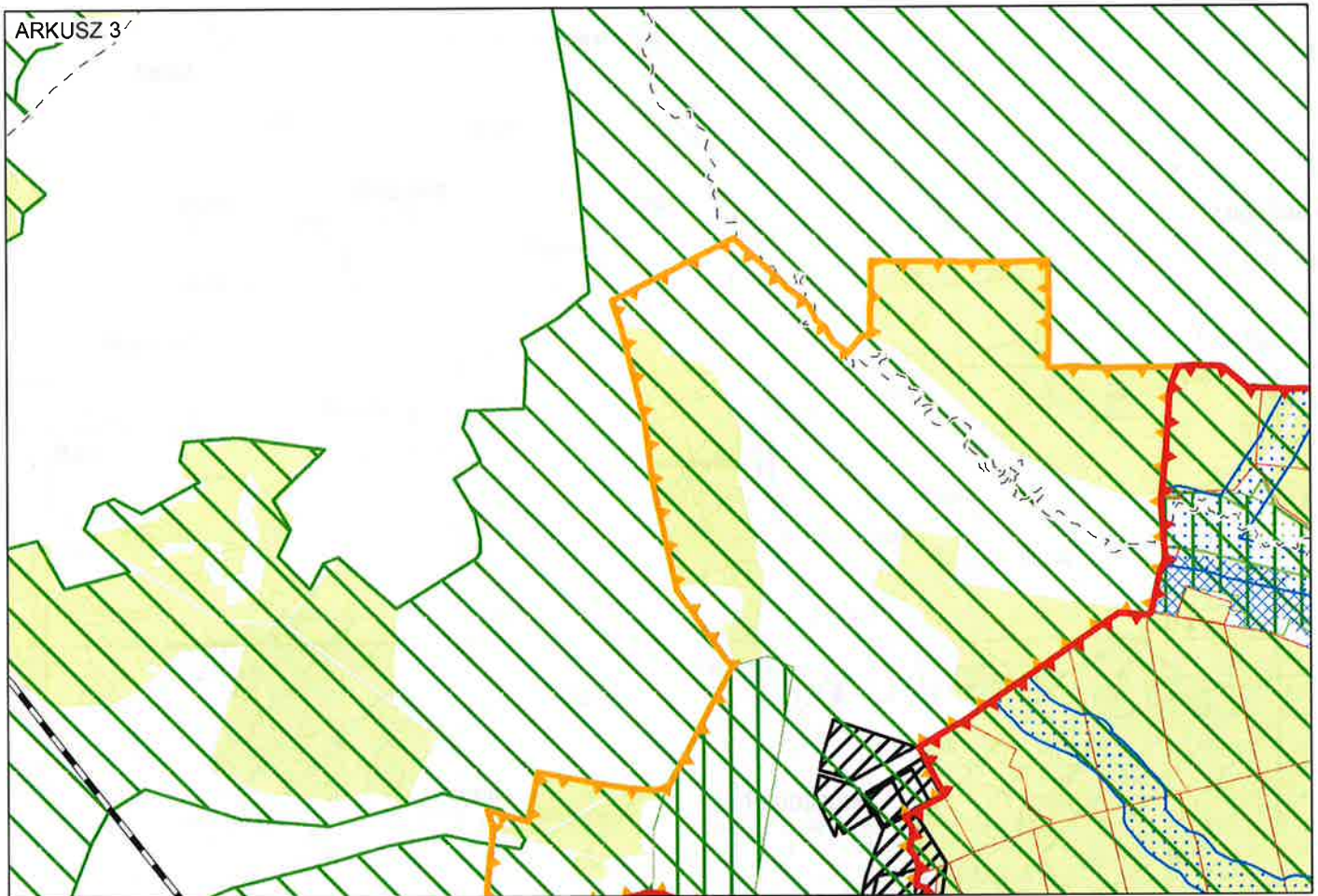

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 2/30

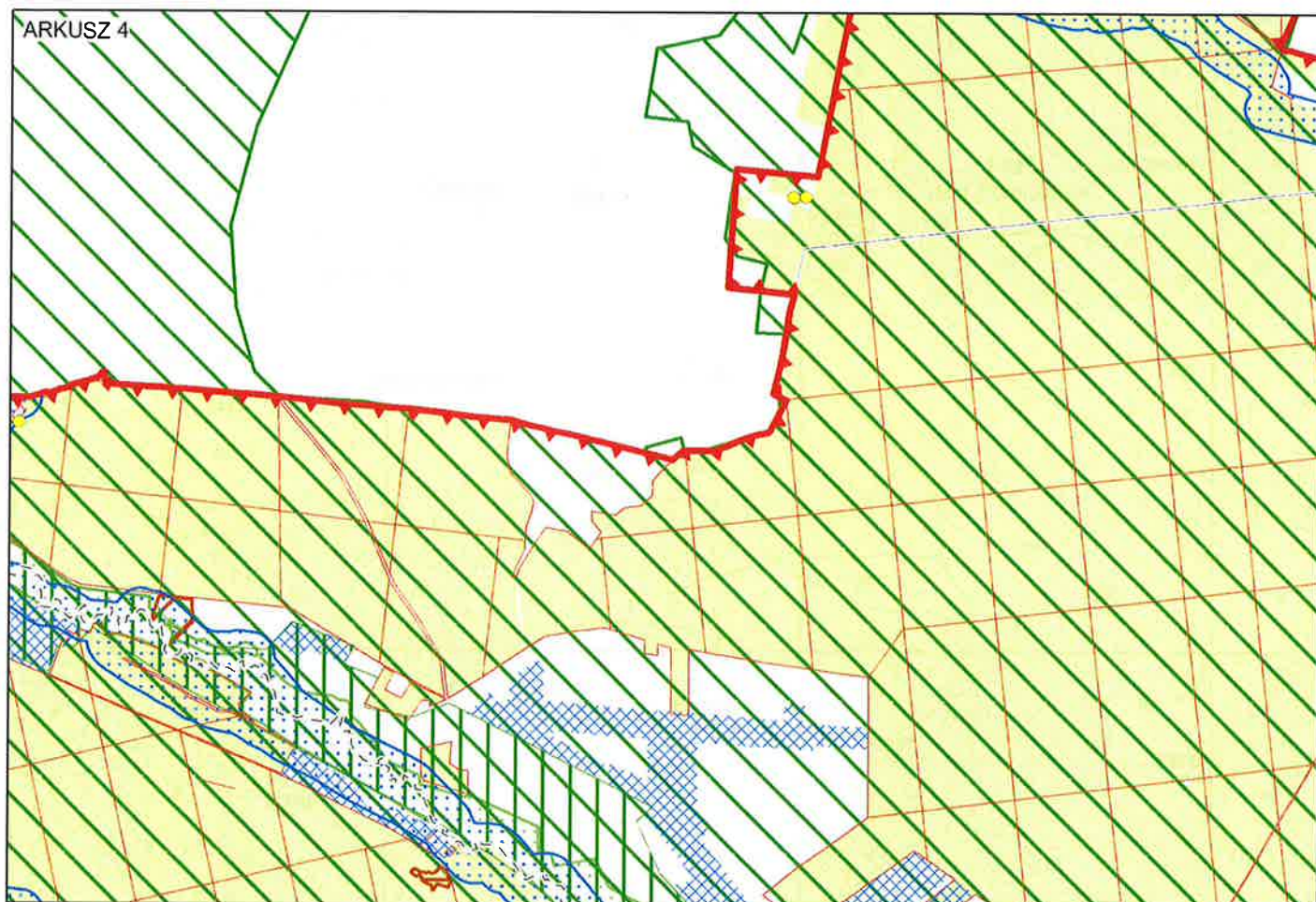
ARKUSZ 2

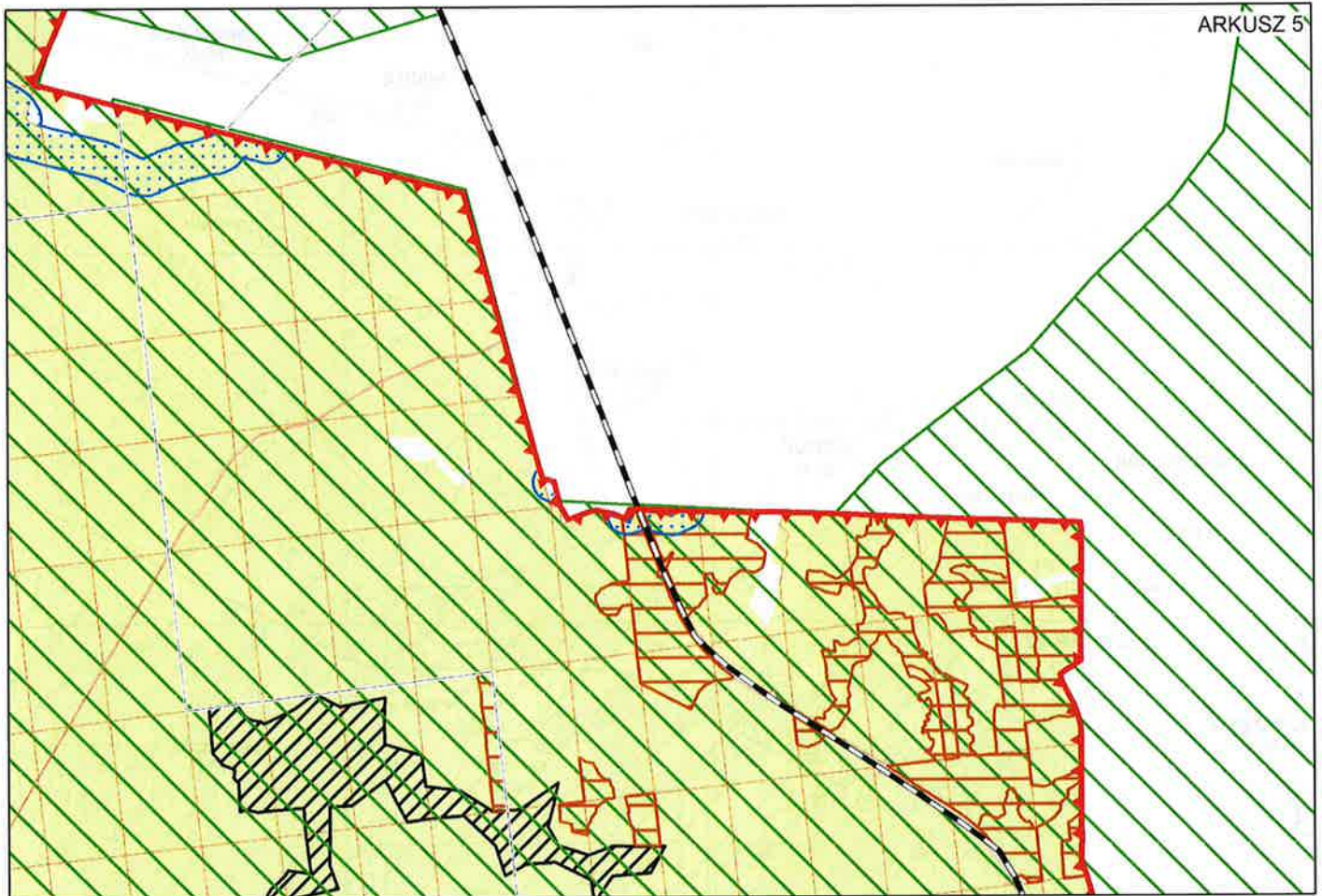
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 3/30

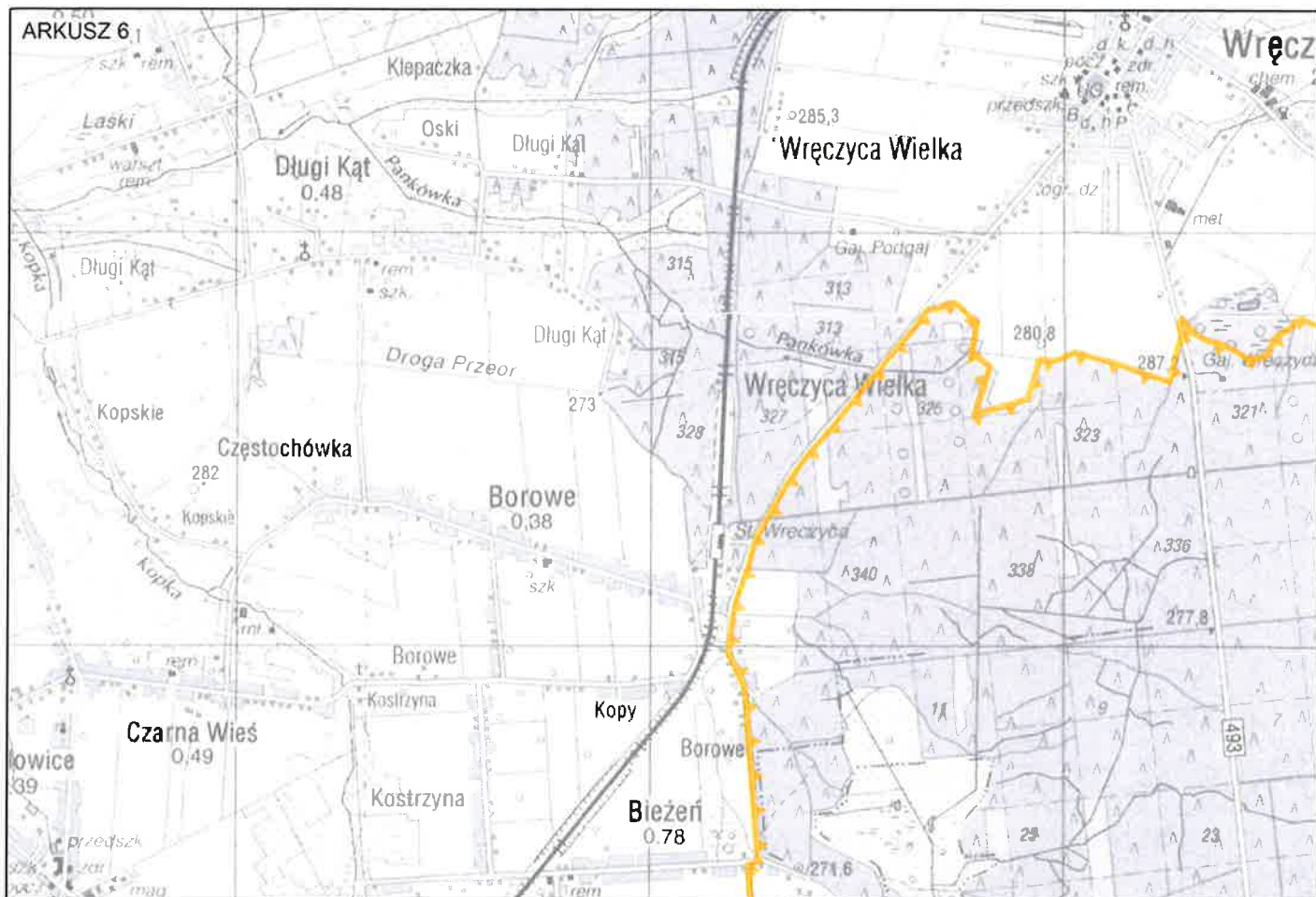
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 4/30

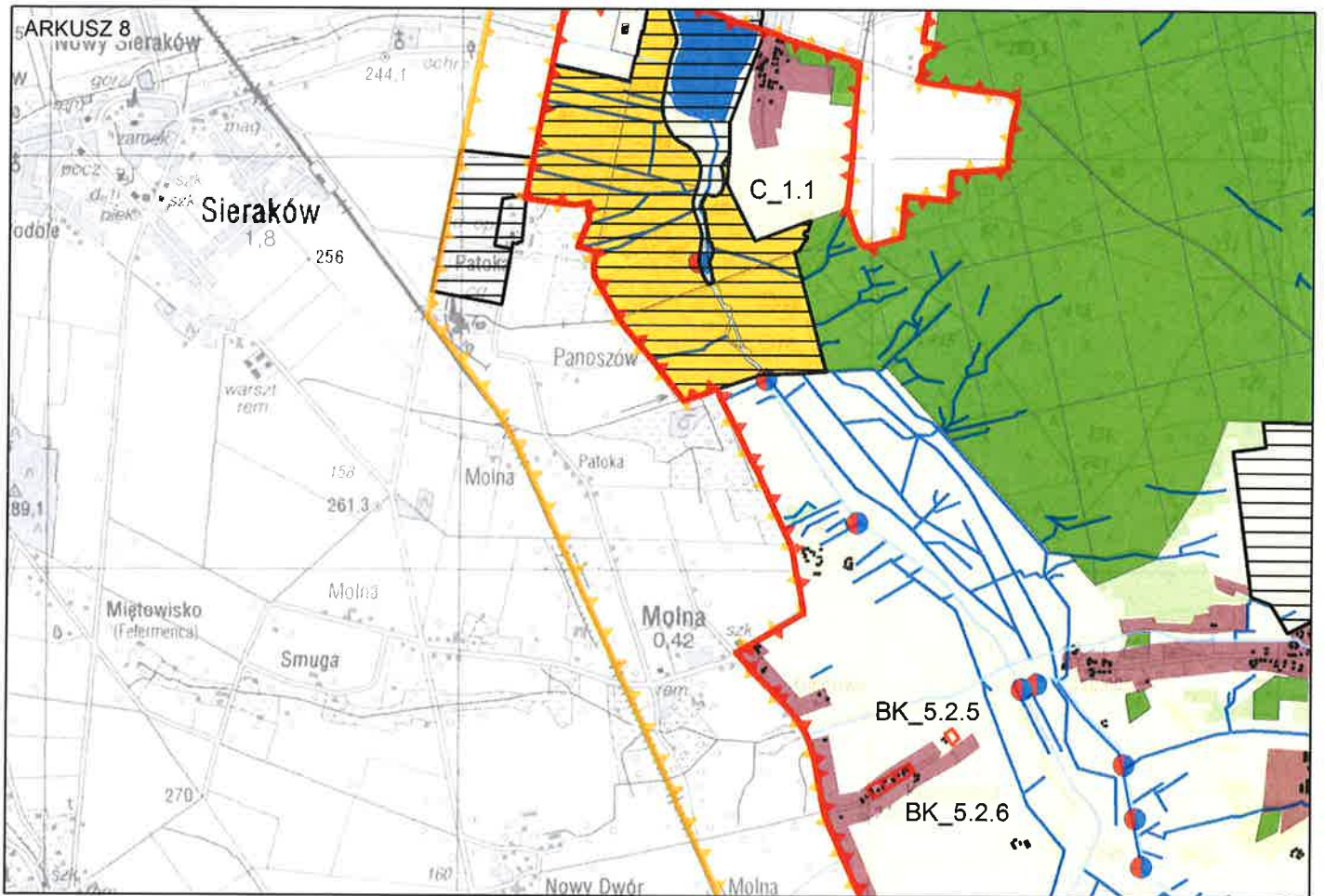
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 5/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 6/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 8/30

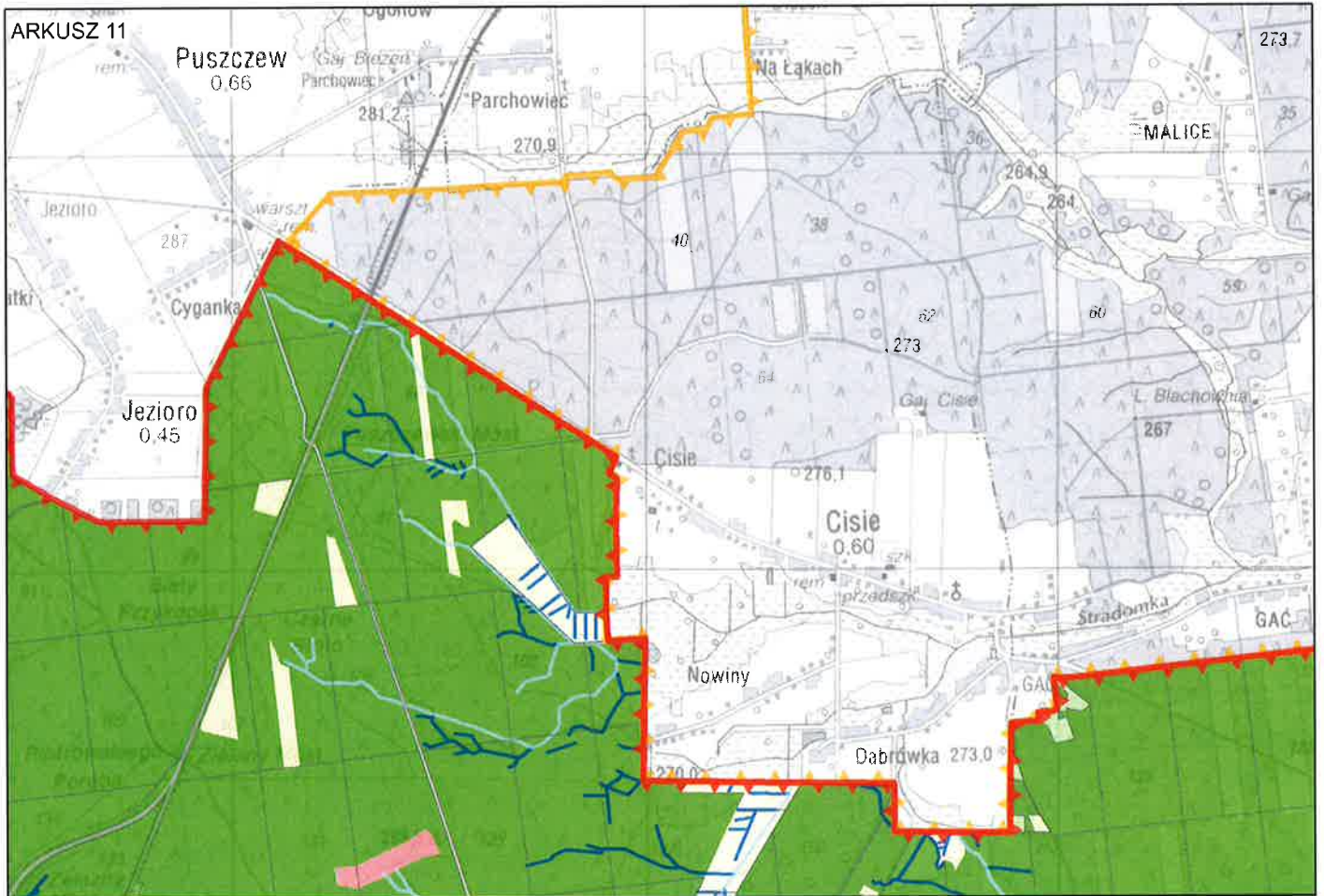
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 9/30

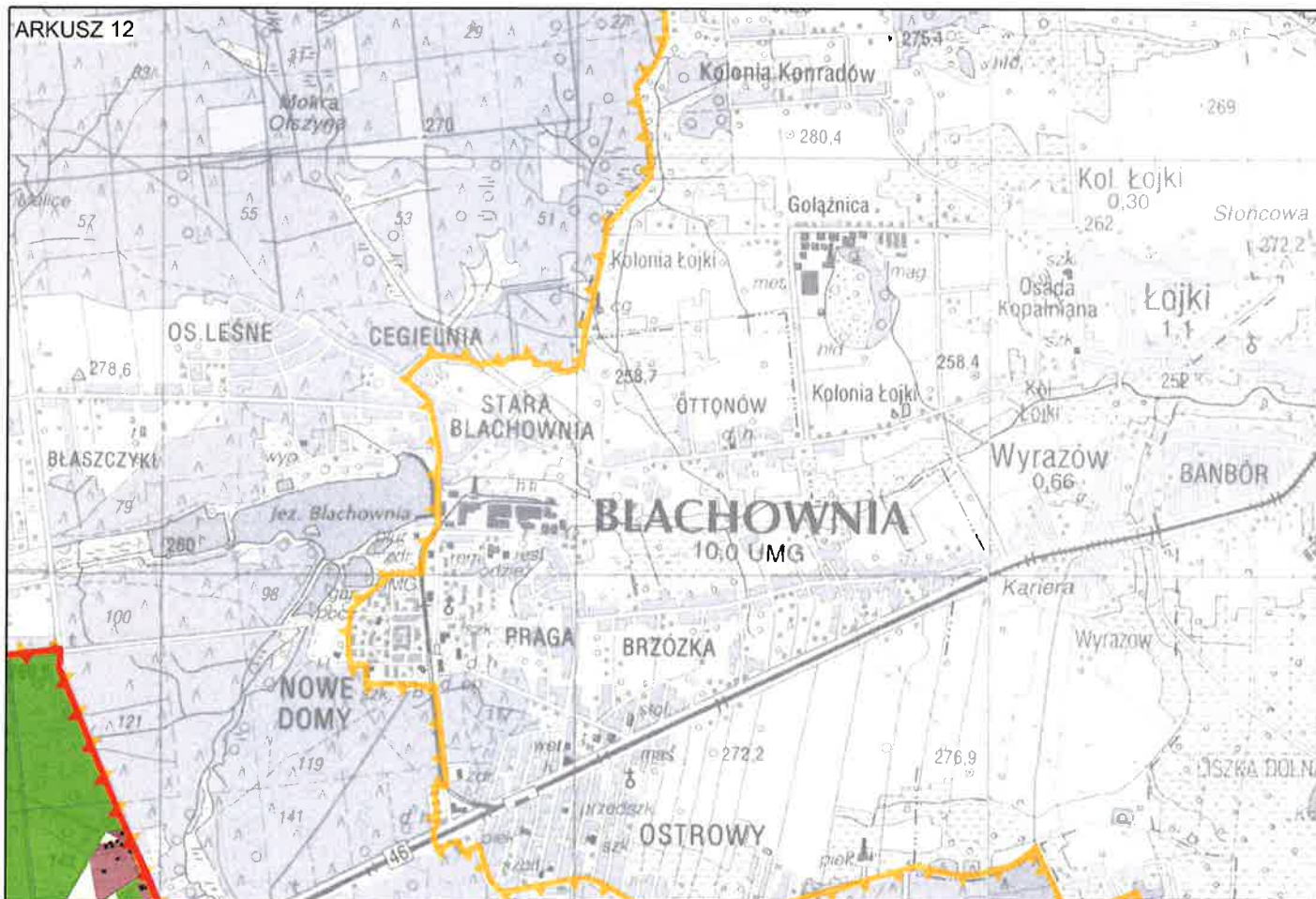
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 10/30

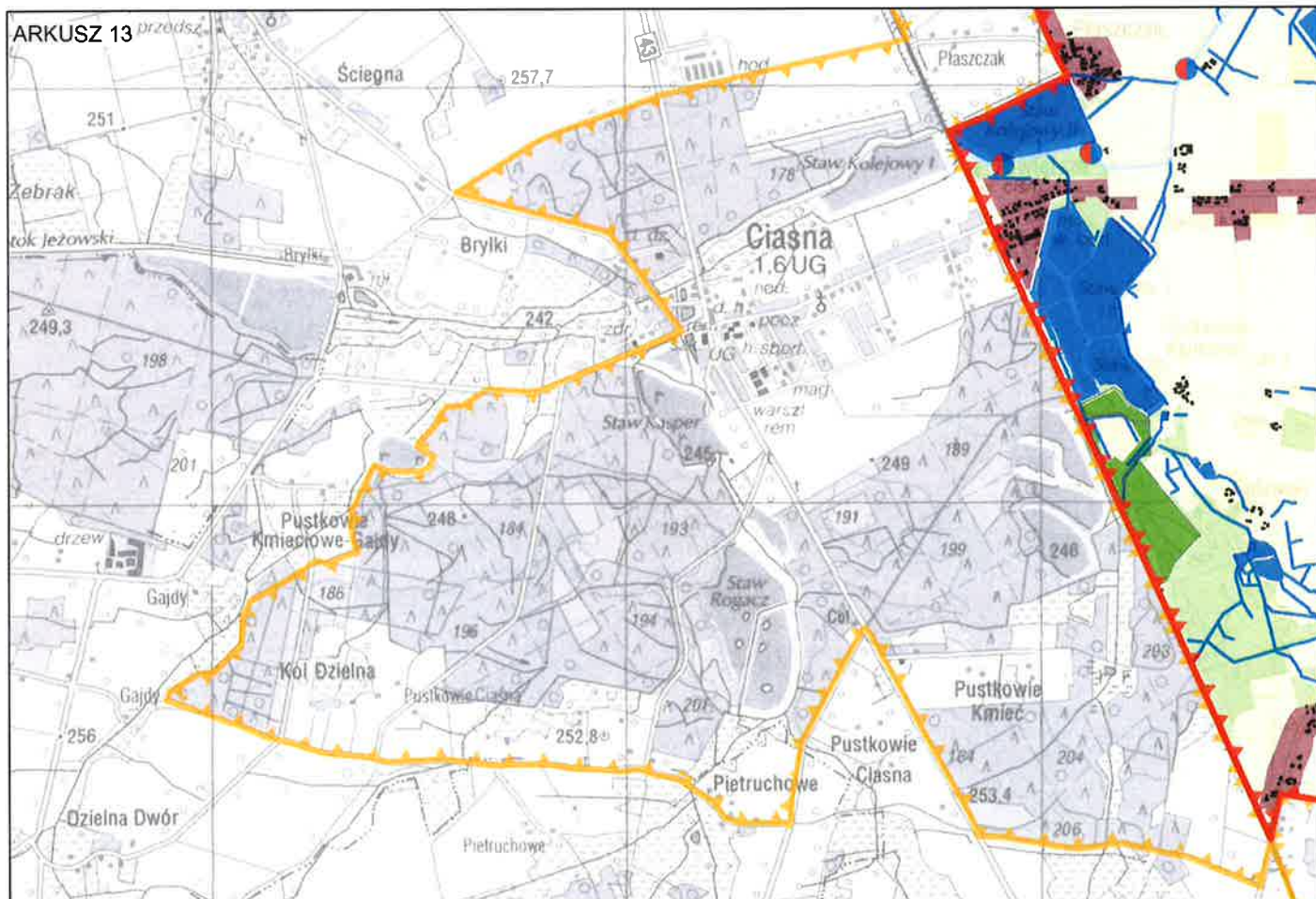
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 11/30

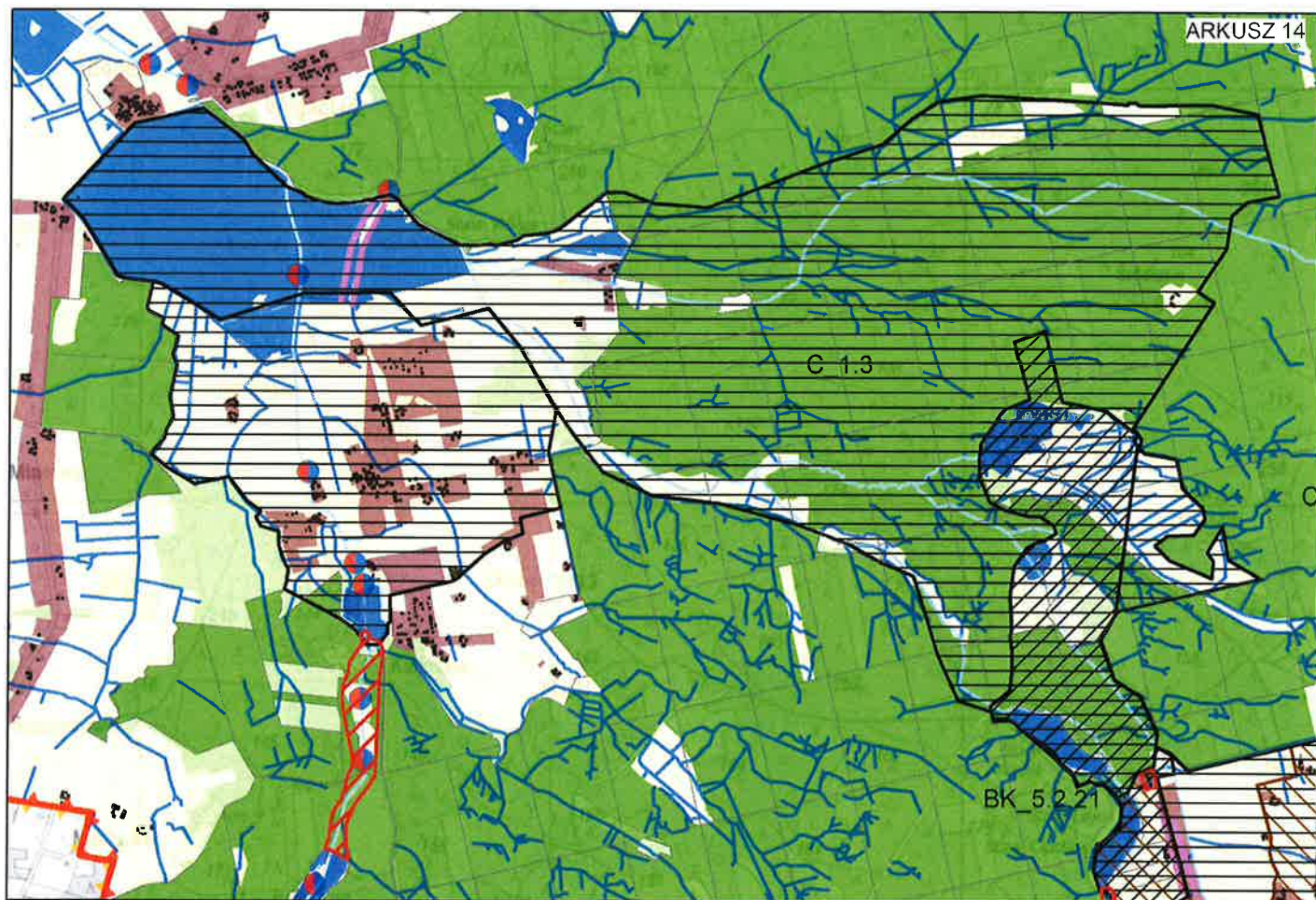
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 12/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 13/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 14/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 15/30

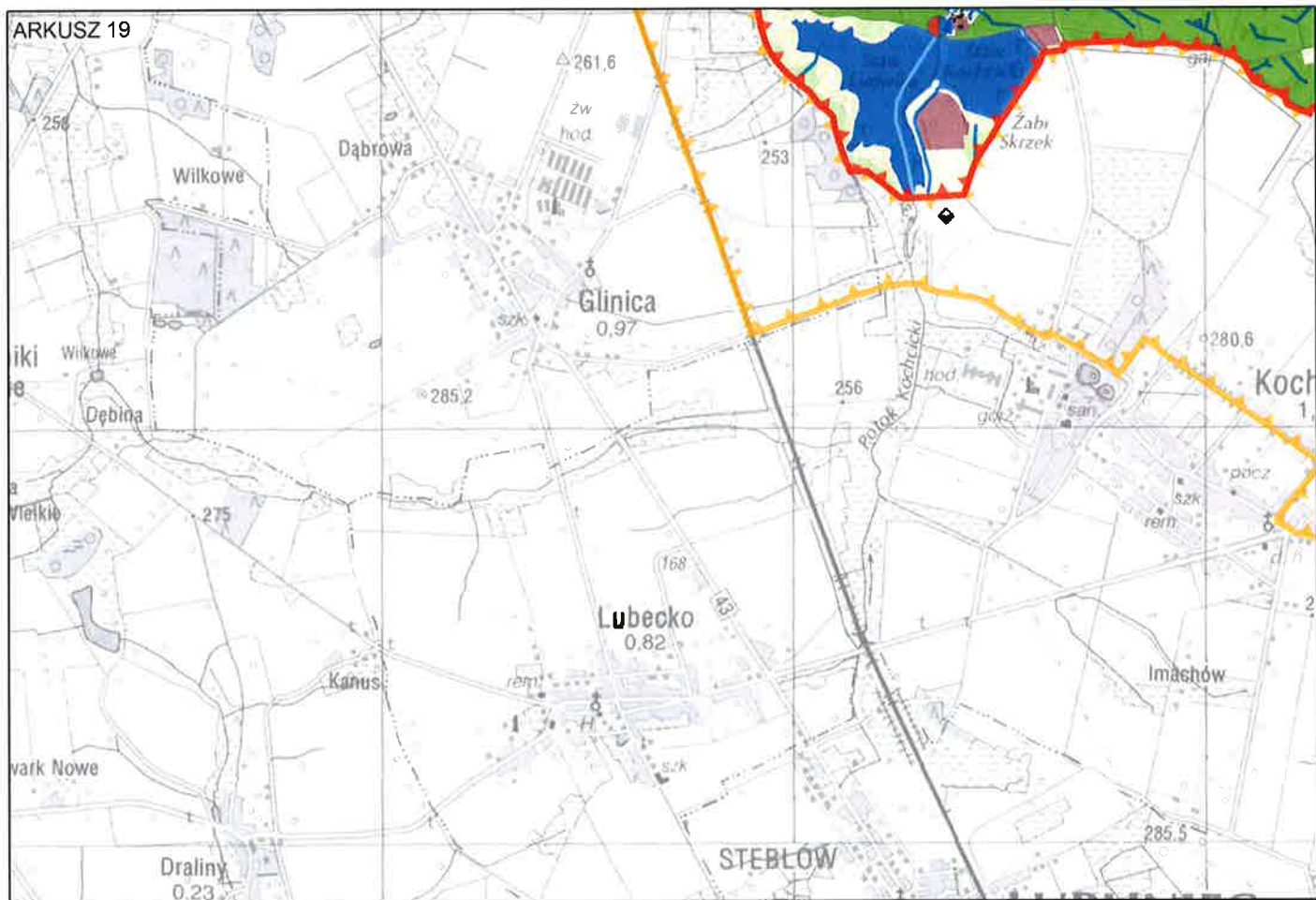
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 16/30

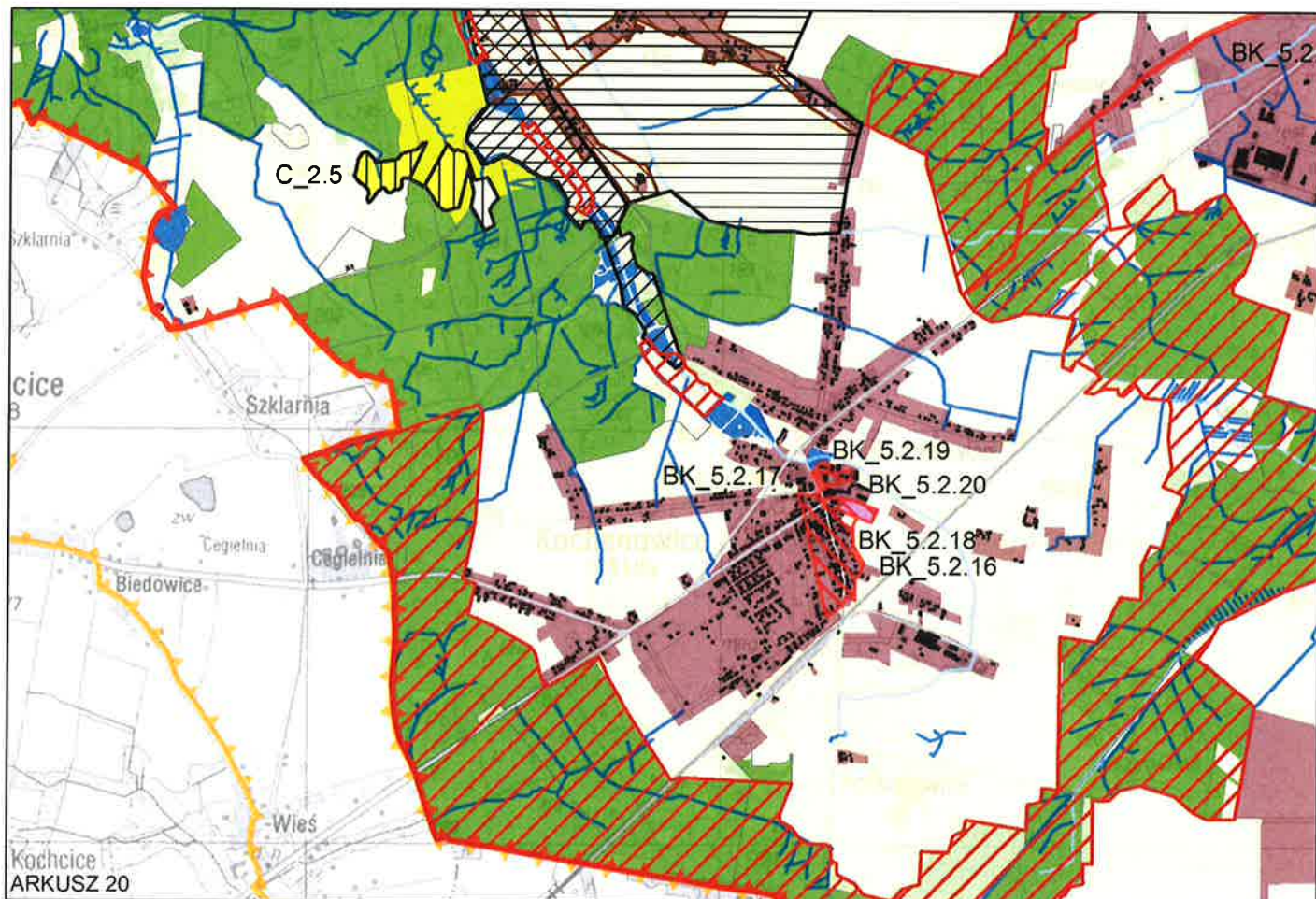
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 17/30

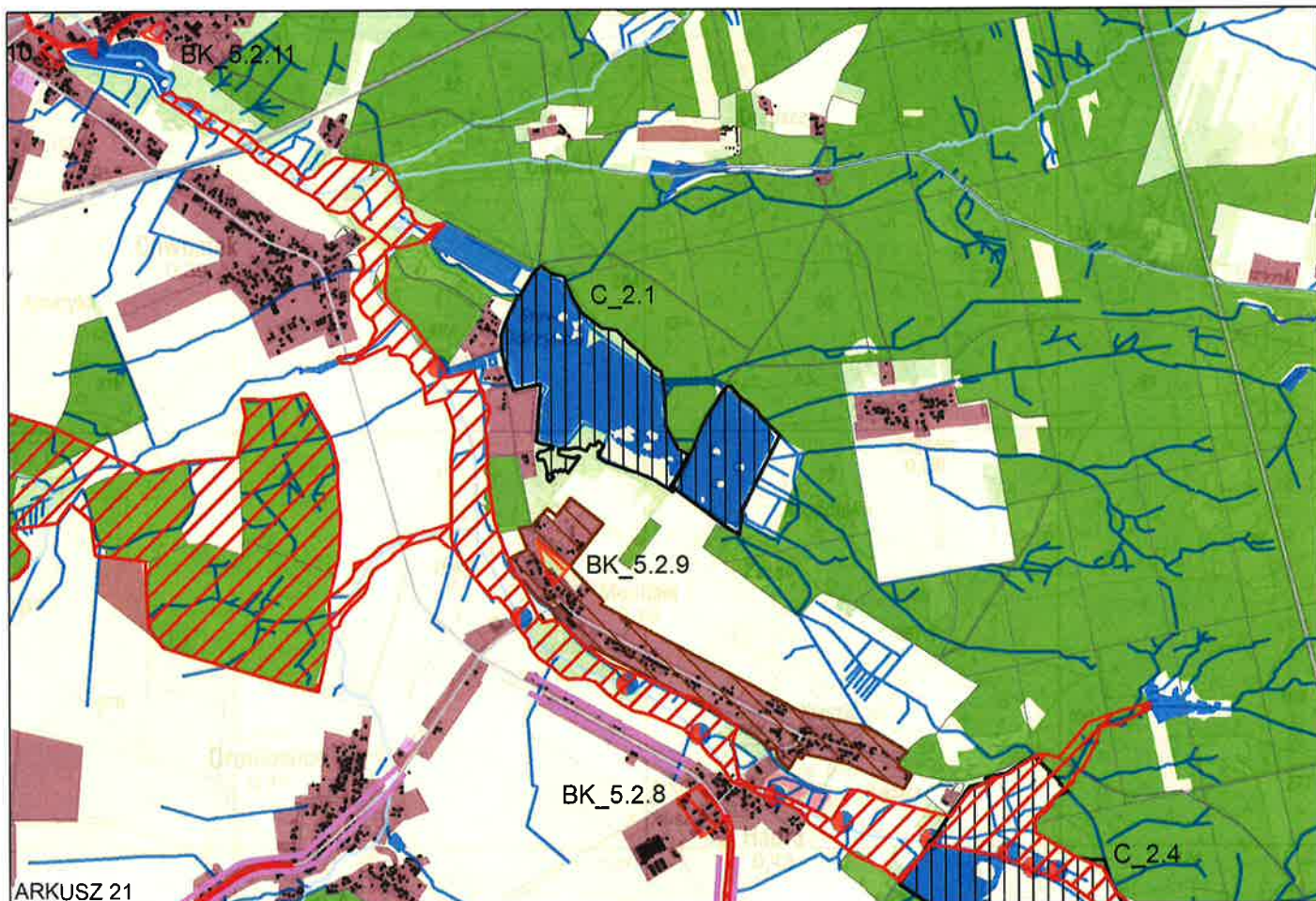
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 19/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 20/30

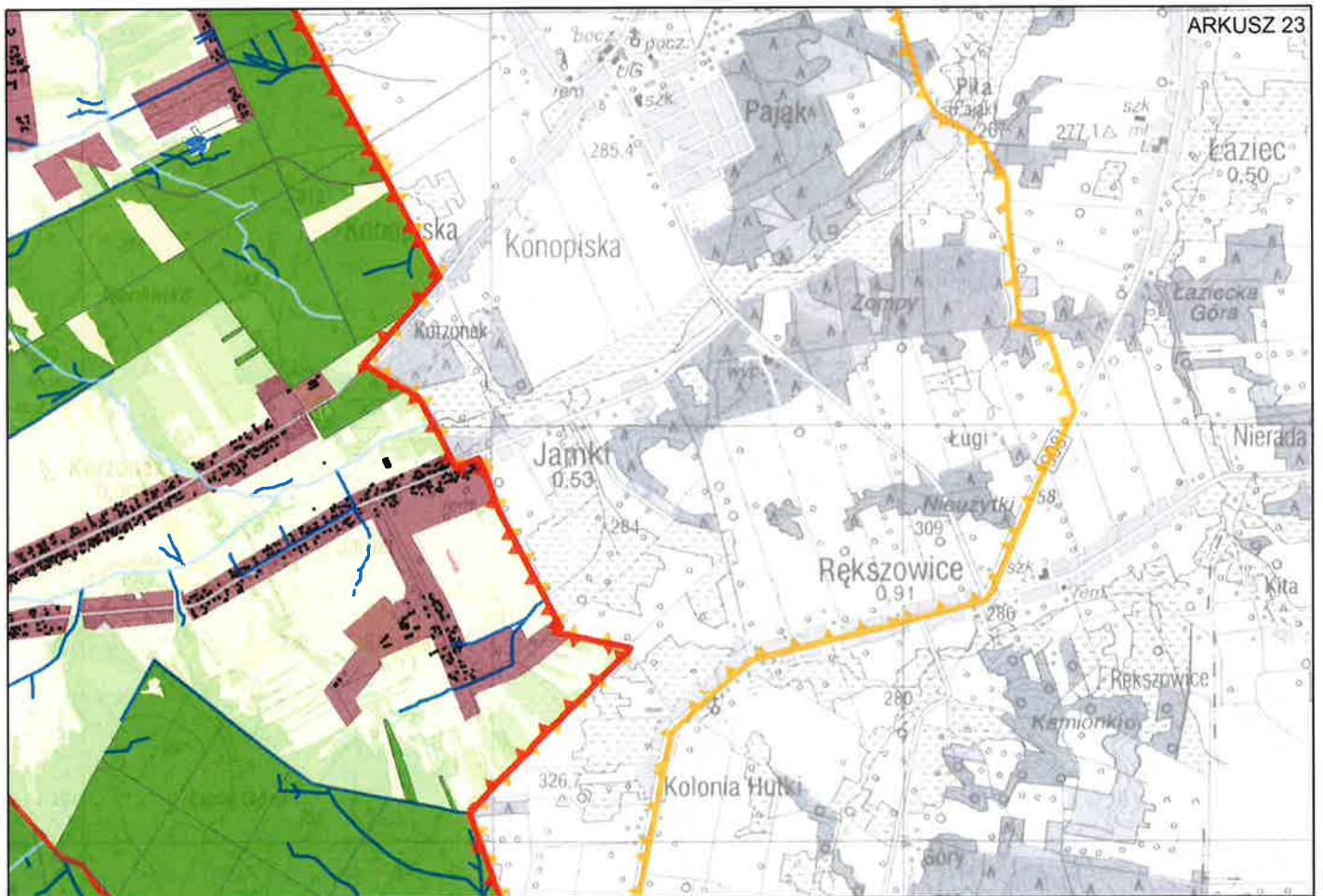
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 21/30

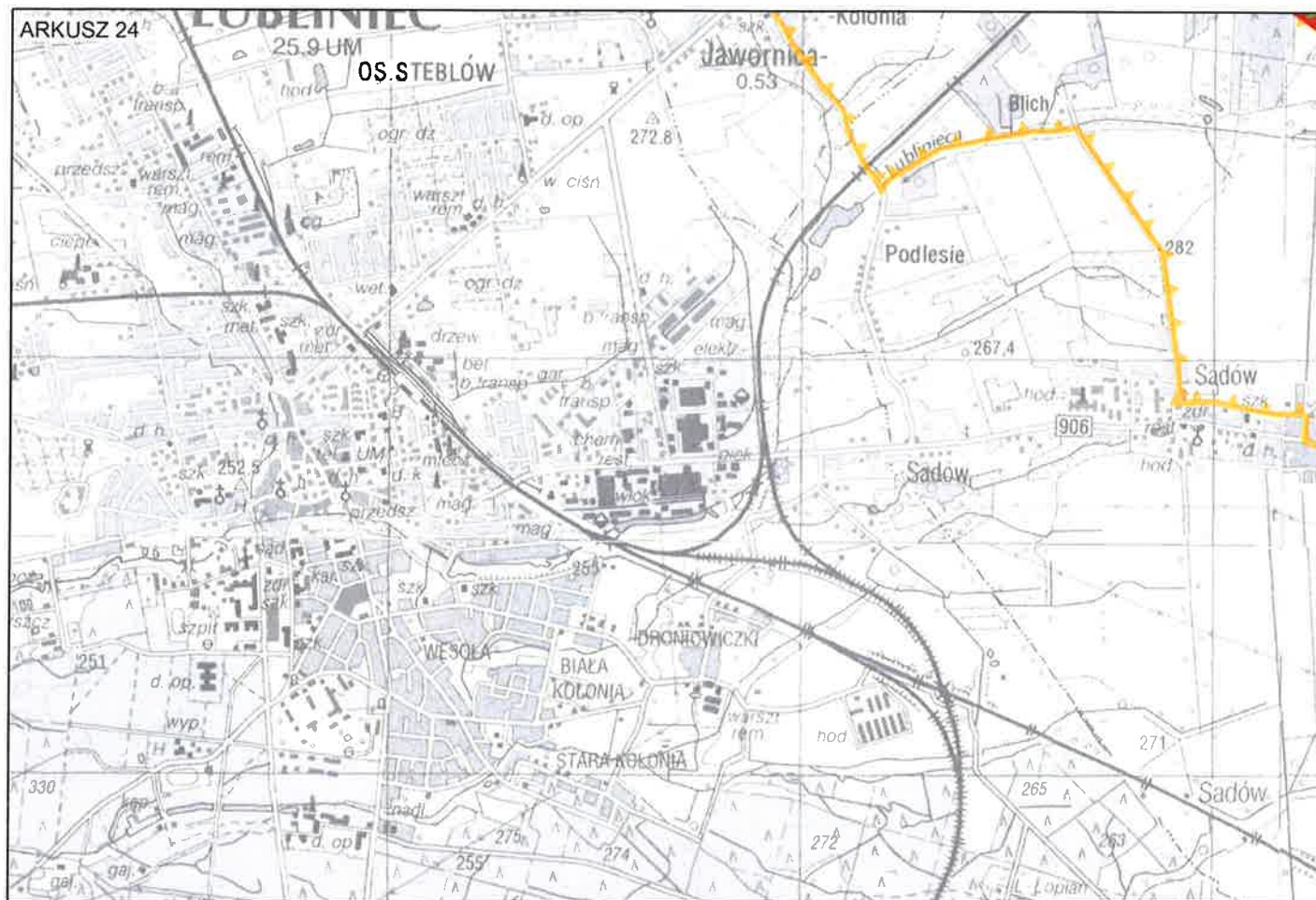
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 22/30

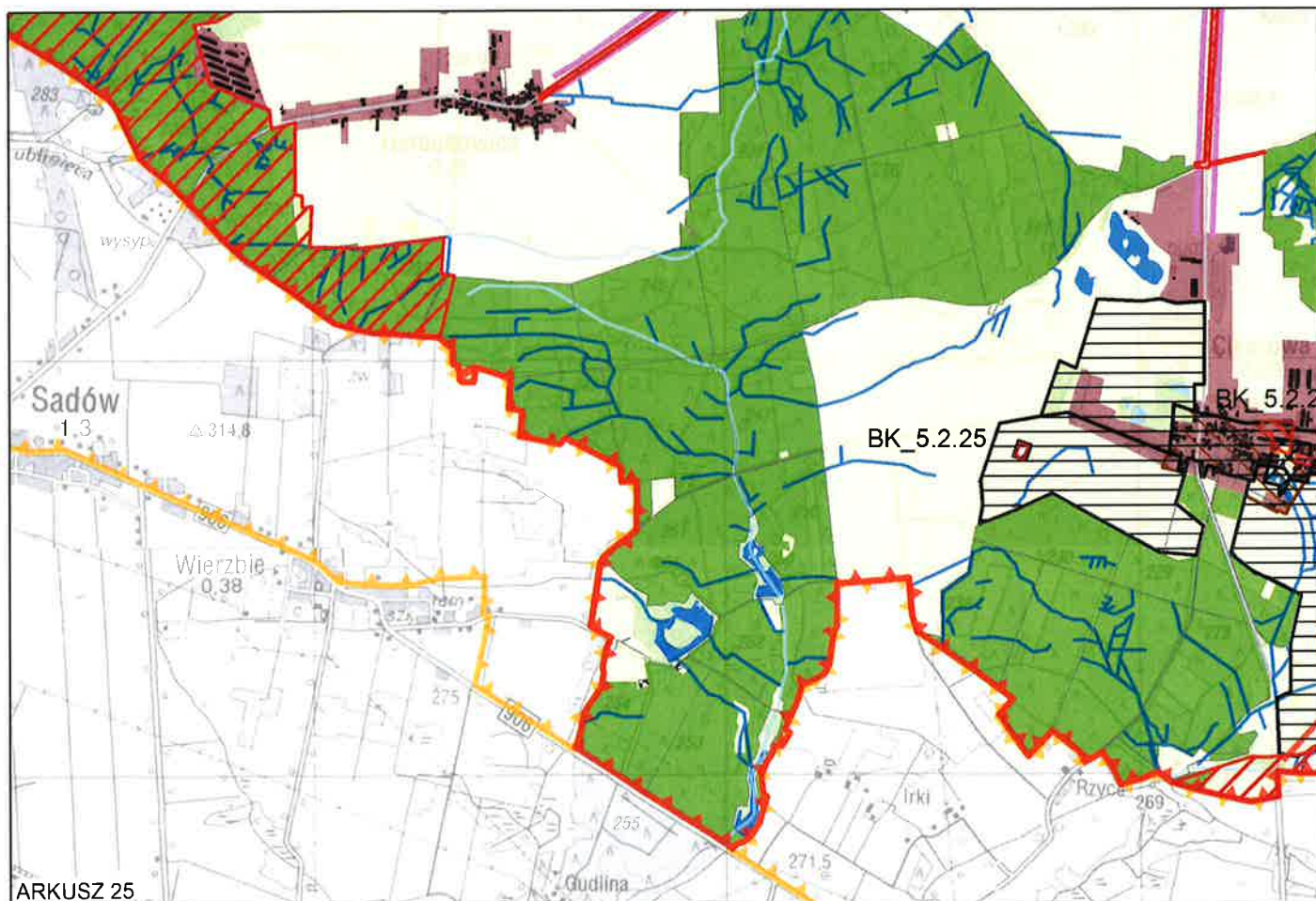
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 23/30

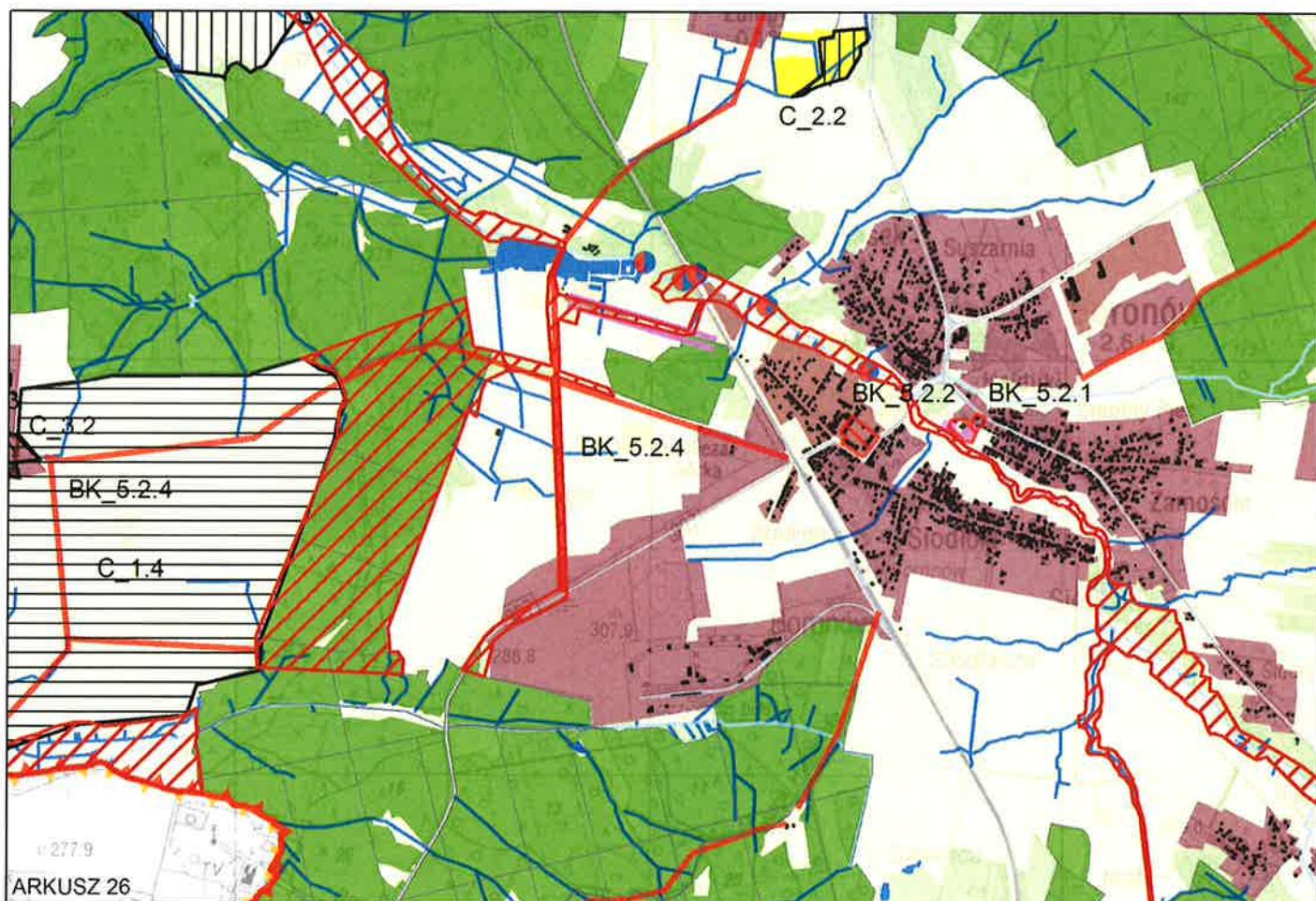
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 24/30

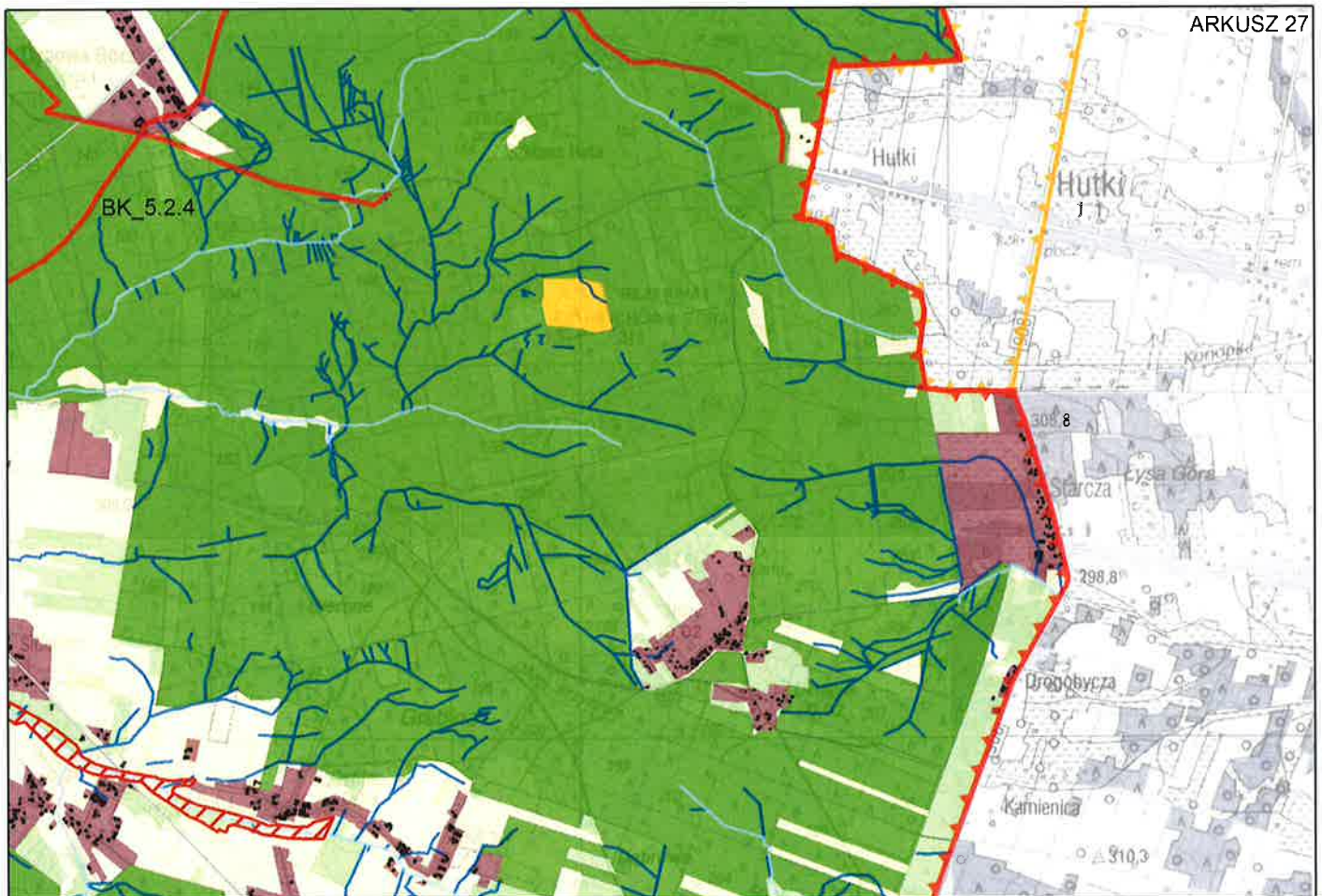
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 25/30

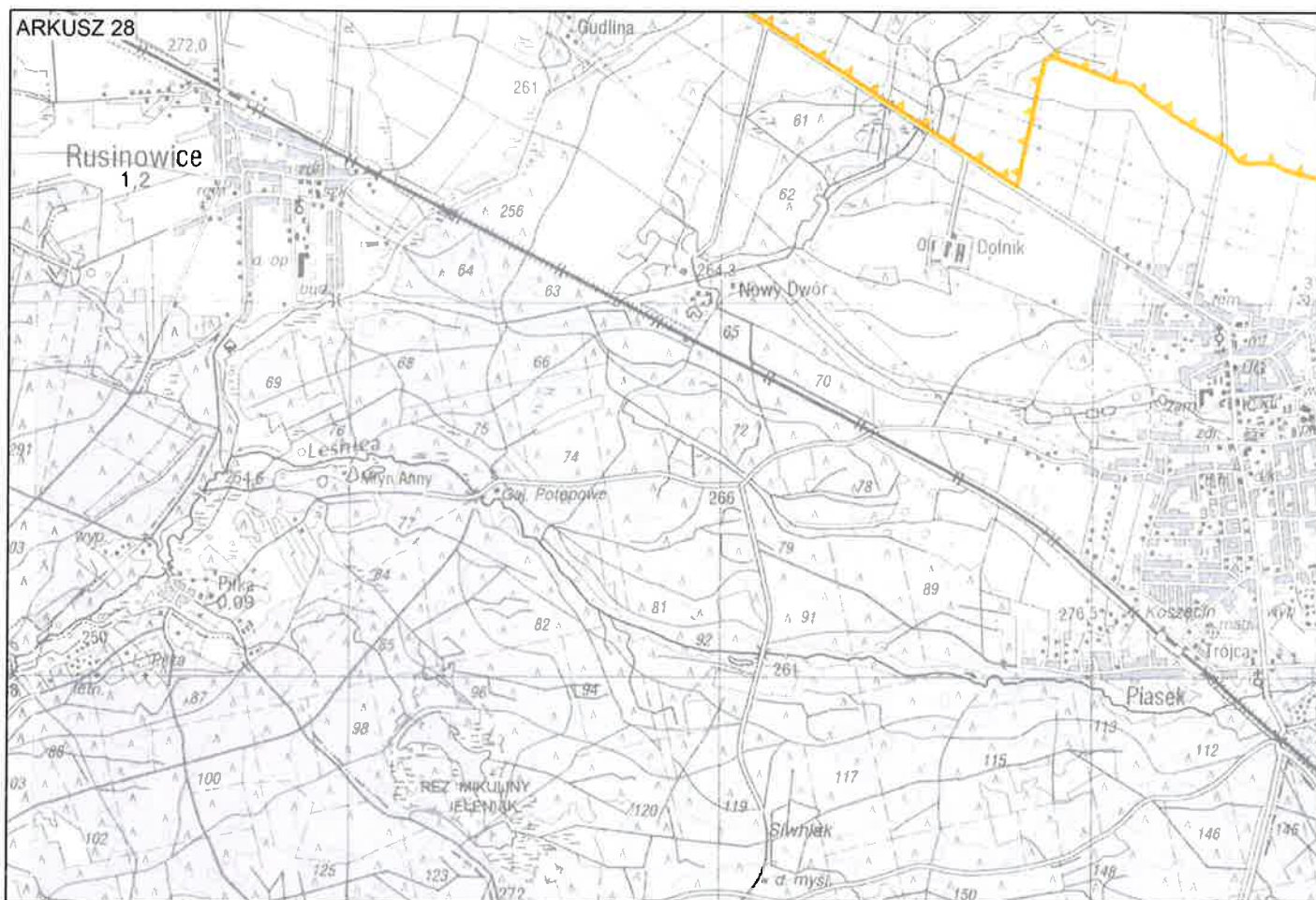
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 26/30

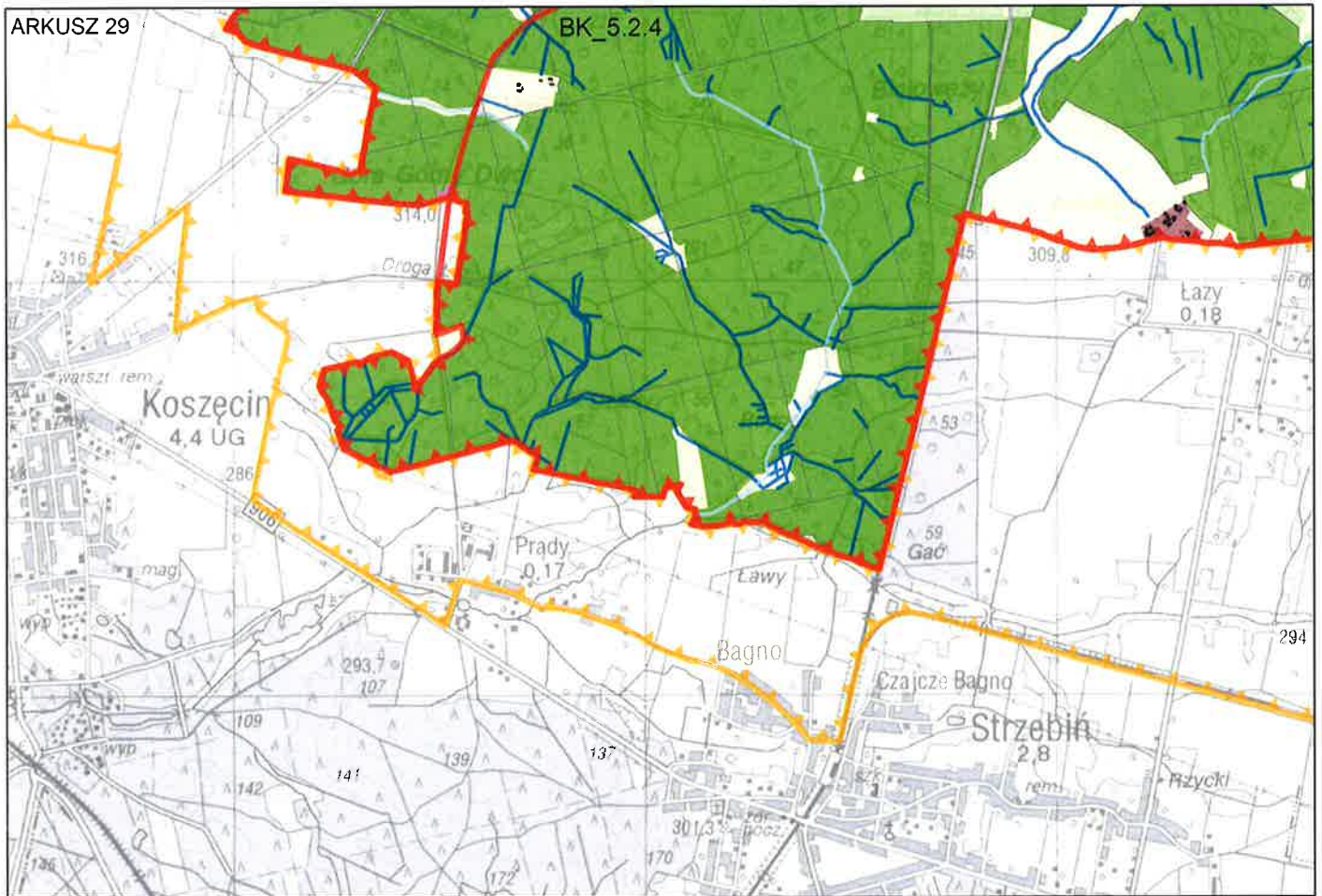
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 27/30

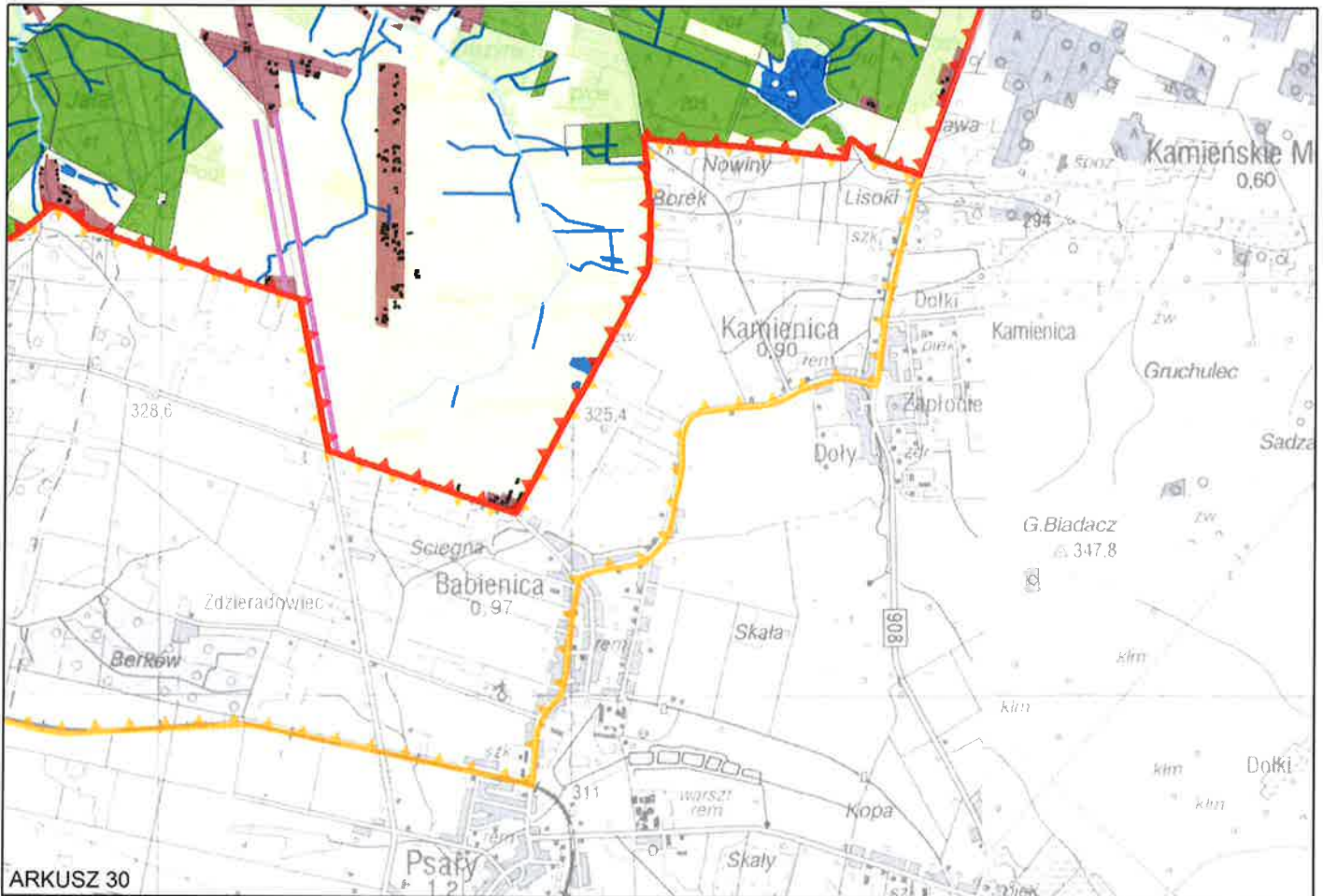
Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 28/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 29/30

Mapa uwarunkowań ochronnych - arkusz 30/30

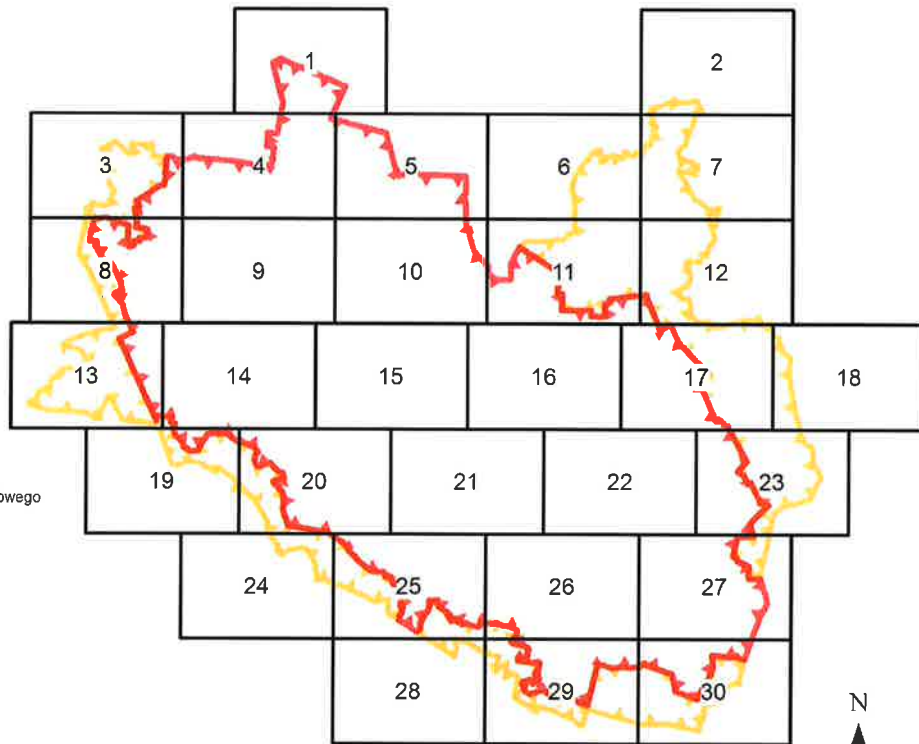
Załącznik Nr 3 do uchwały Nr Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia

PLAN OCHRONY
DLA PARKU KRAJOBRAZOWEGO
„LASY NAD GÓRNĄ LISWARTĄ”

Strefy działań ochronnych
Skala 1:25 000

Legenda

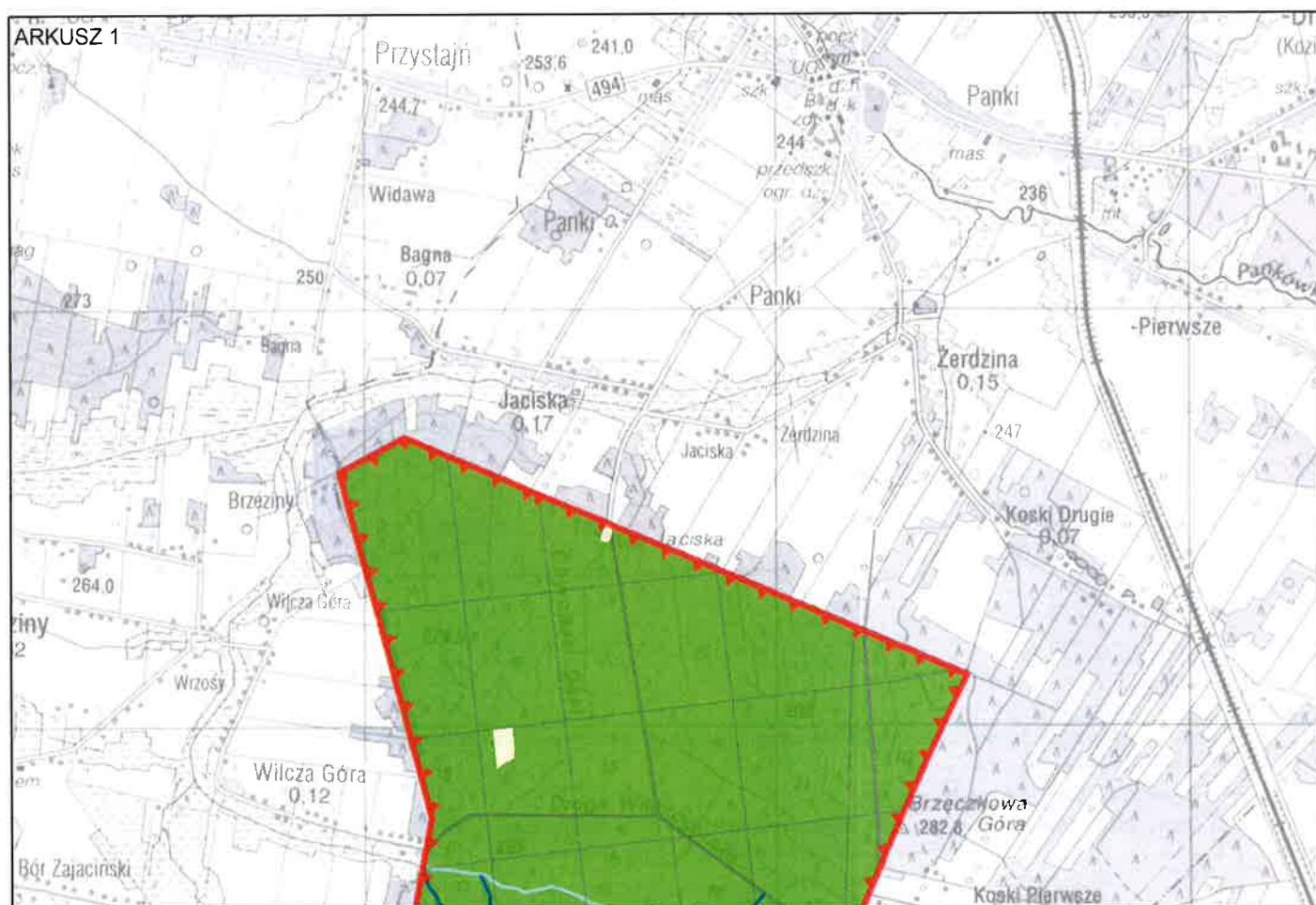
- podział arkuszowy mapy
- granica Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”
- granica otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”

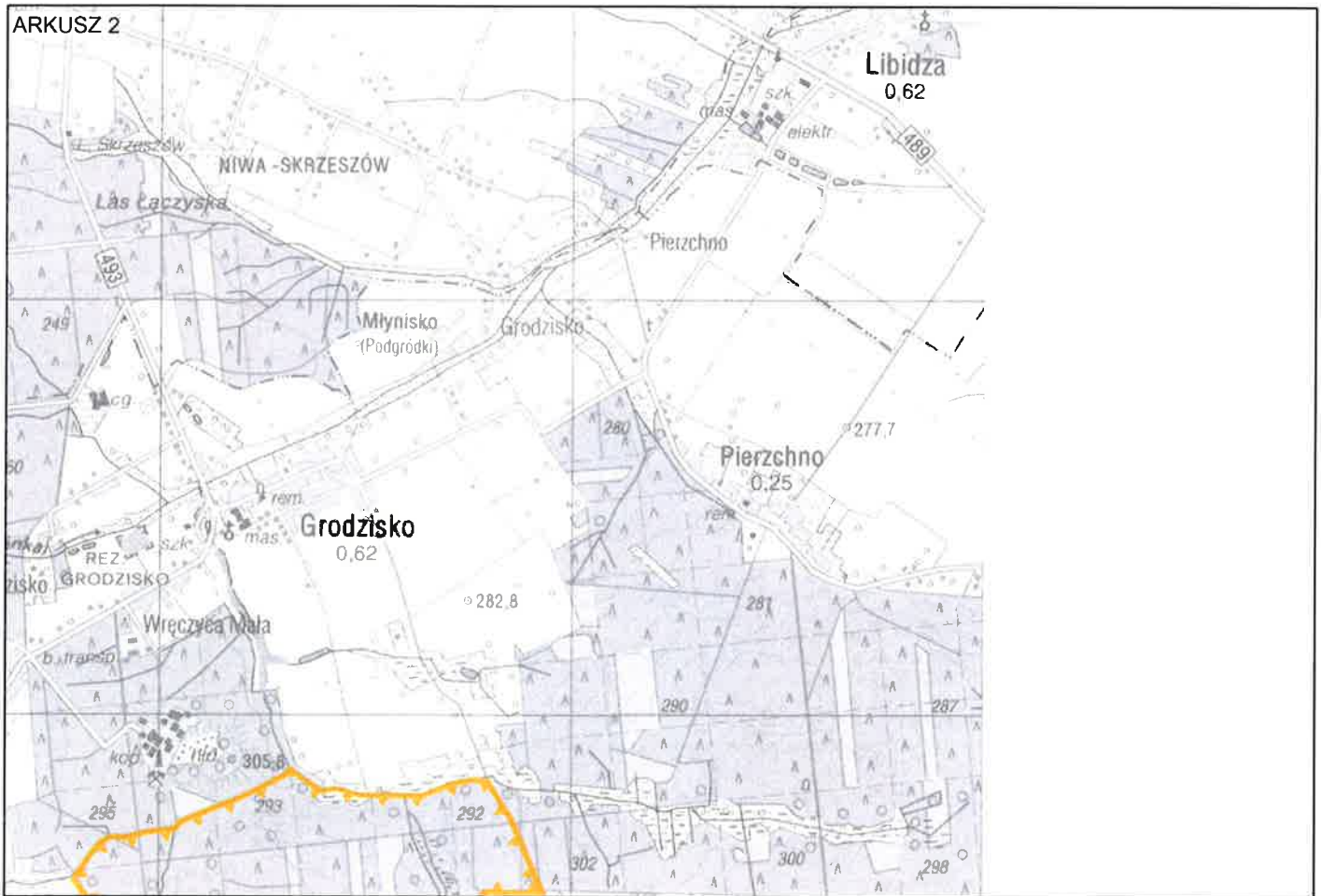
Podział Parku na strefy działań ochronnych, w tym podejmowanych w celu eliminacji lub ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń

- granica PK „Lasy nad Górną Liswartą”
 - granica otuliny PK „Lasy nad Górną Liswartą”
 - BS - strefy utrzymania istniejącego sposobu użytkowania terenu (ochrona stabilizująca)**
 - BS_1 - strefy zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych
 - BS_2 - strefa zachowania krajobrazu leśnego
 - BS_3 - strefy zachowania wód powierzchniowych, obszarów podmokłych i stref źródliskowych
 - BS_4 - strefy zachowania tradycyjnego układu zabudowy
 - BS_5 - strefy zachowania założeń parkowych, omentarnych, alei przydrożnych i innych terenów zieleni
 - BK - strefy i miejsca zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub kulturowego poprzez wywołanie ukierunkowanych procesów (ochrona kreatywna):**
 - BK_1 - strefy przeciwdziałania zmniejszeniu i fragmentacji terenów otwartych, w tym łąkowych, torfowiskowych i murawowych, w wyniku samostannej sukcesji lasu lub celowego zalesiania
 - BK_2 - strefy modyfikacji gospodarki leśnej
 - BK_3 - strefy i miejsca poprawy stosunków wodnych
 - BK_4 - strefa dopuszczalnego zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania)
 - BK_5 - inne strefy i miejsca aktywnych działań ochronnych, w tym:
 - BK_5.1 – działania umożliwiające swobodną migrację organizmów wodnych
 - BK_5.2 – działania na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego
 - BK_5.3 – działania na rzecz utrzymania drożności lokalnych korytarzy ekologicznych
 - BW - obszary wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych
 - C - obszary i obiekty objęte rekomendacjami Planu ochrony:**
 - C_1 - strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych (proponuje stref obejmując także obszar otuliny Parku)
 - C_2 - obiekty lub obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej
 - C_3 - obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej
 - Pozostałe tereny**
 - tereny pod drogami i torami
 - obszary zdegradowane, wyrobiska
 - oddziały leśne (Lasy Państwowe)
 - budynki
- W Parku Krajobrazowym „Lasy nad Górną Liswartą”:
- nie wskazuje się gruntów do zalesiania, za wyjątkiem otoczenia obiektów dysharmonicznych, które powinny zostać zasłonięte roślinnością wysoką,
- z wyłączeniem stref BS_4 i BK_4, pozostałe obszary powinny być chronione przed zabudową i lokalizacją elementów niekorzystnie wpływających na krajobraz.

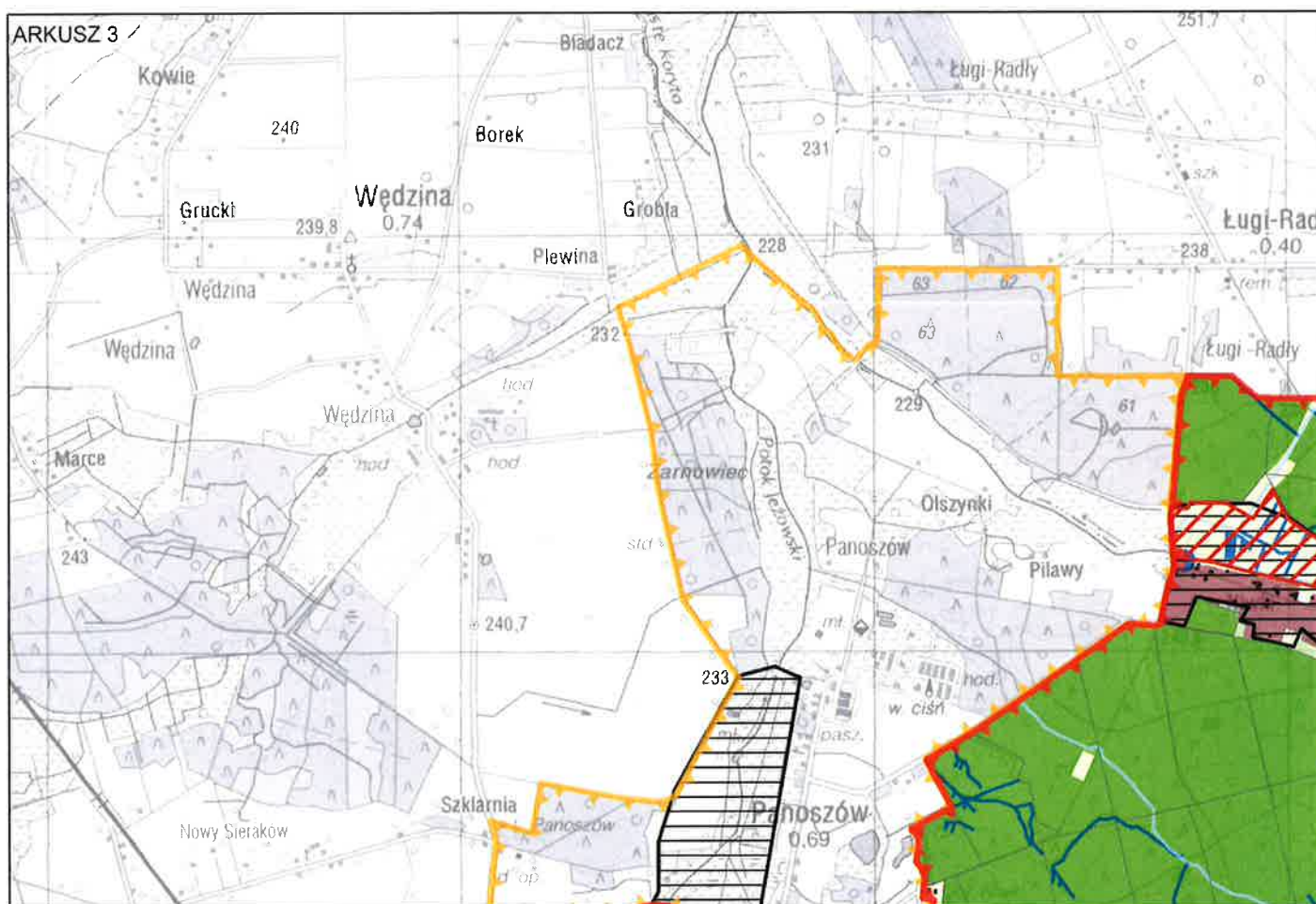
Mapa działek ochronnych - arkusz 1/30

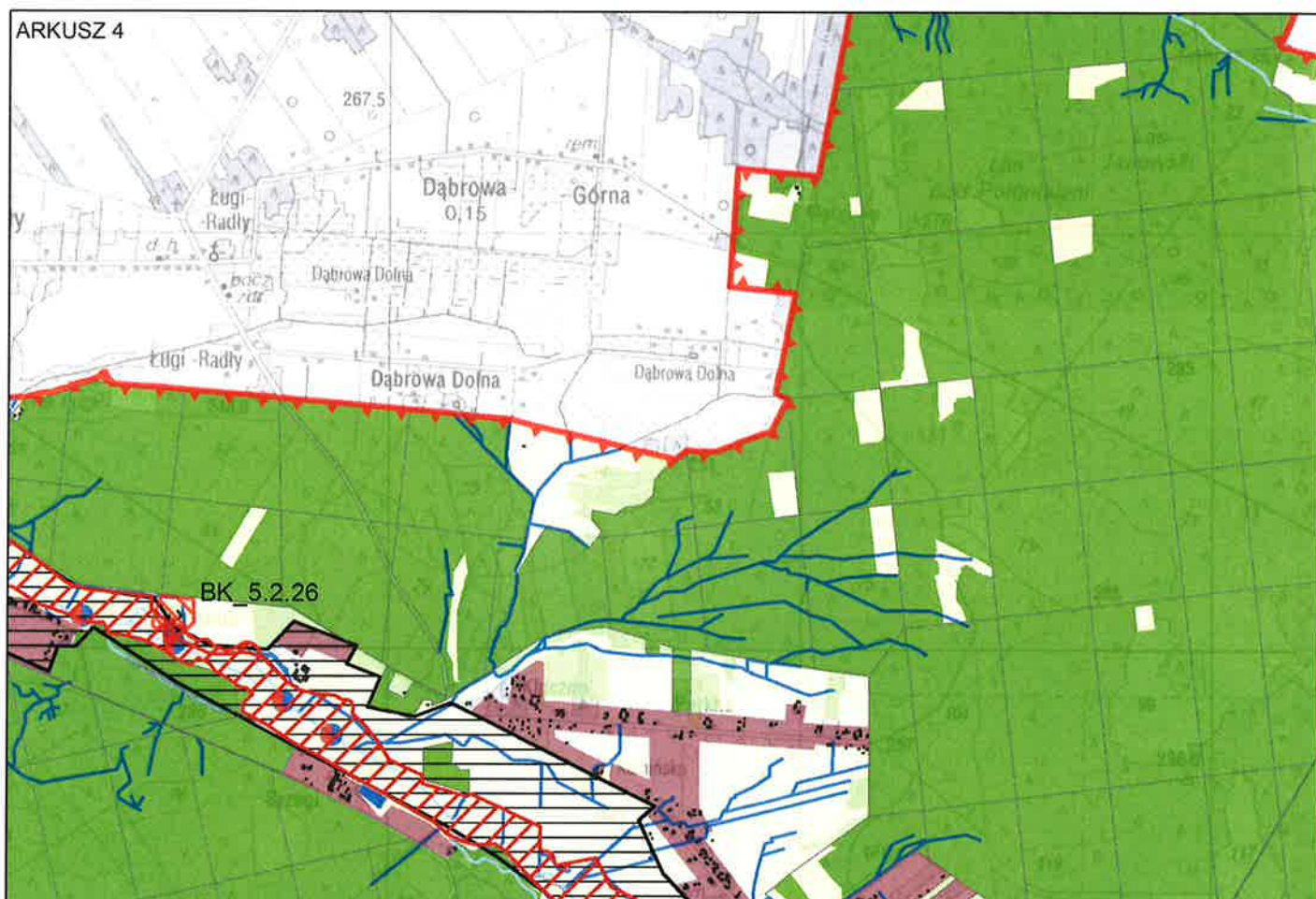
Mapa działan ochronnych - arkusz 2/30

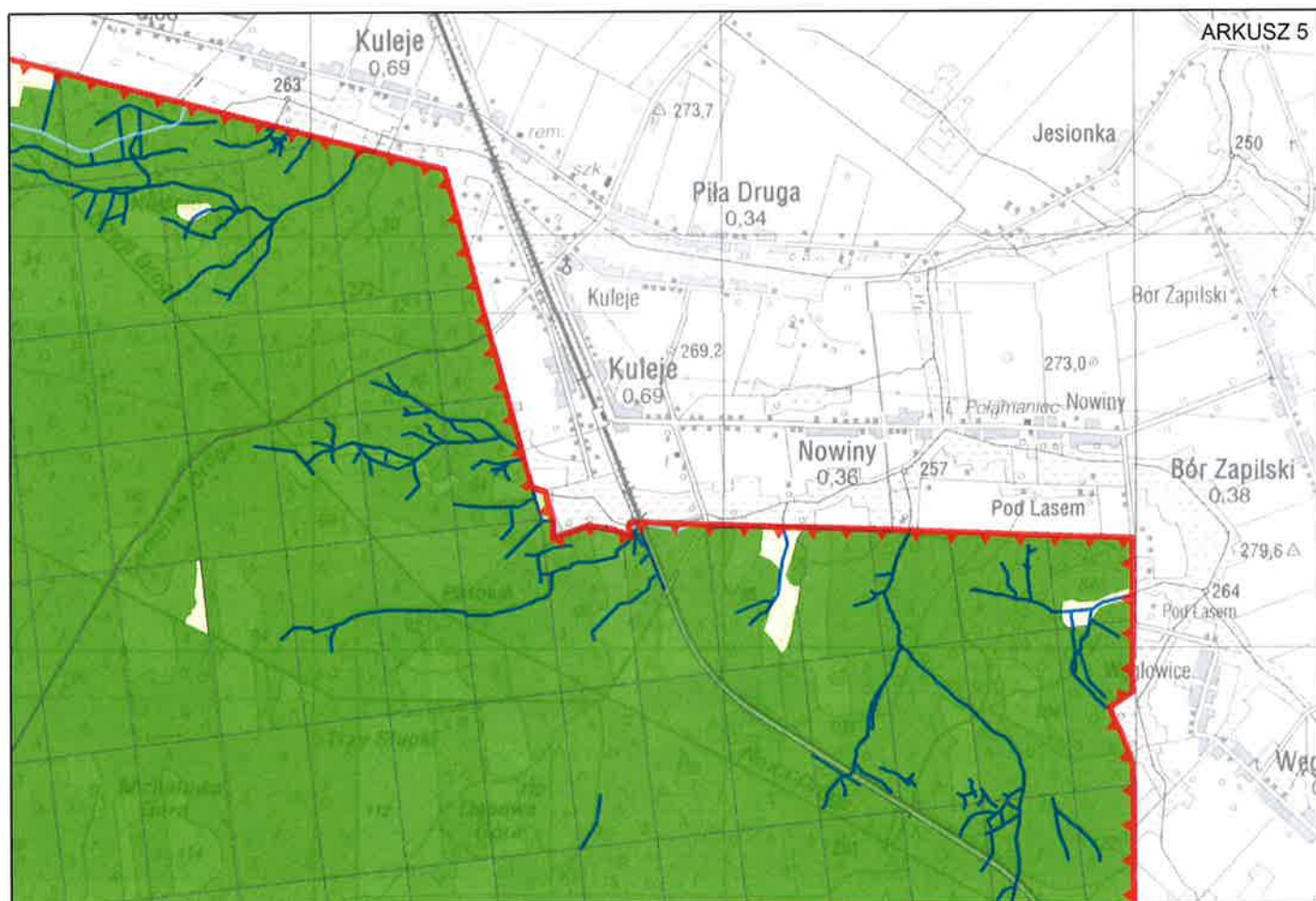
Mapa działów ochronnych - arkusz 3/30

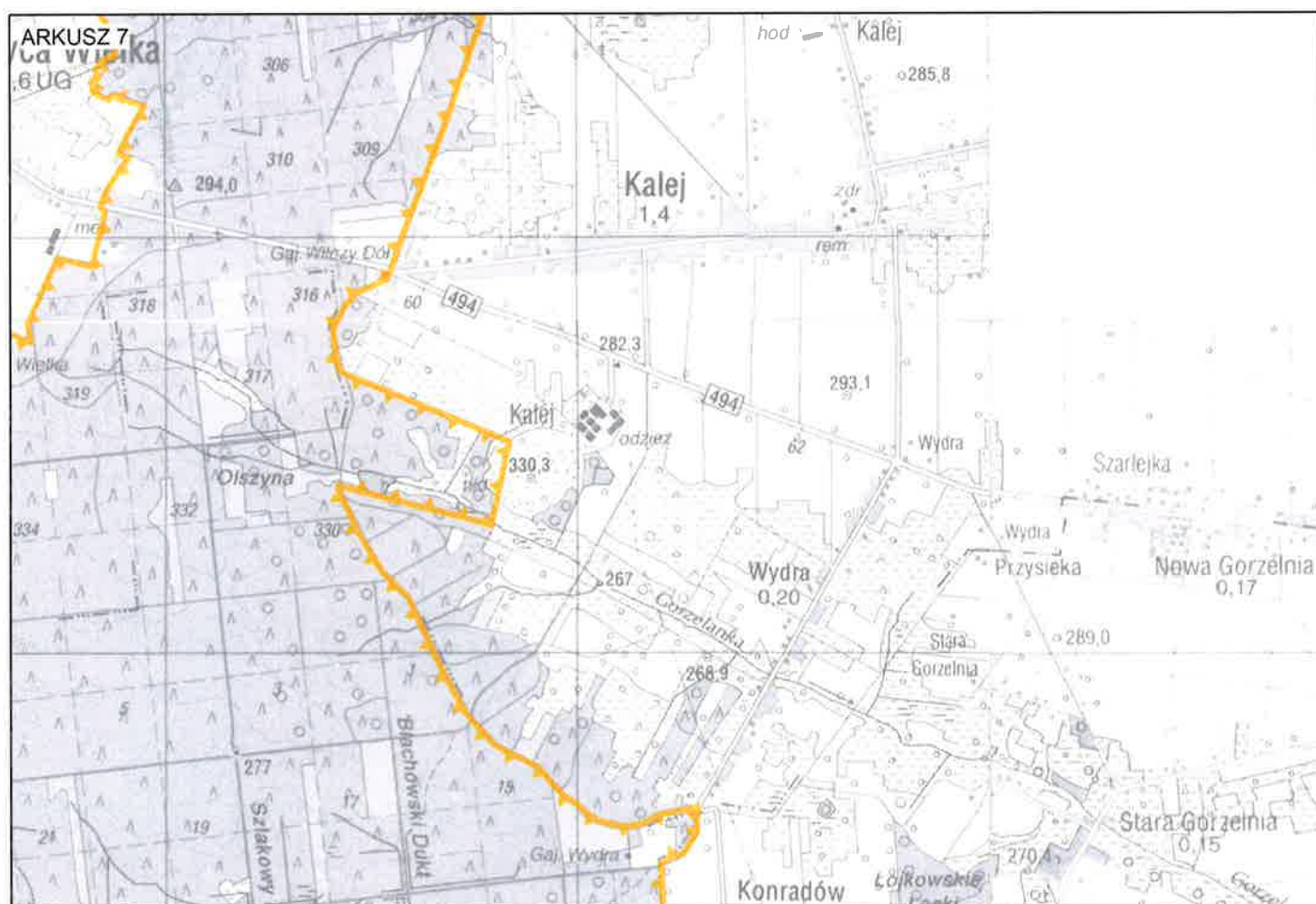
Mapa działań ochronnych - arkusz 4/30

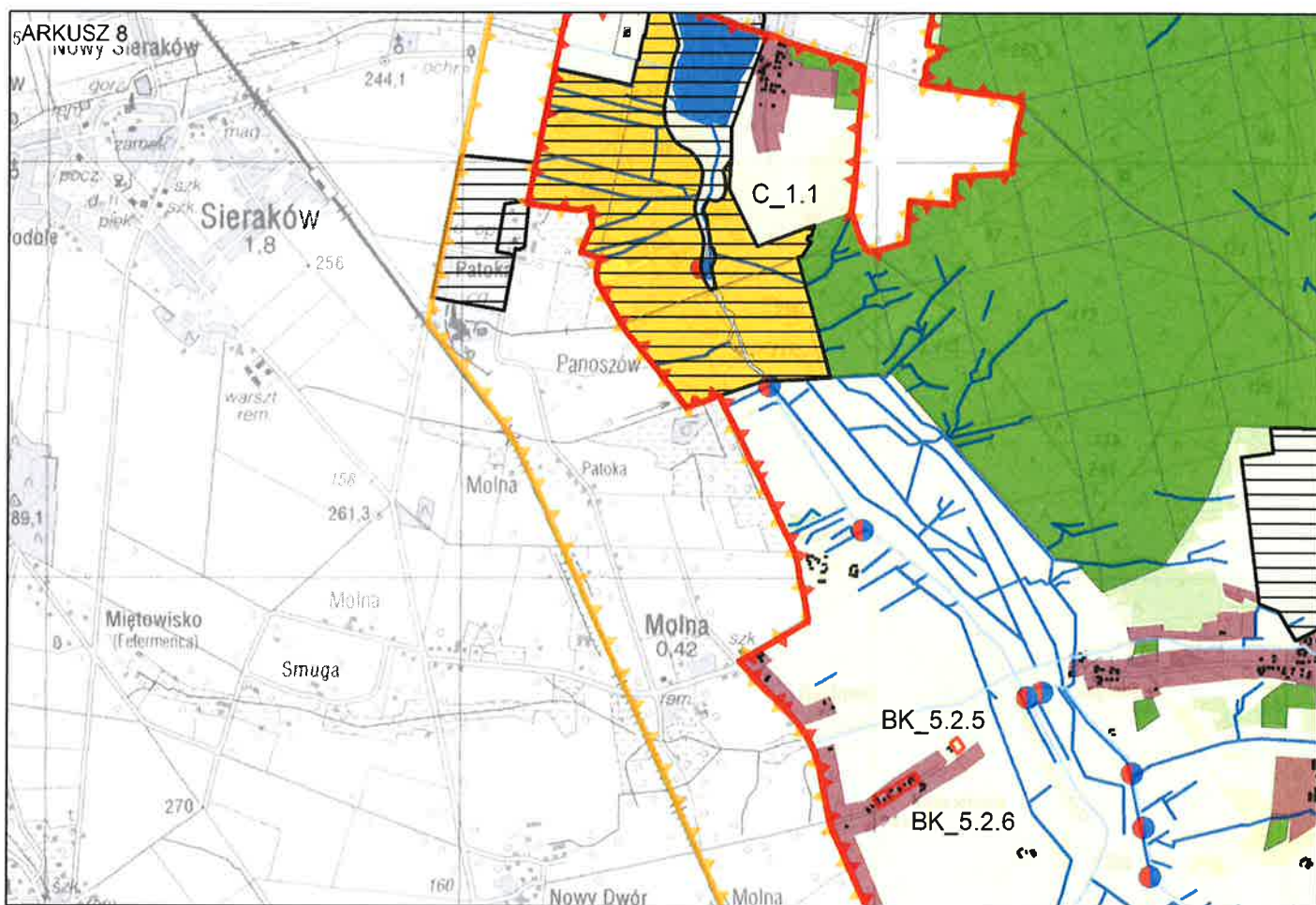
Mapa działań ochronnych - arkusz 5/30

Mapa działów ochronnych - arkusz 7/30

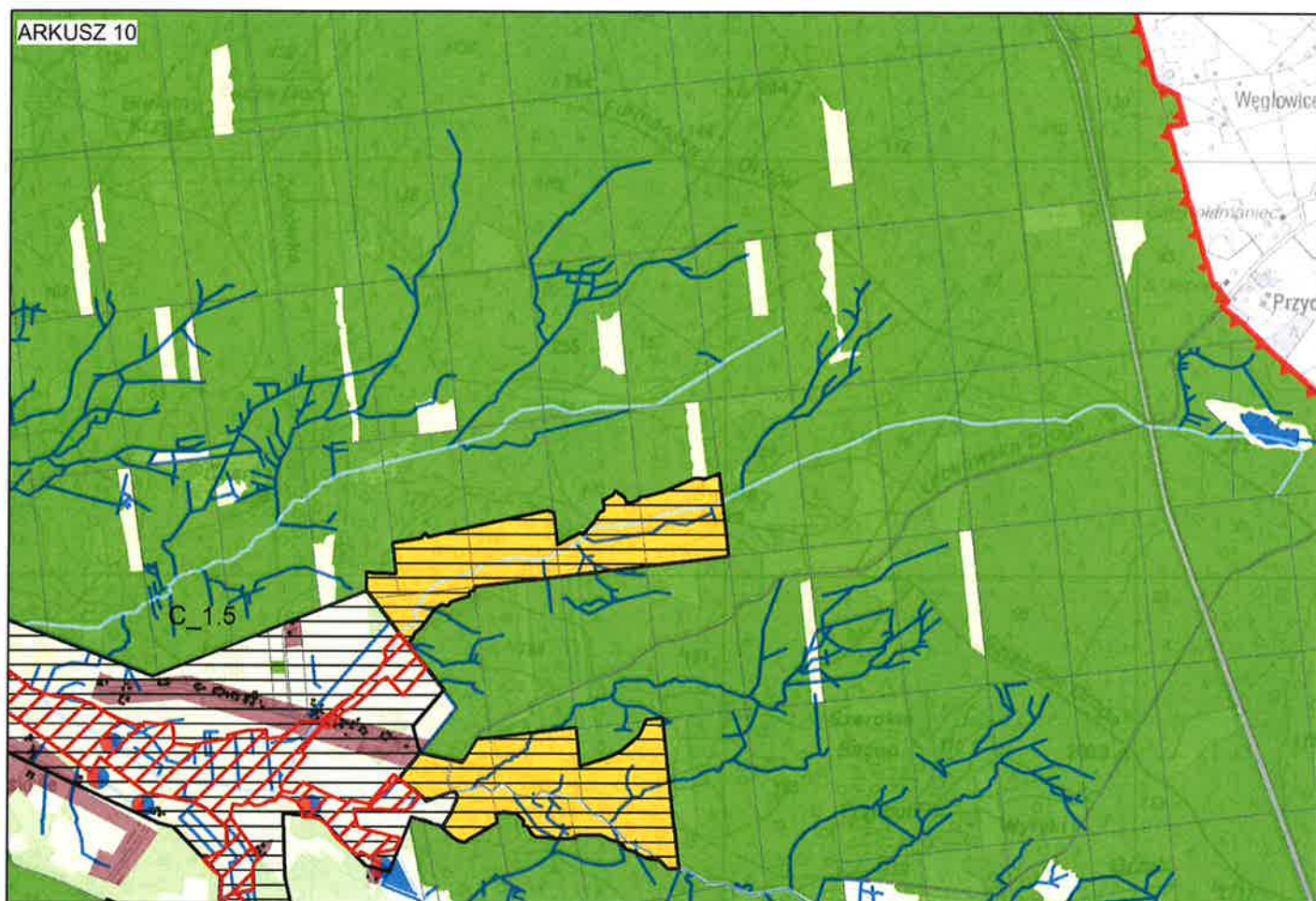
Mapa działów ochronnych - arkusz 8/30

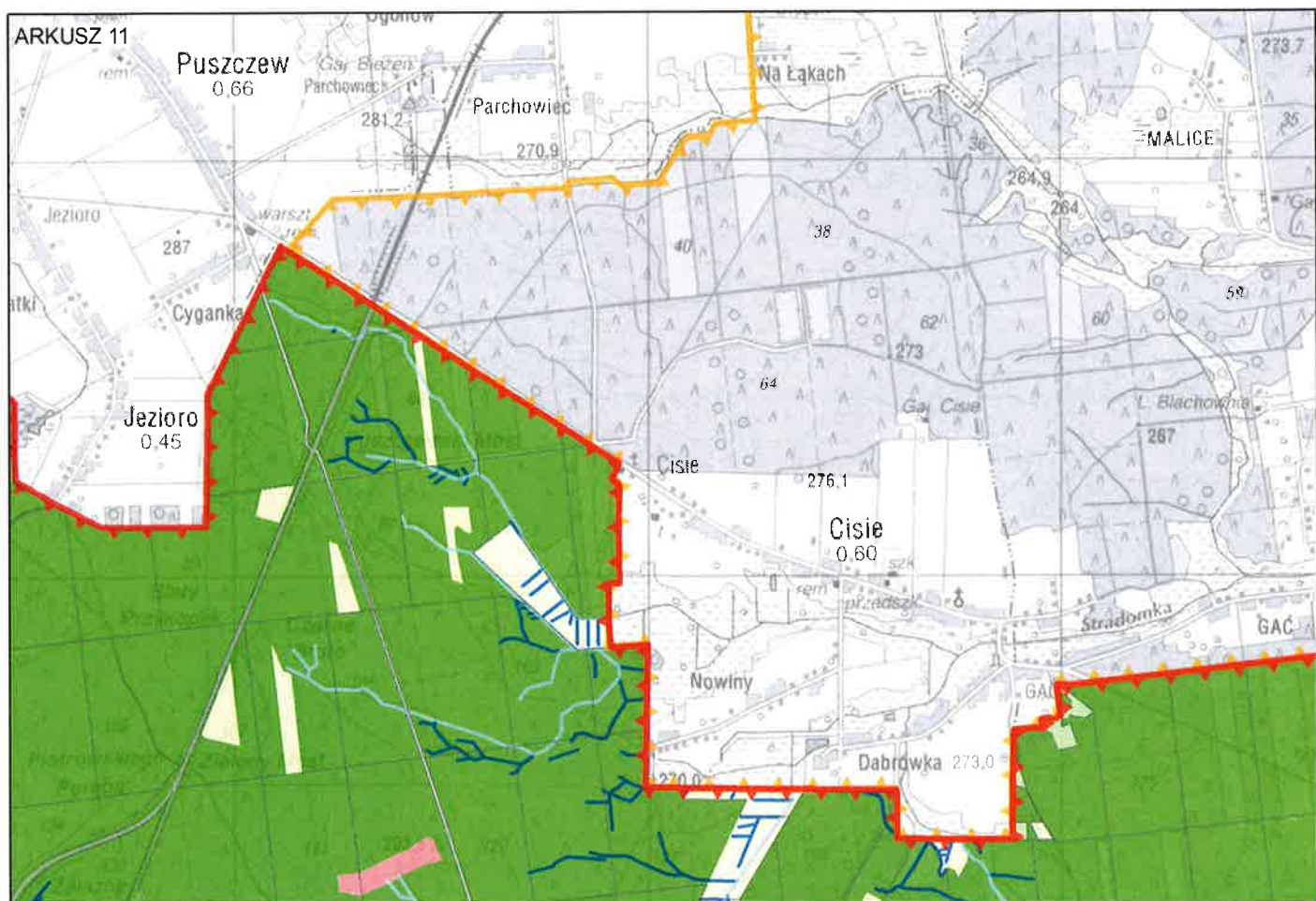
Mapa działań ochronnych - arkusz 9/30

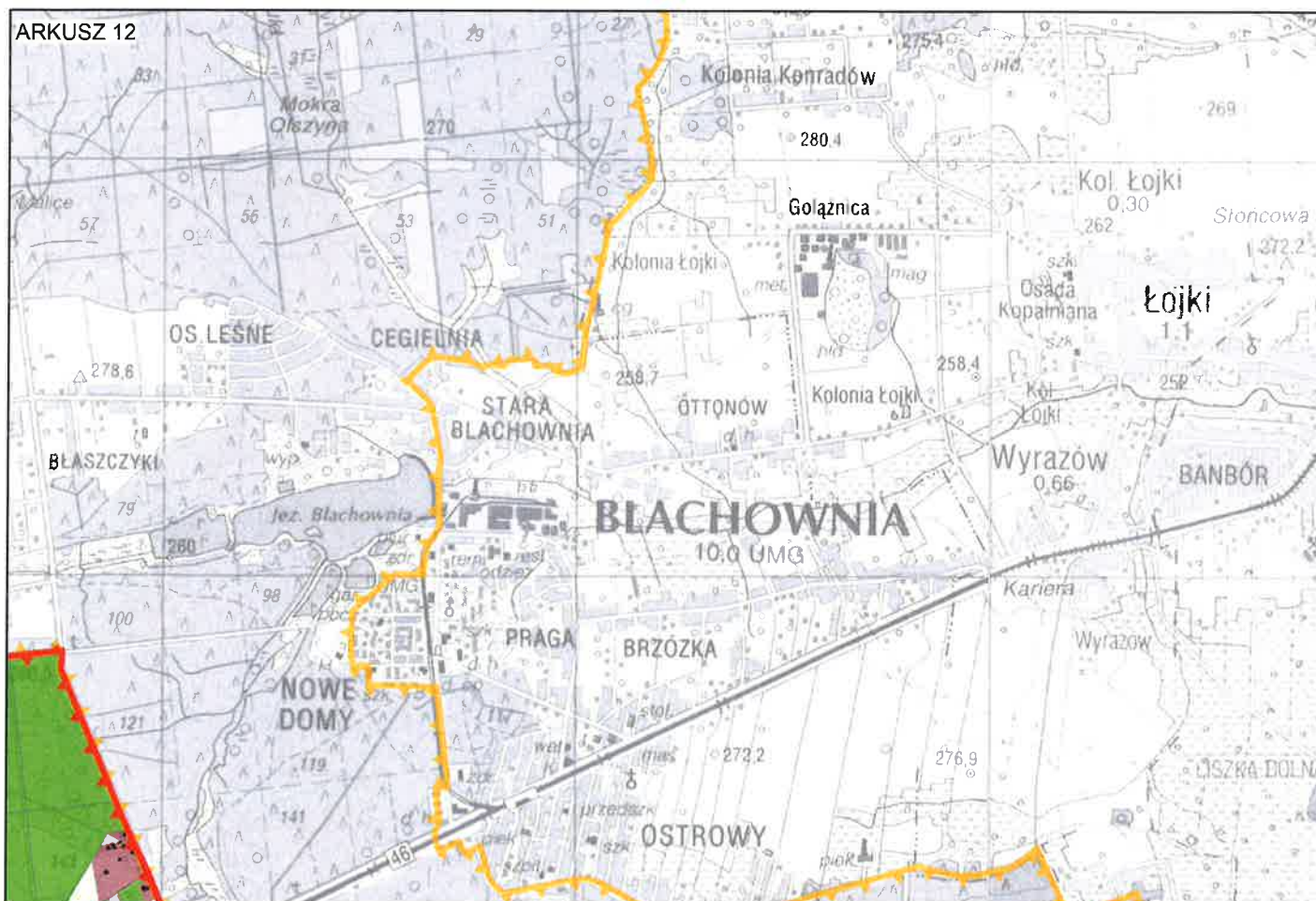
Mapa działań ochronnych - arkusz 10/30

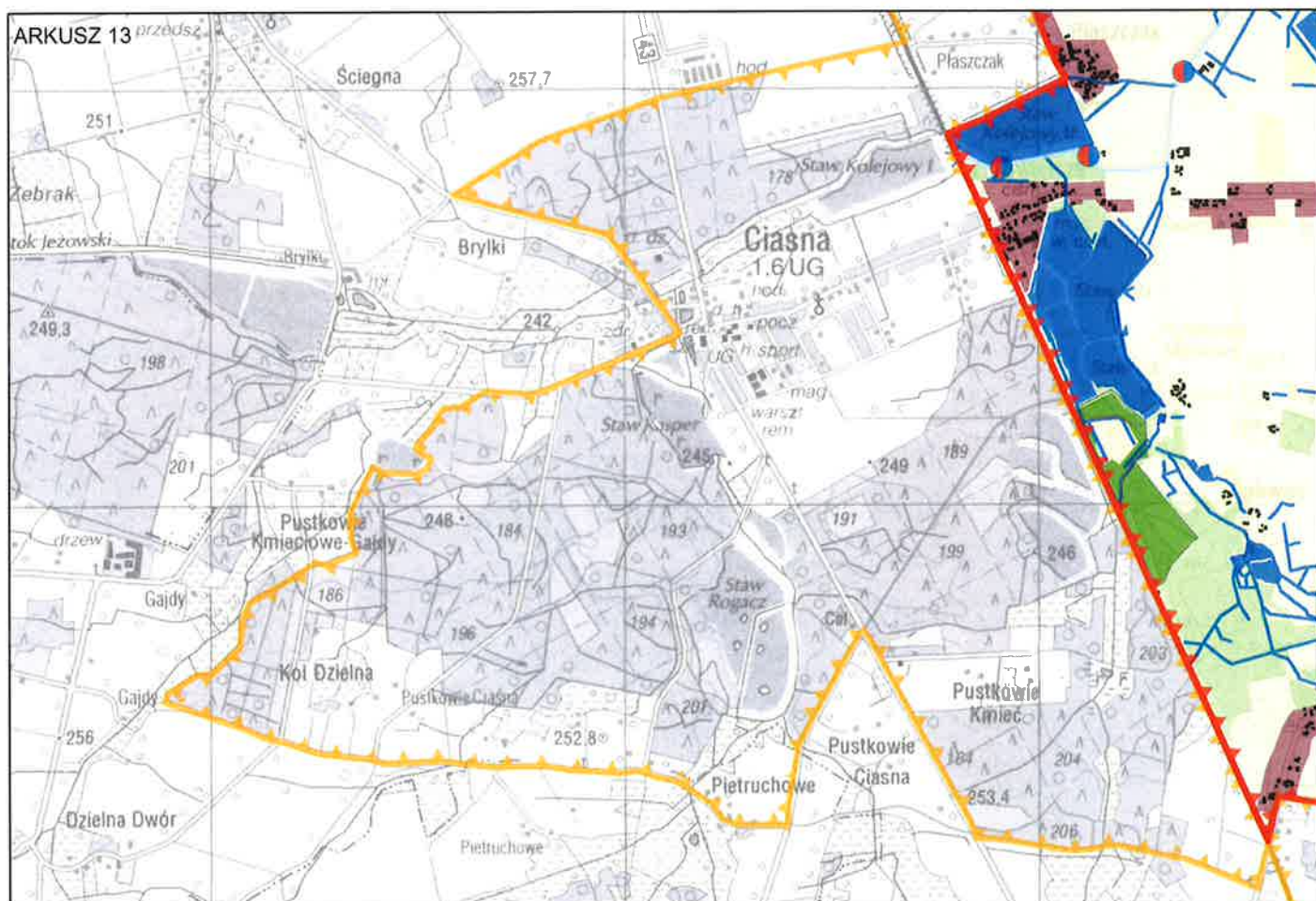
Mapa działań ochronnych - arkusz 11/30

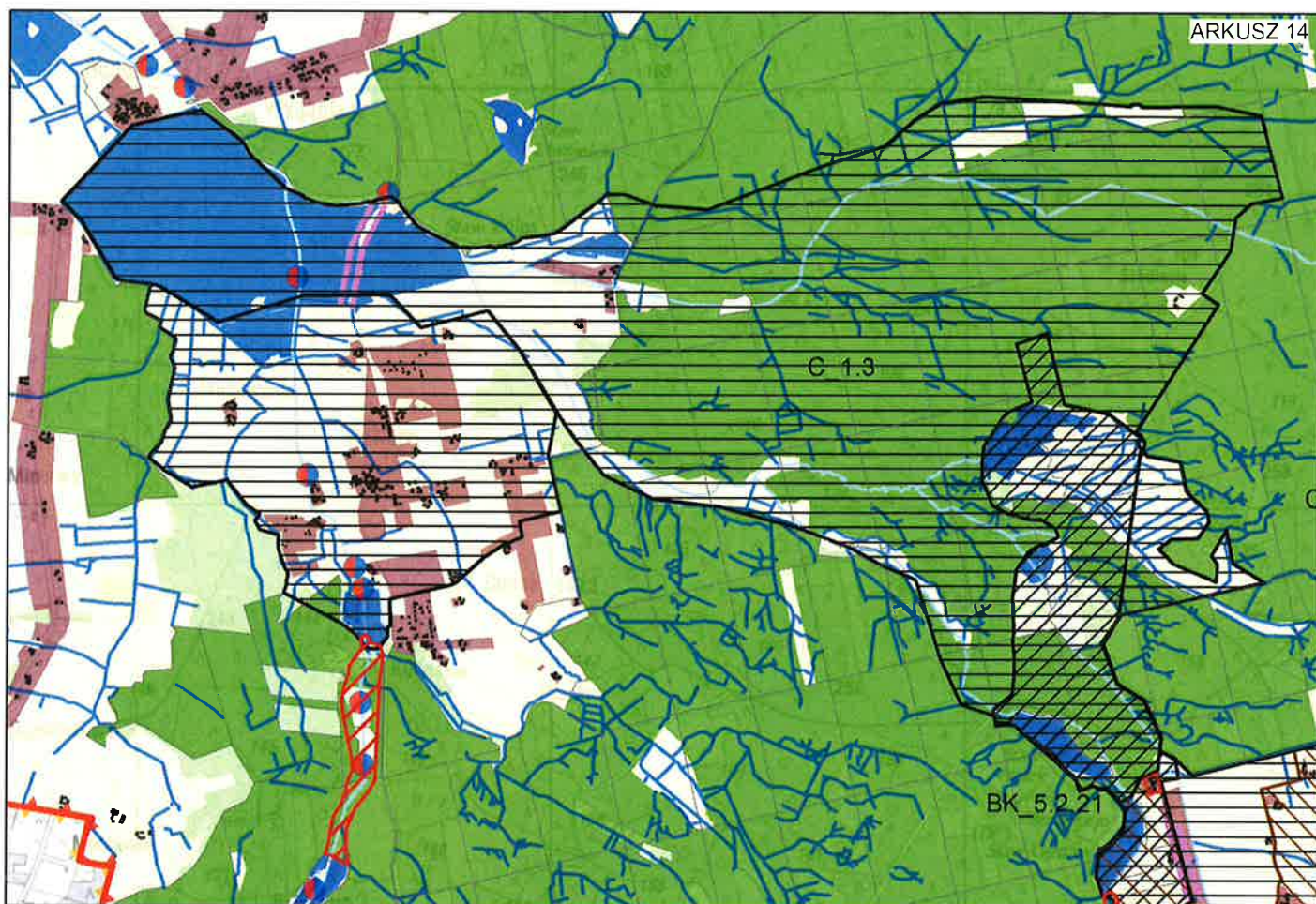
Mapa działań ochronnych - arkusz 12/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 13/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 14/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 15/30

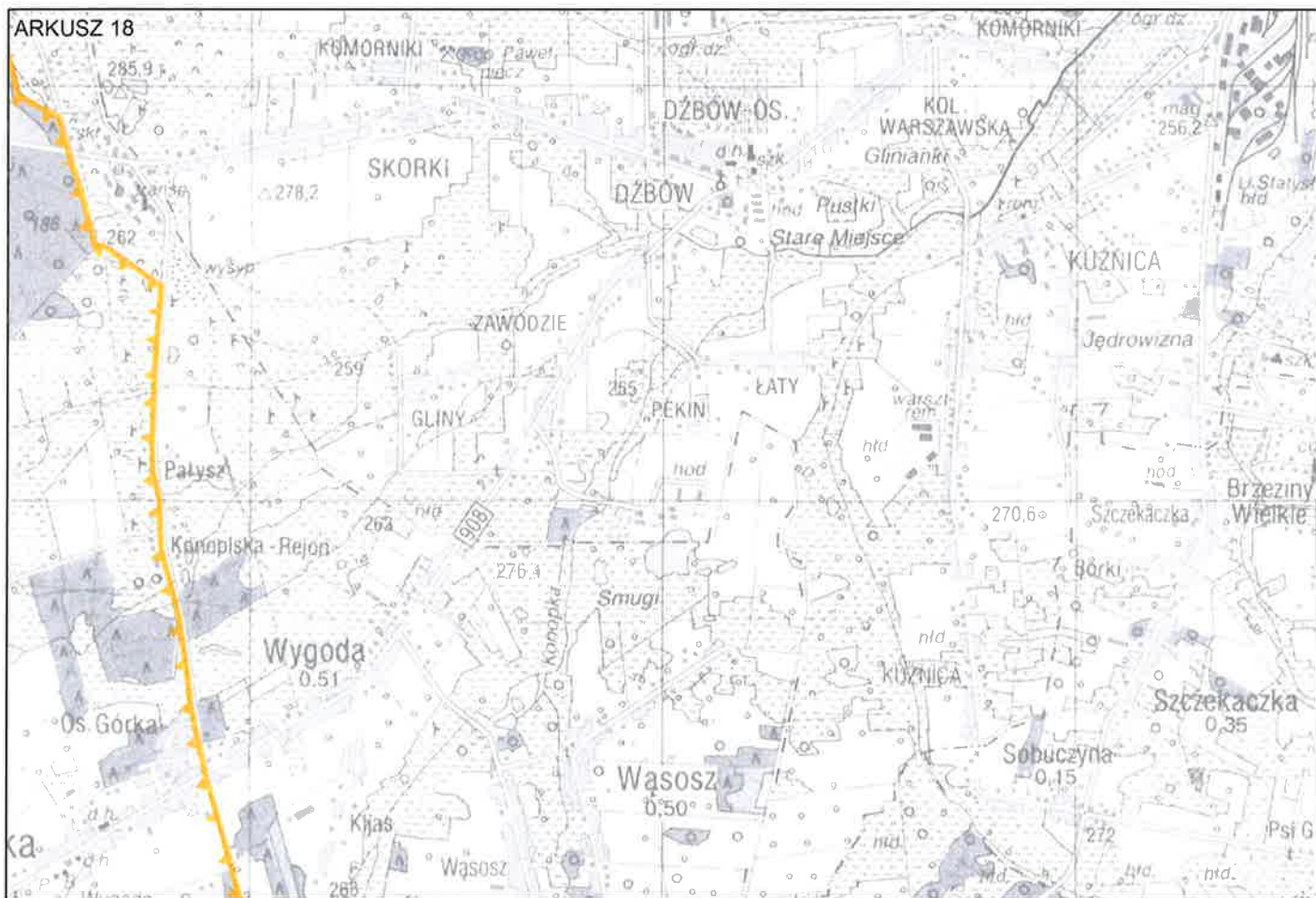
Mapa działań ochronnych - arkusz 16/30

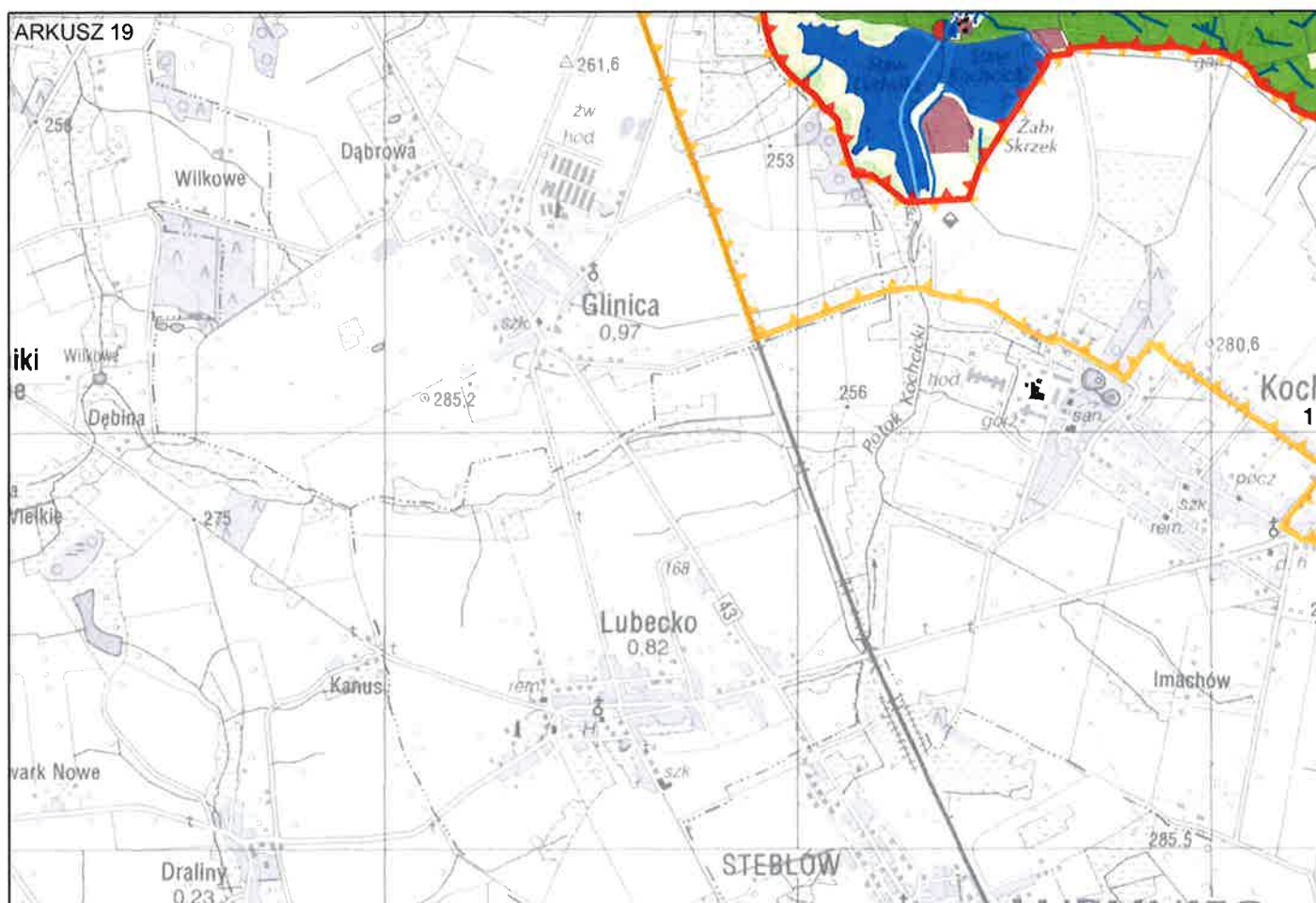
Mapa działań ochronnych - arkusz 17/30

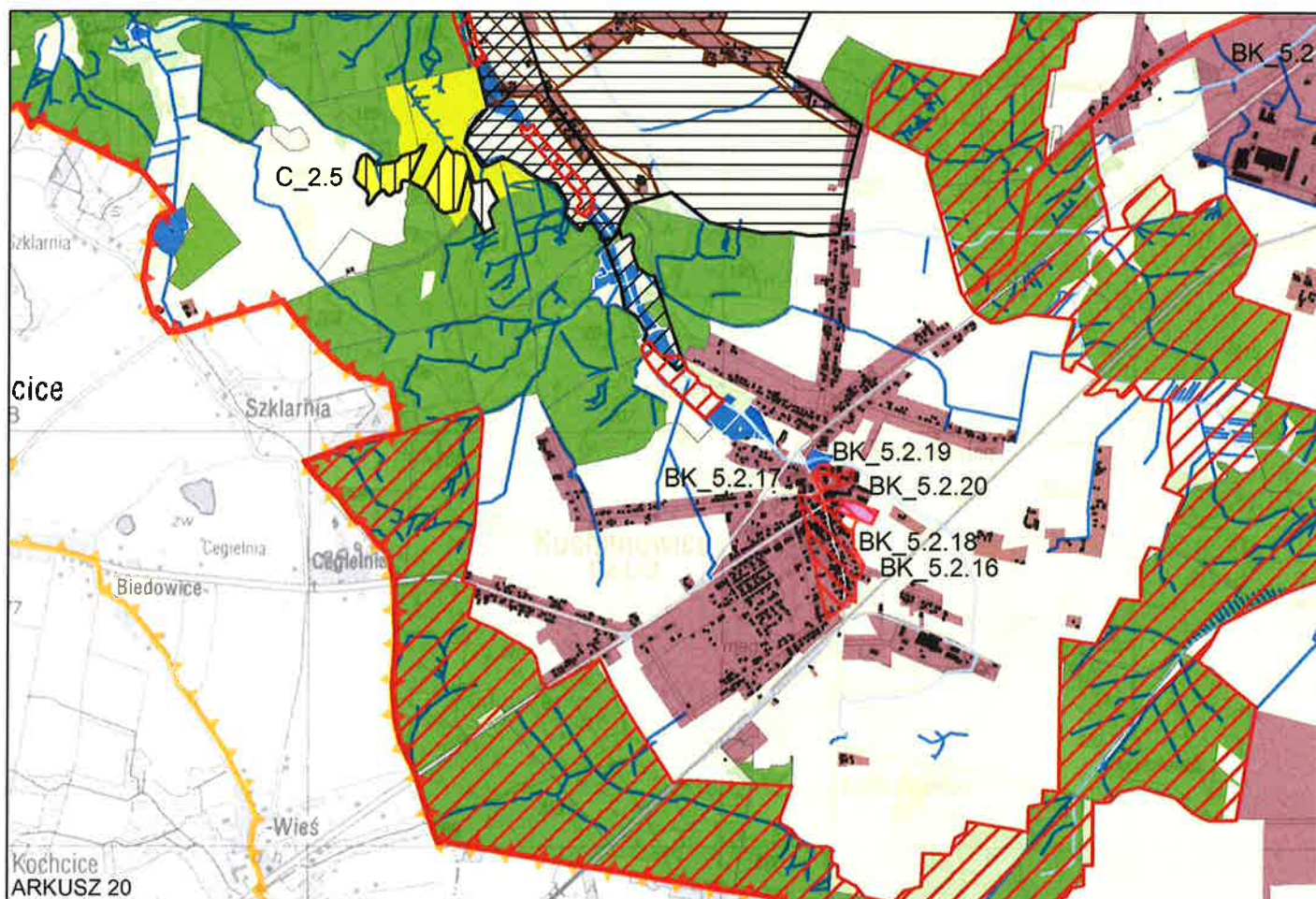
Mapa działań ochronnych - arkusz 18/30

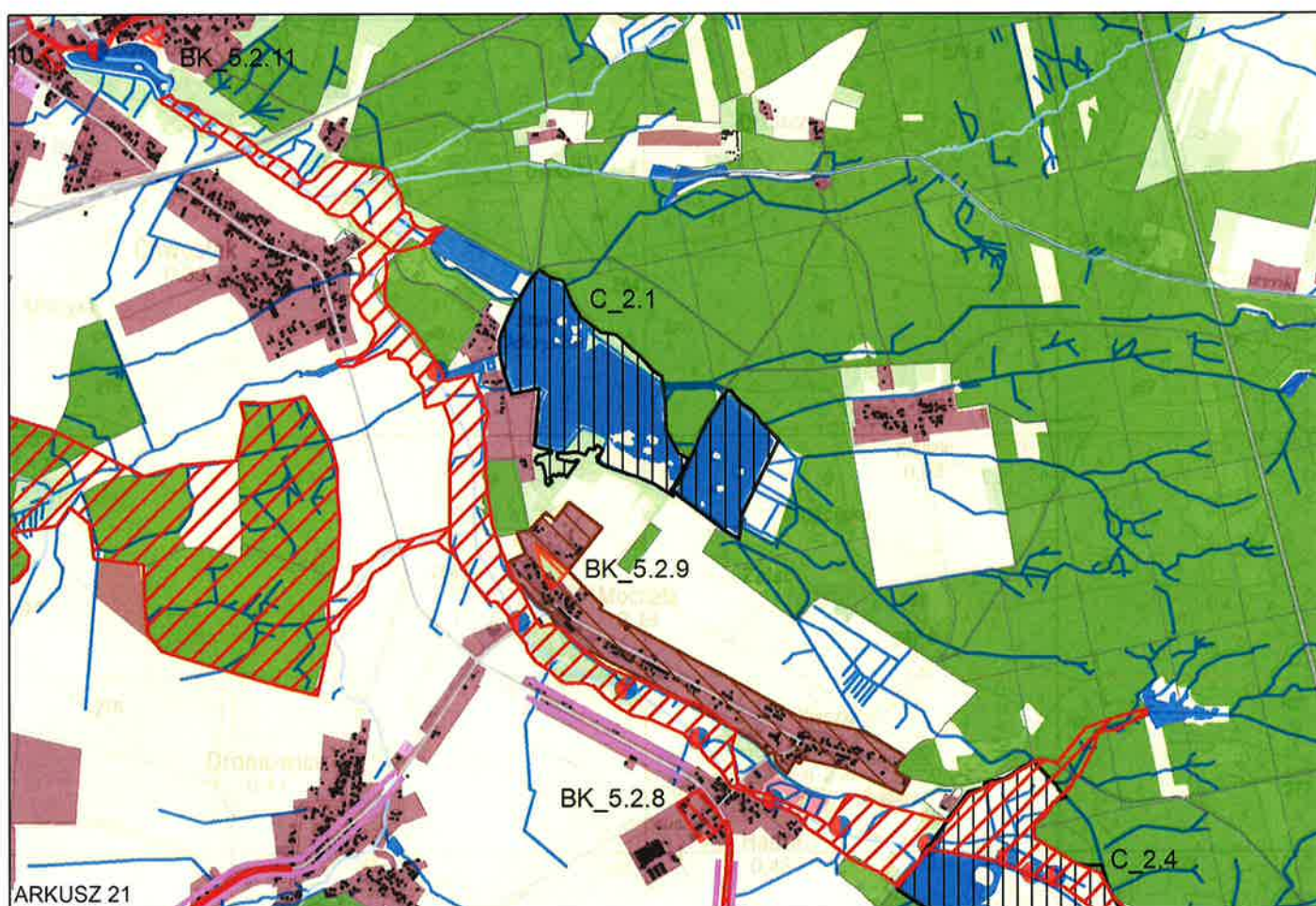
Mapa działan ochronnych - arkusz 19/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 20/30

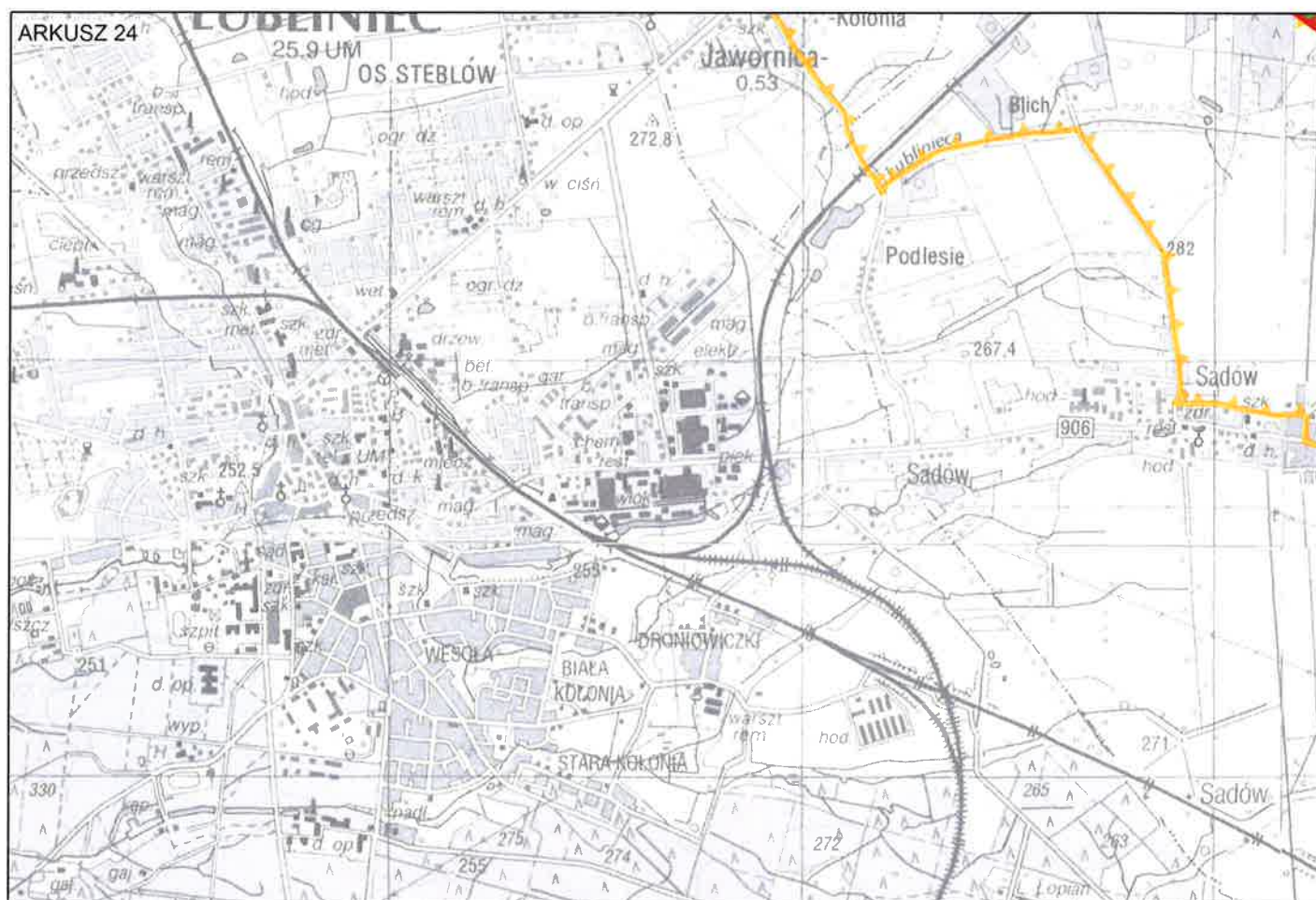
Mapa działań ochronnych - arkusz 21/30

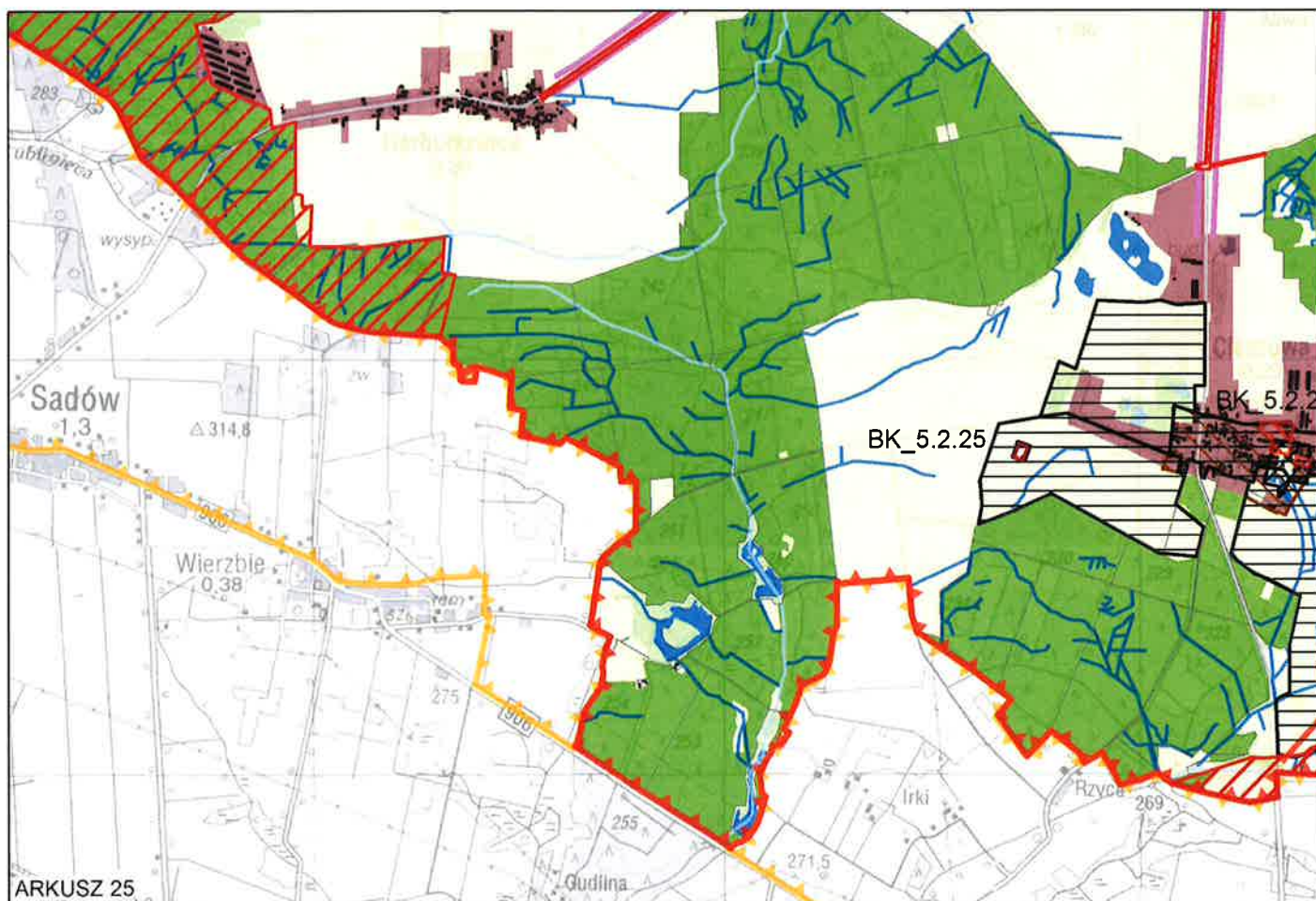
Mapa działań ochronnych - arkusz 22/30

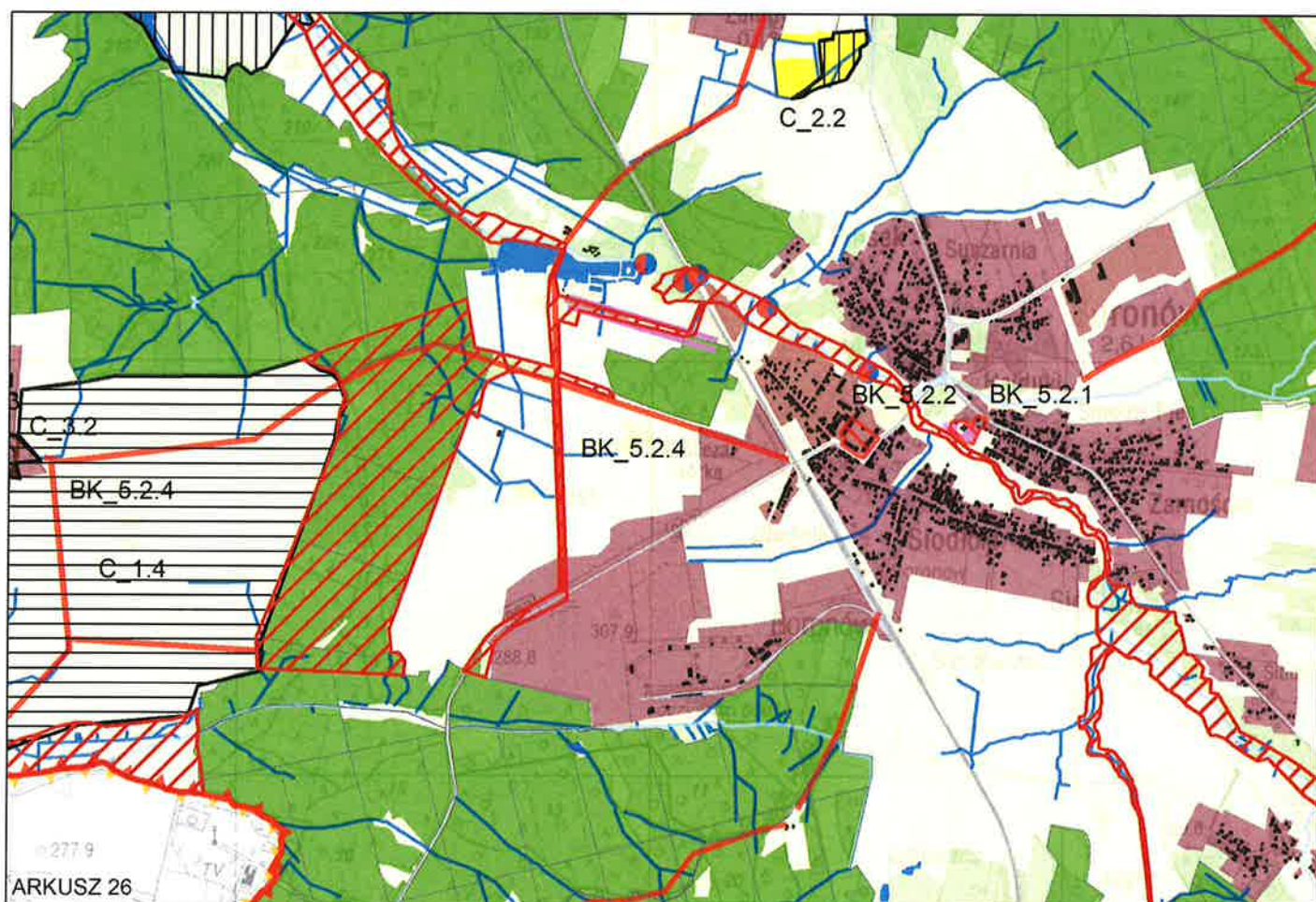
Mapa działań ochronnych - arkusz 24/30

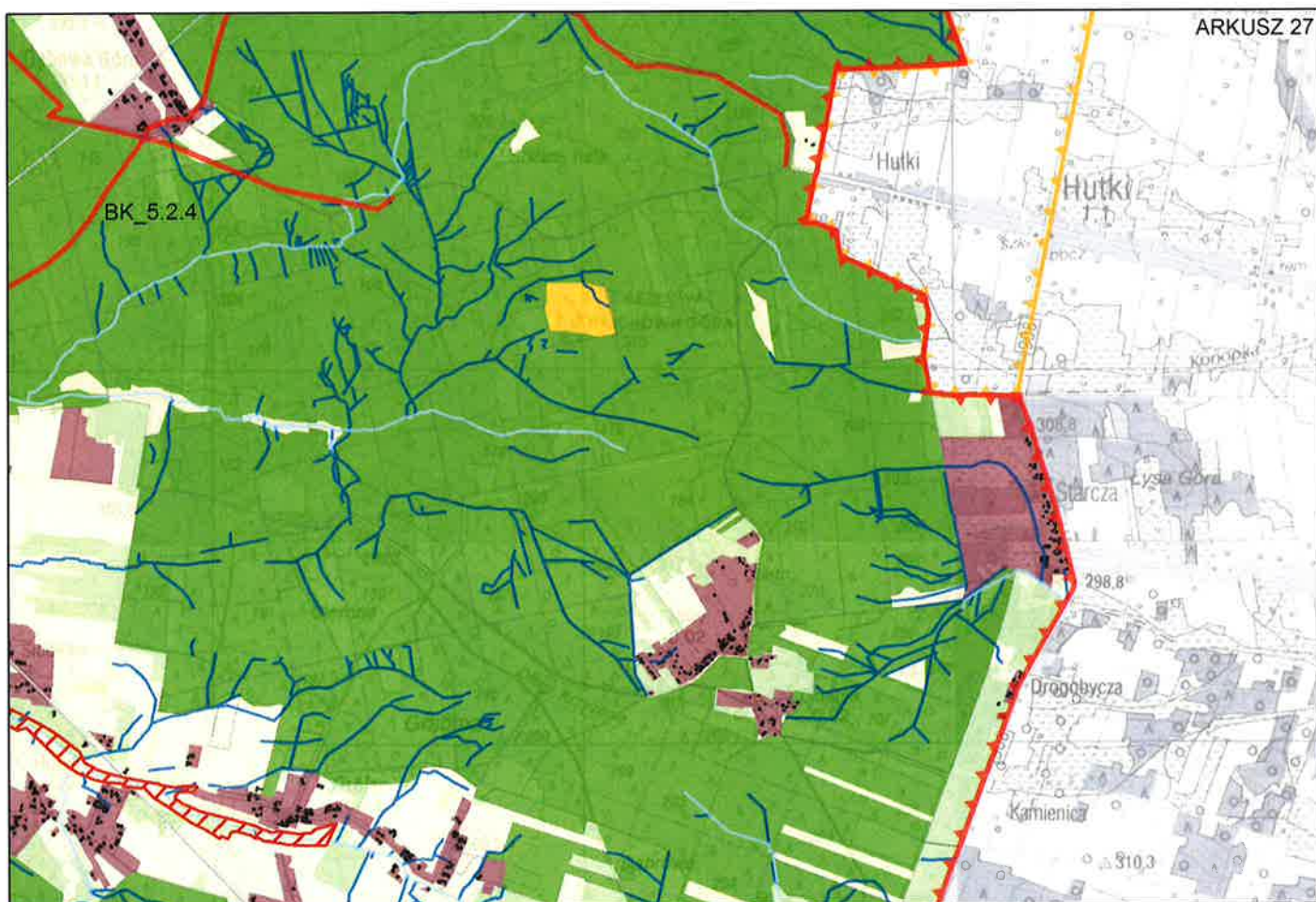
Mapa działań ochronnych - arkusz 25/30

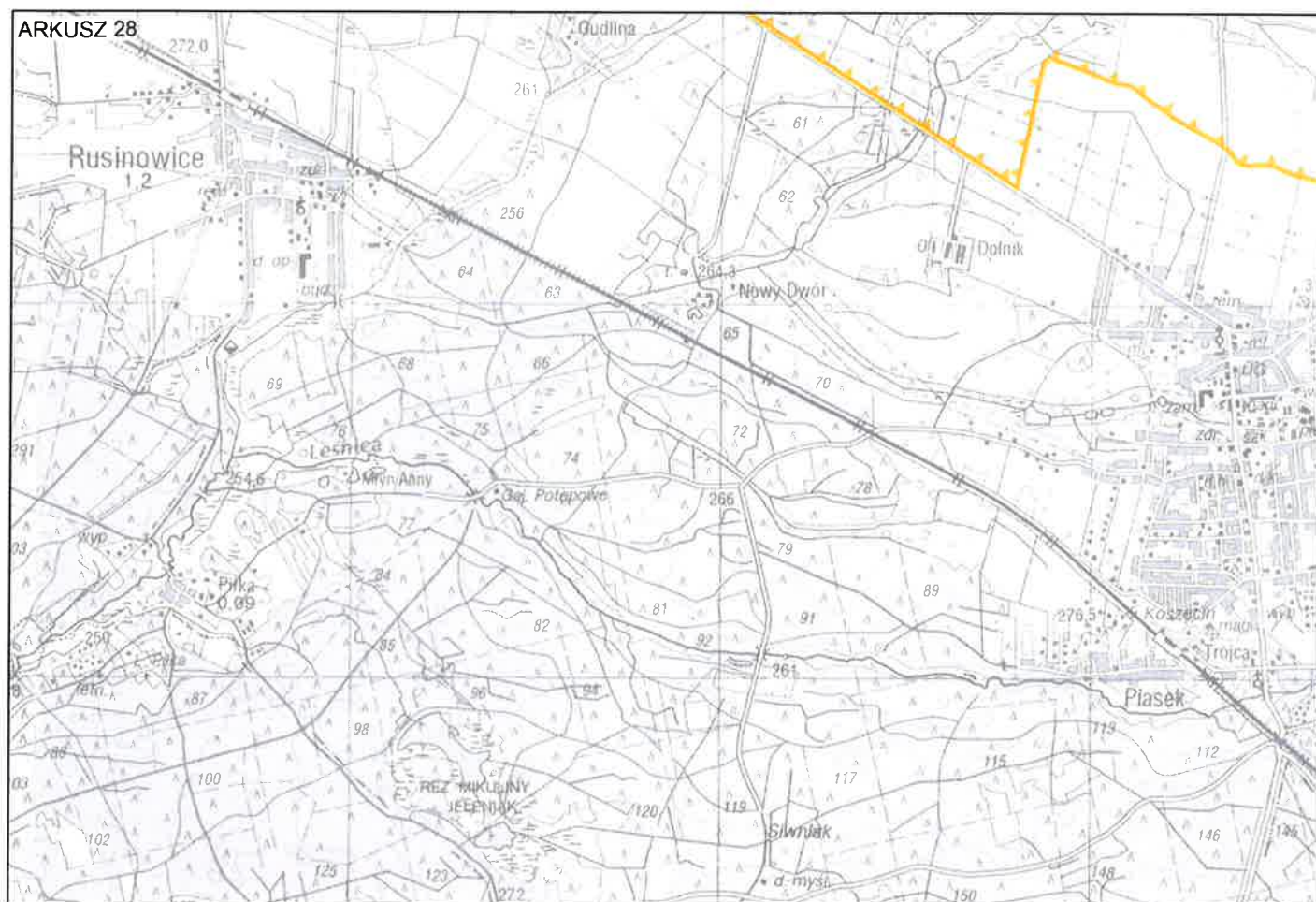
Mapa działań ochronnych - arkusz 26/30

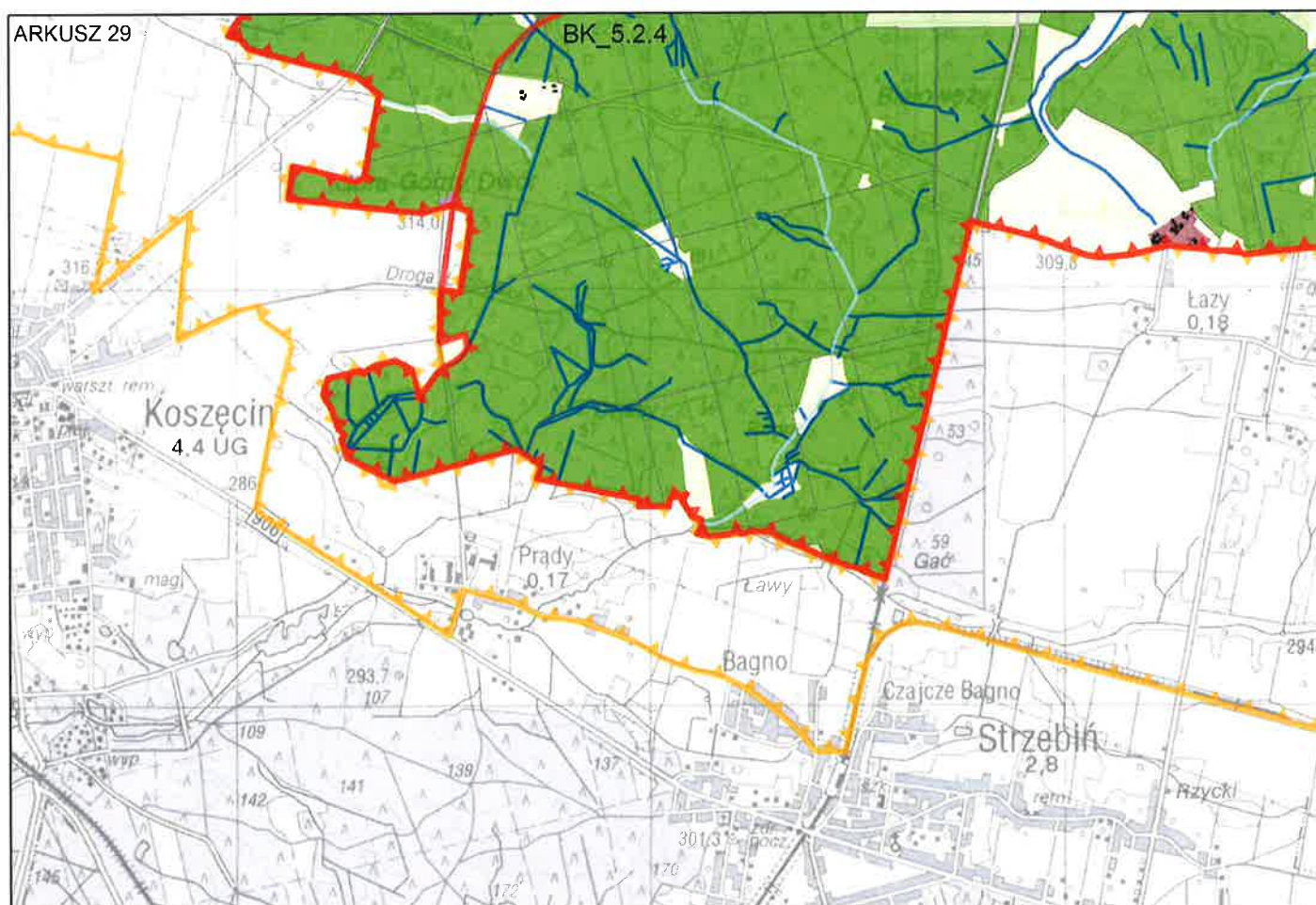
Mapa działań ochronnych - arkusz 27/30

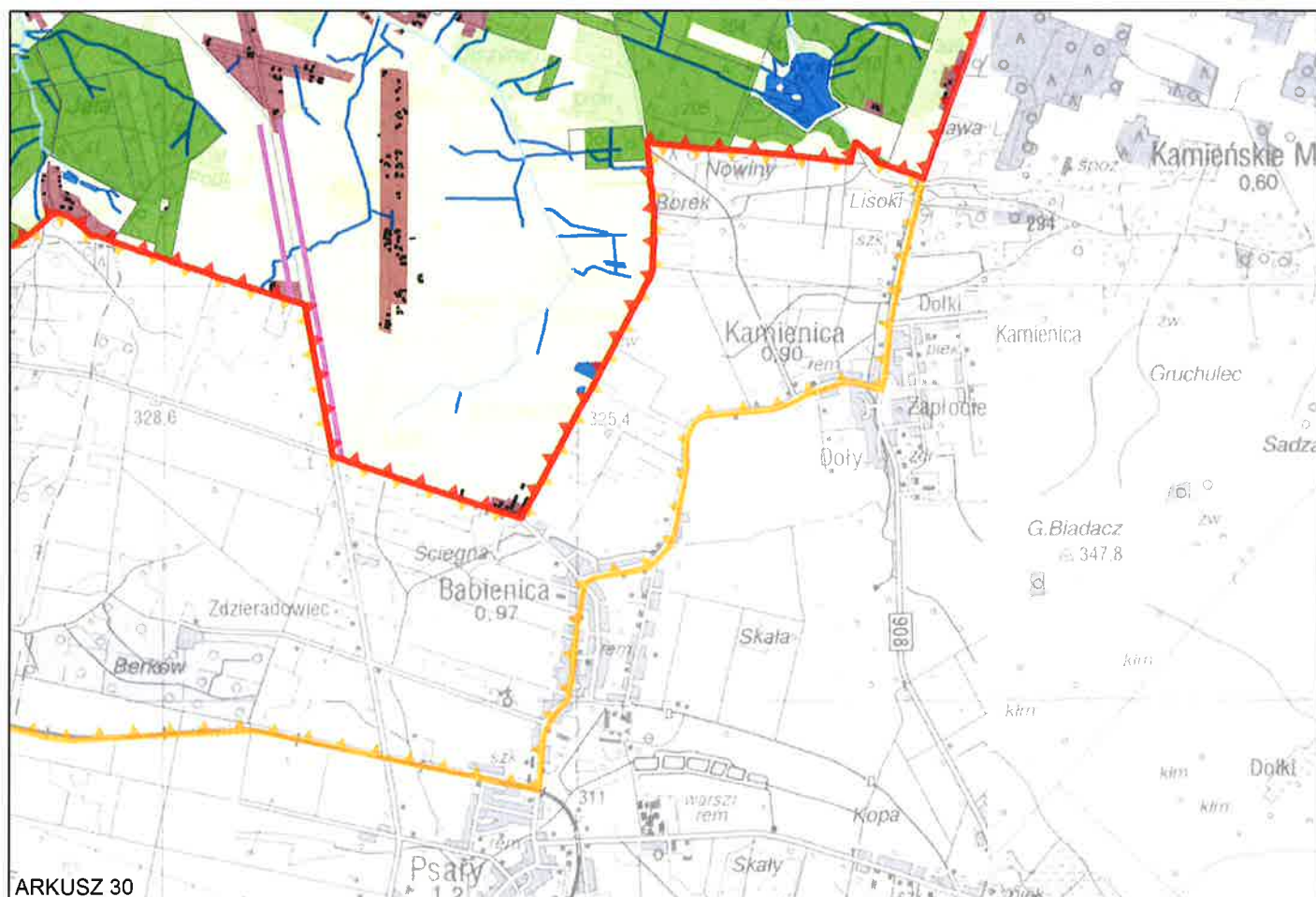
Mapa działów ochronnych - arkusz 28/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 29/30

Mapa działań ochronnych - arkusz 30/30

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1098), zwanej dalej „uop”, dla m.in. parków krajobrazowych sporządza się i realizuje plan ochrony. Projekt planu ochrony dotyczący parku krajobrazowego sporządza dyrektor zespołu parków krajobrazowych. Zatem Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” został sporządzony przez Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego. Organem właściwym do ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego, zgodnie z art. 19 ust. 6a uop jest sejmik województwa. Jeżeli projekt planu jest niezgodny z celami ochrony przyrody sejmik województwa odmawia jego ustanowienia.

Z przedstawionych przez Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego informacji wynika, że Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” został sporządzony zgodnie z wymogami art. 20 ust. 1 i ust. 4 uop oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r., nr 94, poz. 794). W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty Bagno w Korzonku PLH240029, położonego w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku PLH240029 (Dz. Urz. Woj. Śl. Poz. 9020). Natomiast w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty Łęgi w Lasach nad Liswartą PLH240027 położonego w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 2 listopada 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi w Lasach nad Liswartą PLH240027 (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 7003), w związku z tym zgodnie z art. 20 ust. 6 uop Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych dla tych obszarów. Zgodnie z art. 20 ust. 4 pkt. 7 ustawy o ochronie przyrody Plan ochrony dla parku krajobrazowego powinien zawierać m.in. określenie granic stref ochrony krajobrazów stanowiących w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, wyznaczonych w obrębie krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w ramach audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, istotnych dla zachowania walorów krajobrazowych parku krajobrazowego, wraz ze wskazaniem które z zakazów, wymienionych w art. 17 ust. 1a, obowiązują w danej strefie. Ze względu na brak audytu krajobrazowego w Planie ochrony nie określono stref i zakazów, o których mowa powyżej. Sytuacja ta nie skutkuje jednak brakiem możliwości ustanowienia planu ochrony, gdyż działania w celu jego opracowania zostały podjęte przed zmianą przepisów wprowadzających obowiązek w zakresie audytów krajobrazowych. Zatem słuszność stwierdzenia, że możliwe jest uchwalenie planu ochrony dla parku krajobrazowego przed sporządzeniem audytu krajobrazowego, uzasadniona jest zastosowaniem instytucji retrospektywnego działania prawa w sposób nie naruszający zakazu retroaktywności. Zgodnie z art. 20 ust. 4a uop plan ochrony dla parku krajobrazowego jest aktem prawa miejscowego jedynie w części dotyczącej określenia granic stref, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 7, wykazu obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 8 oraz wprowadzenia zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1a te same ustawy. W związku z brakiem zakazów, o których mowa powyżej, projekt

uchwały w sprawie Planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” nie wymagał uzgodnienia z właściwymi miejscowo radami gmin.

Sporządzający Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, umożliwił udział społeczeństwa w przygotowaniu dokumentu na podstawie art. 19 ust. 1a uop, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 247) oraz § 3 i 6 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody.

Projekt uchwały w sprawie Planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” został zaopiniowany pozytywnie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z zapisami art. 19 ust. 6b ustawy z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.), a także przez Radę Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w trybie art. 99 ust. 4 pkt 2.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1057z późn. zm.) akty prawa miejscowego, podlegają konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego. Ogłoszenie o prowadzonych konsultacjach zamieszczono zostało na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w dniu 24 sierpnia 2021r. Konsultacje prowadzone były w dwu formach: pisemnej na adres Departamentu Ochrony Środowiska i za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz trwały od 30 sierpnia do 20 września 2021r. Projekt uchwały sejmiku województwa został również przedłożony do zaopiniowania Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego oraz Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. W ramach opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” nie wpłynęła żadna uwaga.

Sprawozdanie z przeprowadzonych konsultacji zostanie opublikowane na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Dariusz Starzycki

Dyrektor
Departament Ochrony Środowiska
Janina Prażuch

w sprawie:
zmiany Uchwały Nr V/55/6/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r.
w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o
stanie województwa

Na podstawie art.34 a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:

§ 1

Zmienia się Uchwałę Nr V/55/6/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa, w ten sposób, że zmianie ulega załącznik do tej uchwały. Uaktualniony opis szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SZCZEGÓLNE WYMOGI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA RAPORTU O STANIE WOJEWÓDZTWA

1. Wprowadzenie

Obowiązek opracowania Raportu o stanie województwa wynika z przepisów ustawy o samorządzie województwa. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa i budżetu obywatelskiego. Sejmik województwa w drodze uchwały może ustalić szczegółowe wymogi dotyczące Raportu.

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który realizowana jest polityka rozwoju województwa jest Strategia Rozwoju Województwa. Z tego też względu Raport, o którym mowa powyżej powinien odnosić się do zapisów strategii.

Opracowany Raport o stanie województwa stanowić będzie punkt wyjścia do debaty, w której udział wziąć mogą zarówno radni sejmiku jak i mieszkańcy województwa. Ponadto dokument będzie podstawą do udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa.

Wymogi dotyczące opracowania Raportu o stanie województwa określają m.in. minimalny zakres tematyczny dokumentu, układ dokumentu i sposób jego opracowania.

2. Ramowy układ Raportu o stanie województwa

Raport o stanie województwa składać się powinien z dwóch zasadniczych części oraz załączników:

- 1) Część I: informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa wraz z opisem statystycznym obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa;
- 2) Część II: syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii;
- 3) Załączniki: informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

AD. 1

W pierwszej części Raportu przedstawiona powinna być sytuacja społeczno-gospodarcza województwa ujmująca kwestie horyzontalne obejmujące takie zagadnienia, jak:

- procesy demograficzne zachodzące w województwie, w tym problem depopulacji i starzenia się społeczeństwa,
- rozwój gospodarczy regionu, w szczególności: wartość produktu krajowego brutto, wartość dodana brutto, dominujące gałęzie gospodarki, wymiana międzynarodowa,
- finanse jednostek samorządu terytorialnego, w tym samorządu województwa, powiatów i gmin.

Informacje dotyczące szczegółowych opisów statystycznych wiążą się z obszarami pozostającymi w korelacji z celami strategicznymi wyznaczonymi zgodnie z obowiązującą strategią rozwoju.

Do obszarów tych należą:

- Gospodarka,

- Mieszkaniec,
- przestrzeń i środowisko,
- zarządzanie i współpraca.

W obszarze Gospodarka analizie poddane zostaną m.in. następujące zagadnienia:

- struktura gospodarcza i przedsiębiorczość,
- innowacje,
- instytucje otoczenia biznesu,
- rolnictwo,
- turystyka.

W obszarze Mieszkaniec analizie poddane zostaną m.in. następujące zagadnienia:

- ochrona zdrowia,
- oświata i wychowanie,
- kultura i sport,
- pomoc społeczna oraz polityka rodzinna i senioralna,
- rynek pracy,
- społeczeństwo obywatelskie.

W obszarze Przestrzeń analizie poddane zostaną m.in. następujące zagadnienia:

- zasoby i ochrona środowiska,
- spójność transportowa regionu,
- infrastruktura komunalna,
- energetyka,
- rewitalizacja.

W obszarze Zarządzanie i współpraca analizie poddane zostaną m.in. następujące zagadnienia:

- współpraca ponadregionalna,
- współpraca regionalna,
- promocja regionu, w tym flagowe wydarzenia,
- bezpieczeństwo publiczne,
- e-usługi.

Podstawą opracowania tej części dokumentu będą dane statystyczne prezentowane w ramach oficjalnych publikacji.

AD. 2

W ramach drugiej części Raportu przygotowane zostaną syntetyczne informacje związane z realizacją strategii rozwoju województwa oraz regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto przedstawione zostaną syntetyczne zestawienia dotyczące:

- regionalnych dokumentów strategicznych,
- projektów realizowanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowanych ze środków zewnętrznych,
- najważniejszych zadań realizowanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowanych ze środków własnych.

Powyższe analizy zostaną przygotowane w podziale na obszary będące w korelacji z celami strategicznymi wskazanymi w strategii rozwoju województwa.

AD. 3

W załącznikach przedstawiony zostanie wykaz przyjętych przez Sejmik Województwa uchwał wraz ze wskazaniem statusu uchwały (zrealizowana, niezrealizowana, w trakcie realizacji) oraz krótkim komentarzem dla uchwał niezrealizowanych. Załączniki obejmować będą również sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

3. Sposób opracowywania Raportu o stanie województwa

Raport o stanie województwa w warstwie statystycznej odnosił się będzie do najważniejszych obszarów społeczno-gospodarczych istotnych dla rozwoju i funkcjonowania województwa. Podstawowym źródłem informacji w zakresie opisów sytuacji społeczno-gospodarczej będą oficjalne publikacje Głównego Urzędu Statystycznego oraz innych instytucji publicznych i samorządowych. Informacje statystyczne prezentowane będą zgodnie ze stanem dostępności na czwarty kwartał roku, za który opracowywany będzie Raport.

Równocześnie w sposób szczególny będzie ujmował opis z realizacji zadań wynikających z kompetencji Samorządu Województwa Śląskiego.

Informacje dotyczące realizacji zadań Zarządu Województwa przygotowane będą w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe. Będą one przedstawione zgodnie ze stanem na koniec roku, za który opracowywany będzie Raport o stanie województwa. Dopuszcza się ujęcie informacji w innych czasookresach jeśli system ich gromadzenia i publikacji uniemożliwia rzetelne ich przedstawienie lub wydaje się to zasadne z punktu widzenia przedstawienia problematyki danego obszaru.

4. Harmonogram opracowywania Raportu o stanie województwa

Prace redakcyjne związane z przygotowaniem Raportu realizowane będą w I kwartale roku następnego po roku, za który opracowywany będzie Raport.

Dokument będzie przyjmowany przez Zarząd Województwa i następnie zostanie przekazany do dalszego procedowania Sejmikowi Województwa zgodnie z przepisami ustawy.

Za opracowanie Raportu odpowiada Zarząd Województwa. Natomiast przygotowanie Raportu o stanie województwa koordynować będzie Departament właściwy ds. opracowania i monitorowania strategii rozwoju województwa.

Prace nad Raportem powinny być realizowane we współpracy z Zespołem właściwym ds. wdrażania i monitoringu strategii rozwoju województwa śląskiego działającym w strukturach Urzędu Marszałkowskiego. W pracach nad Raportem mogą uczestniczyć również inne podmioty jeżeli wynika to z zakresu merytorycznego Raportu.

Dyrektor
Departamentu Rozwoju Regionalnego
M. Stas
Małgorzata Stas

Uzasadnienie do uchwały sejmikowej

Przepisy ustawy o samorządzie województwa dają możliwość sejmikowi województwa w drodze uchwały ustalić wymogi dotyczące opracowania raportu o stanie województwa. Przygotowanie wymogów w postaci zasad opracowania raportu pozwala na usystematyzowanie debaty nad Raportem i zapewnia, że wszystkie elementy istotne dla oceny pracy Zarządu Województwa znajdują swoje odzwierciedlenie w Raporcie.

Do tej pory przygotowano trzy raporty o stanie województwa, które przygotowane zostały zgodnie z przyjętą Uchwałą Nr V/55/6/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa. W przygotowanych raportach o stanie województwa podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy odniesienia stanowiła Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+”, która została zaktualizowana w 2020 roku poprzez przyjęcie nowego dokumentu: Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r).

Z uwagi na fakt obowiązywania nowego dokumentu strategii, należy dokonać aktualizacji uchwały sejmiku w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu o stanie województwa poprzez przygotowanie uaktualnionej wersji wytycznych.

Przygotowane wymogi odnoszą się do zapisów aktualnie obowiązującej strategii rozwoju województwa – została dokonana analiza obszarów w ramach, których przedstawione będą syntetyczne opisy statystyczne.

Równocześnie proponuje się, aby opisy statystyczne dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej oraz szczegółowe opisy w ramach obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa ujęte były w ramach pierwszej części Raportu.

Raport o stanie województwa będzie składał z następujących elementów:

1. Część I: informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa wraz z opisem statystycznym obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa;
1. Część II: syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii;
2. Załączniki: informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Wojciech Kobiński

Dyrektor
Departamentu Rozwoju Regionalnego
Małgorzata Stas

Uchwała Nr / / 2022

Sejmiku Województwa Śląskiego

z dnia roku

w sprawie:

zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030

Na podstawie: art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz art. 229 i art. 231 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), a także na podstawie § 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 83)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1

Załącznik 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Śląskiego na lata 2022–2030 do Uchwały Nr VI/39/5/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. W związku z wprowadzeniem nowych oraz zmianami przedsięwzięć w zakresie limitów wydatków, limitów zobowiązań, łącznych nakładów finansowych, nazwy i okresów realizacji dokonuje się odpowiednich zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030.
2. Załącznik 2 – Wykaz przedsięwzięć wieloletnich Województwa Śląskiego na lata 2022–2030 do Uchwały Nr VI/39/5/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2022-2030

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Dochody ogółem	2 090 936 685	2 167 799 079	2 247 206 428	2 342 600 743	2 421 660 948	2 501 293 739	2 581 373 080	2 659 501 944	2 735 333 475
1.1	Dochody bieżące, z tego:	1 902 239 659	1 942 331 322	2 007 972 898	2 075 444 130	2 145 206 660	2 215 488 719	2 286 180 878	2 355 192 904	2 422 222 787
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	209 088 178	216 824 441	224 413 297	232 267 763	240 397 135	248 570 638	256 773 470	264 733 448	272 410 718
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 024 063 304	1 061 953 647	1 099 122 025	1 137 591 296	1 177 406 992	1 217 438 830	1 257 614 312	1 296 600 356	1 334 201 767
1.1.3	z subwencji ogólnej	270 042 591	180 756 855	185 637 292	190 278 226	195 035 182	199 911 063	204 908 841	210 031 564	215 282 355
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	337 000 453	390 004 830	403 655 000	417 782 925	432 405 328	447 107 110	461 861 645	476 179 356	489 988 558
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	62 045 133	92 791 549	95 145 284	97 523 920	99 962 023	102 461 078	105 022 610	107 648 180	110 339 389
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	188 697 026	225 467 757	239 233 530	267 156 613	276 454 288	285 805 020	295 192 202	304 309 040	313 110 688
1.2.1	ze sprzedaży majątku	1 110 850	1 144 176	1 175 069	1 204 446	1 234 558	1 265 422	1 297 058	1 329 485	1 362 723
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	183 826 630	220 451 249	234 081 576	261 875 860	271 041 516	280 256 928	289 505 407	298 480 075	307 135 998
2	Wydatki ogółem	2 179 729 883	2 060 556 812	2 137 896 176	2 224 222 491	2 351 018 264	2 430 651 055	2 510 730 396	2 588 859 260	2 664 690 791
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	1 424 771 944	1 439 019 664	1 453 409 861	1 467 943 960	1 482 623 400	1 497 449 634	1 512 424 131	1 527 548 373	1 542 823 857
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	205 708 290	206 736 832	207 770 517	208 809 370	209 853 417	210 902 685	211 957 199	213 016 985	214 082 070
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	11 000 000	15 939 015	16 165 722	14 043 894	12 103 149	10 712 341	7 779 562	5 336 532	2 199 117
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	754 957 939	621 537 148	684 486 315	756 278 531	868 394 864	933 201 421	998 306 265	1 061 310 887	1 121 866 934
2.2.1	inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	708 778 953	599 812 942	684 486 315	756 278 531	868 394 864	933 201 421	998 306 265	1 061 310 887	1 121 866 934
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	214 532 711	121 691 021	146 859 465	187 223 291	252 541 383	273 902 487	302 931 880	318 393 267	336 560 081
3	Wynik budżetu	-88 793 198	107 242 267	109 310 252	118 378 252	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0	107 242 267	109 310 252	118 378 252	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684
4	Przychody budżetu	193 425 297	11 136 000	9 068 000	0	0	0	0	0	0
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	109 969 615	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	77 877 920	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	10 915 278	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	10 915 278	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	56 395 743	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	16 144 661	11 136 000	9 068 000	0	0	0	0	0	0
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Rozchody budżetu	104 632 099	118 378 267	118 378 252	118 378 252	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	104 632 099	118 378 267	118 378 252	118 378 252	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684	70 642 684
5.1.1	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.3.3	innymi środkami	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Kwota długu, w tym:	708 348 191	589 969 924	471 591 672	353 213 420	282 570 736	211 928 052	141 285 368	70 642 684	0
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	477 467 715	503 311 658	554 563 037	607 500 170	662 583 260	718 039 085	773 756 747	827 644 531	879 398 930
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	560 923 397	514 447 658	563 631 037	607 500 170	662 583 260	718 039 085	773 756 747	827 644 531	879 398 930
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	7,39%	8,65%	8,39%	7,99%	4,83%	4,60%	4,30%	4,04%	3,77%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	32,72%	33,66%	33,01%	30,28%	29,30%	29,78%	30,17%	30,83%	31,82%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	27,14%	27,19%	29,41%	33,13%	30,06%	29,60%	30,03%	31,23%	30,97%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	27,14%	27,19%	29,41%	33,13%	30,06%	29,60%	30,03%	31,23%	30,97%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	205 207 319	251 978 716	255 026 256	264 096 385	275 005 506	279 894 303	284 842 722	294 734 959	304 008 050
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	192 620 253	233 835 322	243 068 189	253 268 360	263 797 159	274 320 133	284 842 722	294 734 959	304 008 050
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	142 529 846	161 904 820	170 058 988	177 248 658	184 622 309	191 998 417	199 389 906	206 314 472	212 805 636
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	176 495 334	195 083 520	197 826 707	253 926 863	262 893 794	271 905 512	280 945 205	289 705 867	298 142 434
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	176 446 390	195 083 520	197 826 707	248 519 100	257 818 601	271 905 512	280 945 205	289 705 867	298 142 434
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	104 663 522	145 068 825	136 413 058	173 963 370	180 473 021	190 333 860	196 661 644	202 794 108	208 699 704
9.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	226 628 403	252 151 345	213 024 476	144 009 950	103 009 611	78 058 343	53 687 874	40 961 537	37 301 149
9.3.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	215 246 698	236 011 744	200 789 593	132 507 872	90 970 997	72 157 645	53 687 874	40 961 537	37 301 149
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	142 839 068	161 904 820	140 395 402	92 715 791	63 643 995	50 484 675	37 581 512	28 673 076	26 110 805
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	351 011 549	278 979 213	241 057 080	374 747 901	435 779 756	474 127 800	512 100 053	543 479 289	564 849 335
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	350 962 605	278 584 818	240 997 280	369 280 338	430 644 763	474 068 000	512 100 053	543 479 289	564 849 335
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	92 913 101	145 068 825	166 076 644	258 496 237	301 451 335	331 847 602	358 470 038	380 435 504	395 394 535
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:	1 138 146 804	854 562 825	672 952 357	382 769 641	275 873 607	265 460 498	232 600 000	188 400 000	148 400 000
10.1.1	bieżące	476 581 464	313 559 273	254 788 828	219 902 078	218 338 614	214 600 698	213 400 000	188 400 000	148 400 000
10.1.2	majątkowe	661 565 340	541 003 552	418 163 529	162 867 563	57 534 993	50 859 800	19 200 000	0	0
10.2	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	50 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	15 800	0	0	0	0	0	0	0	0
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.6	Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	69 725 608	69 725 608	69 725 608	69 725 608	21 990 040	21 990 040	21 990 040	21 990 040	21 990 040
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10.7.2	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.7.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.9	Wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączona z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.10	Wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242–244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ WIELOLETNIH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2022-2030

w zł

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
Wydatki na przedsięwzięcia – ogółem, z tego:					7 884 436 663	1 138 146 804	854 562 825	672 952 357	382 769 641	275 873 607	265 460 498	232 600 000	188 400 000	148 400 000	2 014 548 811	
– wydatki bieżące					4 020 209 012	476 581 464	313 559 273	254 788 828	219 902 078	218 338 614	214 600 698	213 400 000	188 400 000	148 400 000	581 172 185	
– wydatki majątkowe					3 864 227 651	661 565 340	541 003 552	418 163 529	162 867 563	57 534 993	50 859 800	19 200 000	0	0	1 433 376 626	
I.	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), z tego:				2 174 109 096	464 542 865	184 280 602	16 190 963	16 969 641	17 173 607	5 960 498	0	0	0	462 817 311	
A.	– wydatki bieżące				713 238 471	116 001 316	40 609 210	12 386 231	11 502 078	12 038 614	5 900 698	0	0	0	163 605 322	
1.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 – Wzrost konkurencyjności i poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej poprzez inteligentne wykorzystanie endogenicznych potencjałów regionu realizowany za pomocą trzynastu osi priorytetowych, dla których sformulowano cele szczegółowe wskazujące główne kierunki interwencji programu.	Urząd Marszałkowski / FR	2014	2024	3 084 061	739 132	200 000	70 000	0	0	0	0	0	0	376 346	
2.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją jak również inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.	Urząd Marszałkowski / FS	2014	2023	154 115 963	22 989 859	5 623 017	0	0	0	0	0	0	0	9 179 795	
3.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją jak również inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2014	2023	65 877 960	11 711 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	6 629 962	
4.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa I Nowoczesna gospodarka, Działanie 1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji, Poddziałanie 1.4.1 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji – projekt pn.: „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim” (SO RIS w PPO – II) – Kontynuacja i doskonalenie prowadzonego od 2012 roku Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim mającego na celu wyłonienie sektorów wzrostowych gospodarki, które mogą zaktualizować lub uzupełnić wskazane w RIS WSL inteligentne specjalizacje poprzez poszukiwanie nowych rozwiązań i narzędzi do budowania przewag konkurencyjnych regionu.	Urząd Marszałkowski / RR / AL / ZL	2019	2023	6 169 296	3 004 448	741 000	0	0	0	0	0	0	0	3 745 448	
5.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa I Nowoczesna gospodarka, Działanie 1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji, Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – transformacja regionu – projekt pn.: „Regionalne obserwatorium procesu transformacji (ROPT)” – Wsparcie procesu transformacji społeczno-gospodarczej regionu w związku z zaplanowaną dekarbonizacją, uwzględniające gromadzenie oraz promocję i upowszechnianie wiedzy nt. zachodzących procesów, skutecznych modeli transformacyjnych oraz innowacyjnych technologii, a także inicjowanie współpracy interesariuszy z podmiotami gospodarczymi.	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2022	2023	1 461 621	969 701	400 951	0	0	0	0	0	0	0	1 370 652	
6.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „InfoSMOG-MED” – Opracowanie platformy wraz z systemem mapowania zdrowotnego.	Urząd Marszałkowski / RP	2019	2022	4 747 119	280 000	0	0	0	0	0	0	0	0	280 000	
7.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogómicznymi na terenie województwa śląskiego” – Udostępnienie nowej e-usługi w postaci ogólnodostępnej bazy danych terenów pogómicznych na terenie województwa śląskiego wraz z waloryzacją tych obszarów, na rzecz wsparcia procesu ich przekształcenia i ponownego wykorzystania.	Urząd Marszałkowski / RR / Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	2020	2023	5 800 000	225 600	35 607	0	0	0	0	0	0	0	261 207	
8.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Śląskie Digitarium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego” – Zbudowanie uniwersalnego subregionalnego zbioru dokumentów cyfrowych stanowiącego rdzeń baz danych instytucji kultury jako jednostek samorządowych Województwa Śląskiego.	Biblioteka Śląska w Katowicach / Instytucja Filmowa „Silesia Film” w Katowicach / Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach / Opera Śląska w Bytomiu	2018	2023	3 709 702	176 071	84 049	0	0	0	0	0	0	0	260 120	
9.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa III Konkurencyjność MSP, Działanie 3.5 Umiedzynarodowienie gospodarki regionu, Poddziałanie 3.5.1 Promocja gospodarcza regionu – projekt pn.: „Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania” – Wzrost wartości bezpośrednich inwestycji w regionie, wzrost poziomu eksportu MSP z województwa śląskiego, promocja województwa śląskiego pod względem zamieszkania i podejmowania pracy.	Urząd Marszałkowski / GP / AL	2019	2023	25 471 430	10 077 862	2 136 095	0	0	0	0	0	0	0	12 213 957	
10.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa III Konkurencyjność MSP, Działanie 3.5 Umiedzynarodowienie gospodarki regionu, Poddziałanie 3.5.2 Modelowanie działalności eksportowej MSP – projekt pn.: „InterSilesia – modelowanie działalności eksportowej przedsiębiorstw z sektora MSP działających na terenie województwa śląskiego” – Pobudzenie i rozwój procesów internacjonalizacji MSP województwa śląskiego, podniesienie wiedzy w zakresie internacjonalizacji, stworzenie aktywnej społeczności ludzi i organizacji związanych z internacjonalizacją.	Urząd Marszałkowski / GP	2020	2023	26 303 550	225 000	0	0	0	0	0	0	0	0	225 000	
11.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej, Poddziałanie 5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej – ZIT – projekt pn.: „Przebudowa budynku świetlicy w Ośrodku Edukacyjno-Naukowym Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Smoleniu do celów edukacji ekologicznej” – Ochrona bioróżnorodności poprzez edukację społeczeństwa, zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony bioróżnorodności.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2022	2023	65 000	0	65 000	0	0	0	0	0	0	0	65 000	
12.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa VII Regionalny rynek pracy, Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu), Poddziałanie 7.4.3 Outplacement – projekt pozakonkursowy pn.: „ENERGIA” – Umożliwienie jak najszybszego ponownego podjęcia pracy lub kontynuacji zatrudnienia przez osoby zwolnione lub przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz uzyskanie przez uczestników projektu kwalifikacji lub kompetencji niezbędnych do podjęcia/kontynuacji zatrudnienia oraz budowanie związku pracowników z regionem.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2021	2023	10 000 000	8 590 687	1 139 373	0	0	0	0	0	0	0	9 730 060	
13.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.7 Rozwój usług adopcyjnych – projekt własny pn.: „W stronę rodziny – wsparcie usług adopcyjnych” – Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez wdrożenie do końca 2023 roku przyjaznych dziecku działań i procedur adopcyjnych.	Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2016	2023	16 048 000	3 650 000	3 633 965	0	0	0	0	0	0	0	7 283 965	
14.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, Poddziałanie 9.3.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej – projekt własny pn.: „Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim” – Wzmocnienie roli przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i realizację Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do końca 2023 roku	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2015	2023	5 055 120	633 390	432 840	0	0	0	0	0	0	0	1 066 230	

118

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
15.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs – projekt pn.: „Każdemu dziecku naprzeciw – przez naukę i terapię do zdrowia” – Rozwój kompetencji kluczowych i społecznych oraz kreatywności wśród uczniów	Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu	2021	2022	270 376	34 494	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34 494
16.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs – projekt pn.: „Kuznia Talentów!” – Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej	2022	2023	328 832	221 804	74 628	0	0	0	0	0	0	0	0	296 432
17.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs – projekt pn.: „Nowoczesna edukacja i rewalidacja drogą do sukcesu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” – Wzrost kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów poprzez wprowadzenie dodatkowej oferty zajęć o charakterze terapeutycznym oraz podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania innowacyjnej na poziomie szkoły metody terapeutycznej oraz wzrost kompetencji kluczowych matematycznych-przyrodniczych.	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	2021	2023	298 959	72 759	48 506	0	0	0	0	0	0	0	0	121 265
18.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs – projekt pn.: „Z głową w przyszłość” – Wzrost dostępu do wysokiej jakości oferty kształcenia ogólnokształcącego poprzez kompleksowe i trwałe wyposażenie uczniów w umiejętności uniwersalne oraz kompetencje kluczowe, podniesienie efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematyki, edukacja włączająca oraz doskonalenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Krupskim Młynie	2021	2022	190 507	22 514	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22 514
19.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.5 Efektywny rozwój dzieci i młodzieży – program stypendialny – projekt własny pn.: „Śląskie. Inwestujemy w talenty” – Umożliwienie rozwoju edukacyjnego uczniów szkół ponadpodstawowych. Wsparcie przeznaczone przede wszystkim dla uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, matematycznych, informatycznych i języków obcych.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / ZL	2015	2023	34 747 248	5 499 464	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 499 464
20.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 11.2.3 Wsparcie szkolnictwa zawodowego – projekt pn.: „Lepszy start” – Kompleksowe i trwałe wyposażenie uczniów w umiejętności i kwalifikacje zawodowe, co przyczyni się do zwiększenia ich szans na zatrudnienie.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Krupskim Młynie	2020	2022	214 015	67 371	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67 371
21.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 11.2.3 Wsparcie szkolnictwa zawodowego – projekt własny pn.: „Śląskie. Zawodowcy” – Zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym stworzenie warunków zajęć praktycznych poprzez udział w stażach, praktykach, szkoleniach, kursach, doradztwie oraz zwiększenie kompetencji nauczycieli, przedstawicieli kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodów jak również wypracowanie modelowego rozwiązania współpracy edukacji z biznesem w województwie śląskim do końca 2023.	Urząd Marszałkowski / FS / AL	2019	2023	18 273 522	6 327 296	1 375 874	0	0	0	0	0	0	0	0	7 703 170
22.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – działania informacyjno-promocyjne w ramach RPO WSL 2014–2020 – Informowanie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o możliwościach wsparcia w ramach Programów: RPO WSL 2014–2020 oraz Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021–2027.	Urząd Marszałkowski / RR	2021	2022	800 000	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800 000
23.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 – Usprawnienie procedury oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 przez ekspertów zewnętrznych.	Urząd Marszałkowski / FR	2018	2022	129 200	40 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40 000
24.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie z uwzględnieniem procedury odwoławczej i wykonanie analiz i opinii projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 przez ekspertów zewnętrznych – Usprawnienie procedury oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 przez ekspertów zewnętrznych.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2020	2022	2 381 960	111 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	111 000
25.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – ocena merytoryczna wniosków o przyznanie dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 – Usprawnienie procedury oceny merytorycznej wniosków o przyznanie dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 przez ekspertów zewnętrznych.	Urząd Marszałkowski / FS	2017	2022	1 520 600	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 000
26.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – przygotowanie i prowadzenie badań ewaluacyjnych oraz analiz, dotyczących wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 oraz programu operacyjnego dla województwa śląskiego 2021+ – Ocena efektywności, skuteczności i użyteczności wdrażania RPO WSL 2014–2020 oraz wsparcie procesu projektowania regionalnego programu dla województwa śląskiego 2021+.	Urząd Marszałkowski / RR	2020	2022	2 288 538	1 319 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 319 500
27.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – usługa ekspercka w zakresie regionalnego sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz instrumentów zwrotnych polegająca na doradztwie i uczestnictwie w posiedzeniach Śląskiej Rady Inwestycyjnej ds. Instrumentów Zwrotnych – Zapewnienie wsparcia doradczego dla Zarządu Województwa Śląskiego we wdrażaniu i koordynacji instrumentów zwrotnych.	Urząd Marszałkowski / RR	2021	2023	180 000	75 000	75 000	0	0	0	0	0	0	0	0	150 000
28.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XIII Pomoc Techniczna, Działanie 13.1 Pomoc Techniczna – zadanie dotyczące analiz i diagnoz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 w części dotyczącej Europejskiego Funduszu Społecznego – Konieczność zweryfikowania, względem zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej, adekwatności stosowanych instrumentów i narzędzi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 w części dotyczącej Europejskiego Funduszu Społecznego, celem ich dostosowania do aktualnych potrzeb.	Urząd Marszałkowski / FS	2019	2022	296 211	140 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	140 000
29.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa XV Pomoc Techniczna REACT-EU – Wsparcie wdrażania pakietu REACT-EU przez Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.	Urząd Marszałkowski / FR	2022	2023	1 764 000	793 000	971 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 764 000
30.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa XV Pomoc Techniczna REACT-EU – Działania związane z kampanią internetową informującą o wsparciu w ramach REACT-EU oraz o efektach wsparcia.	Urząd Marszałkowski / RR	2022	2023	215 372	150 760	64 612	0	0	0	0	0	0	0	0	215 372
31.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa XV Pomoc Techniczna REACT-EU – Wsparcie wdrażania pakietu REACT-EU przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2022	2023	6 655 200	3 363 680	3 291 520	0	0	0	0	0	0	0	0	6 655 200
32.	PO PT 2014–2020, Oś priorytetowa 3 Potencjał beneficjentów funduszy europejskich, Działanie 3.1 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE)” – Bezpłatne, profesjonalne i kompleksowe informowanie mieszkańców województwa śląskiego o Funduszach Europejskich.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / ZL	2014	2022	17 520 920	1 174 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 174 000
33.	PO PT 2014–2020, Oś priorytetowa 3 Potencjał beneficjentów funduszy europejskich, Działanie 3.1 Skuteczni beneficjenci – projekt pn.: „Śląskie Programy Rewitalizacji – szkolenia” – Wzmocnienie zdolności JST do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie dostępności w rewitalizacji, zarządzania, włączenia społecznego, wykorzystania narzędzi ustawowych oraz wypracowanie i wdrożenie systemu monitorowania rewitalizacji w gminach i na poziomie regionów.	Urząd Marszałkowski / RR / AL / ZL	2019	2022	980 023	693 509	0	0	0	0	0	0	0	0	0	693 509

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
34.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – Zwiększenie szans na zdobycie zatrudnienia przez osoby młode, dzięki uzupełnieniu lub nabyciu przez nich kompetencji, kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2015	2023	34 911 736	8 000 000	1 650 445	0	0	0	0	0	0	0	0	964 525
35.	PO WER 2014–2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna – projekt pn.: „Dokształcenie zawodowe kluczowych pracowników systemu pomocy społecznej na terenie makroregionu II” – Podniesienie kompetencji kluczowych pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej poprzez przeprowadzenie szkoleń z nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pomocy społecznej, wprowadzonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ze zmian wprowadzonych w innych ustawach dotyczących obszaru pomocy i integracji społecznej, mających istotny wpływ na wykonywanie przez nich zadań co wpłynie na jakość i efektywność wykonywanej pracy.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2020	2022	443 768	122 264	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122 264
36.	PO WER 2014–2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna – projekt pn.: „KOOPERACJE 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” – Zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych istotnych z punktu widzenia włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2018	2022	22 681 436	3 857 878	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 857 878
37.	PO WER 2014–2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym – projekt pn.: „Dokształcenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” – Podniesienie kompetencji zawodowych przedstawicieli instytucji realizujących zadania w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej, poprzez realizację działań dydaktycznych, w tym szkoleń służących podnoszeniu kompetencji zawodowych, a także superwizji oraz coachingu.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2020	2022	4 402 621	1 480 199	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 480 199
38.	PO WER 2014–2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne – projekt pn.: „Standardy obsługi inwestora w samorządzie” – Podniesienie jakości obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / GP / AL / ZL	2019	2023	2 000 001	1 076 481	610 445	0	0	0	0	0	0	0	0	1 686 926
39.	PO WER 2014–2020, Oś priorytetowa IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa – projekt pn.: „Elementarz AAC urzęd przyjazny osobom z trudnościami w komunikowaniu się” – Transfer i adaptacja austriackiego modelu (praktyki) nowego sposobu świadczenia usług, szczególnie posługujących się wspomaganymi, alternatywnymi sposobami komunikacji.	Urząd Marszałkowski / NZ	2021	2022	838 470	56 126	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56 126
40.	Pomoc Techniczna Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 – Utrzymanie odpowiedniego poziomu zatrudnienia personelu zaangażowanego w zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie PO WER 2014–2020 oraz zapewnienie możliwości podnoszenia jego kwalifikacji i niezbędnych warunków pracy, zapewnienie skutecznego i sprawnego systemu zarządzania i wdrażania, zapewnienie skutecznego systemu informacji i promocji dla Programu i efektywne wsparcie dla beneficjentów.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2021	2022	10 080 430	4 517 515	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 517 515
41.	Program Erasmus+, projekt pn.: „Generacja: Smart. Kompetencje społeczne jako transmedialny pomost wspierający rozwój nowej kultury współpracy międzypokoleniowej” – Rozwój, testowanie i walidacja innowacyjnego modelu edukacyjnego obejmującego transmedialny program szkoleniowy w zakresie nauczania i uczenia się współpracy międzypokoleniowej poprzez kompetencje społeczne.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2020	2023	128 700	45 675	20 655	0	0	0	0	0	0	0	0	66 330
42.	Program Erasmus+, projekt pn.: „Szkolenia dla kadry Publicznych Służb Zatrudnienia kluczem do sukcesu” – Podniesienie wiedzy 50 uczestników w zakresie nowatorskiego podejścia do współpracy z klientami publicznych służb zatrudnienia, poprzez realizację czterech szkoleń oraz realizacja „mini-szkoleń” wewnątrz organizacji tworzących partnerstwo.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2019	2022	402 975	12 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 700
43.	Program Erasmus+, projekt pn.: „We need each other – Potrzebujemy siebie wzajemnie” – Promowanie i propagowanie idei wolontariatu, w tym wolontariatu międzynarodowego, rozwijanie u uczestników zachowań altruistycznych i cech prospołecznych, rozwijanie empatii, tolerancji i zaangażowania obywatelskiego, wzrost kompetencji językowych uczestników.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	2020	2023	145 077	81 237	35 292	0	0	0	0	0	0	0	0	116 529
44.	Program Interreg Europa, Oś priorytetowa 1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, cel szczegółowy 1.1 Poprawa wdrażania polityk związanych z infrastrukturą badań i innowacji – projekt pn.: „Improving Research and Innovation Infrastructure Performance: from Fragmented to Integrated and Sustainable Cooperation (InnoHELs) – Poprawa Wydajności Infrastruktury Badawczej i Innowacyjnej: od podzielonej do zintegrowanej i zrównoważonej współpracy” – Integracja partnerów na rzecz realizacji założeń polityki innowacyjnej i wdrażania programów funduszy strukturalnych w zakresie poprawy wydajności infrastruktury badawczo-rozwojowej i świadczonych usług, zapewnienie wydajnego i skutecznego korzystania z tych urządzeń i usług w celu zwiększenia roli instytucji szkolnictwa wyższego w promowaniu współpracy naukowej i biznesowej, doskonaleniu polityk związanych ze wspieraniem badań naukowych i rozwojowych oraz wzmacniania roli uczelni w rozwoju regionalnym	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2019	2023	525 471	216 381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	216 381
45.	Program Interreg Europa, Oś priorytetowa 2 Konkurencyjność MSP, cel szczegółowy 2.1 Poprawa polityki konkurencyjności MSP – projekt pn.: „Design for Innovation – Design dla Innowacji” – Integracja partnerów na rzecz realizacji założeń polityki innowacyjnej i wdrażania programów funduszy strukturalnych oraz budowanie zdolności w zakresie projektowania innowacyjnej polityki regionalnej poprzez szkolenie urzędników w zakresie metod projektowania.	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2017	2022	732 150	150 056	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150 056
46.	Program Interreg Europa, Oś priorytetowa 2 Konkurencyjność MSP, cel szczegółowy 2.1 Poprawa polityki konkurencyjności MSP – projekt pn.: „Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0 (40REAdy) – Wzmocnienie zdolności MSP do podejmowania przedsięwzięć w ramach Przemysłu 4.0” – Integracja partnerów na rzecz realizacji założeń polityki innowacyjnej i wdrażania programów funduszy strukturalnych w zakresie wzmacniania i rozwijania kompetencji i kwalifikacji pracowników małych i średnich przedsiębiorstw w procesie przejścia gospodarki do modelu Przemysłu 4.0. Wsparcie MSP w rozwijaniu i osiągnięciu wzrostu oraz w angażowaniu się w innowacje Przemysłu 4.0.	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2019	2023	617 711	228 193	27 086	0	0	0	0	0	0	0	0	255 279
47.	Program Interreg Europa Środkowa, Oś priorytetowa 1 Współpraca w zakresie innowacji na rzecz zwiększenia konkurencyjności Europy Środkowej, cel szczegółowy 1.2 Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności związanych z przedsiębiorczością w celu wspierania innowacji gospodarczej i społecznej w regionach Europy Środkowej – projekt pn.: „Intergenerational Social Innovation Support Scheme (IN SITU) – Międzypokoleniowy program wspierania innowacji społecznych” – Wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej, służących świadczeniu wsparcia dla grup defaworyzowanych oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	Urząd Marszałkowski / FS / AL / Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego / Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	2019	2022	386 933	97 728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	97 728
48.	Pomoc Techniczna w ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V–A Polska – Słowacja na lata 2014–2020 – Regionalny Punkt Kontaktowy – Wsparcie Wspólnego Sekretariatu Technicznego w wykonywaniu powierzonych zadań poprzez działania informacyjne i promocyjne dotyczącego Programu INTERREG V–A prowadzone przez Regionalny Punkt Kontaktowy stworzony w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2019	2023	836 200	179 100	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0	359 100
49.	Program LIFE – projekt pn.: „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórczych” (LIFE IP COALA) – Działania na rzecz wymiany doświadczeń i wykorzystania dobrych praktyk Kraju Morawsko-Śląskiego w zakresie adaptacji do zmian klimatu terenów pogórczych w celu opracowania „Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego”.	Urząd Marszałkowski / RP	2022	2026	72 832 922	323 434	1 999 675	294 469	272 527	339 835	0	0	0	0	0	3 229 940
50.	Program LIFE – projekt pn.: „Śląskie. Przywracamy błękit” – Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY) – Działania na rzecz poprawy jakości powietrza umożliwiające efektywne wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / RP	2022	2027	66 448 130	10 356 559	13 852 106	11 706 809	10 995 951	11 698 779	5 900 698	0	0	0	0	64 510 902
51.	Realizacja celów związanych ze zmianą klimatu na rzecz województwa śląskiego w ramach projektu „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla klimatu i energii dla województwa małopolskiego” (LIFE EKOMALOPOLSKA) – Integracja i przyspieszenie działań Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu.	Urząd Marszałkowski / RP	2021	2025	75 509 988	701 712	287 820	233 605	233 600	0	0	0	0	0	0	1 456 737
52.	Fundusze norweskie i MF EOG 2014–2021, Program Edukacja, Komponent III Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz zawodowego kształcenia ustawicznego – projekt pn.: „Śląskie. Dla Zawodowców” – Wypracowanie innowacyjnego mechanizmu w zakresie efektywnej współpracy międzysektorowej pomiędzy szkołami o profilu zawodowym i pracodawcami.	Urząd Marszałkowski / FS / AL	2021	2023	471 145	139 635	322 919	0	0	0	0	0	0	0	0	462 554

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
53.	Fundusze norweskie i MF EOG 2014–2021, Program Kultura, Działanie I Poprawa zarządzania dziedzictwem kulturowym – projekt pn.: „Przebudowa i adaptacja zabytkowego budynku dawnej łaźni Gwarek na magazyn studyjny Muzeum Śląskiego w Katowicach” – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem.	Muzeum Śląskie w Katowicach	2020	2024	1 878 302	169 542	229 730	81 348	0	0	0	0	0	0	0	480 620
B	– wydatki majątkowe				1 460 870 625	348 541 549	143 671 392	3 804 732	5 467 563	5 134 993	59 800	0	0	0	299 211 989	
1.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 – Wzrost konkurencyjności i poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej poprzez inteligentne wykorzystanie endogenicznych potencjałów regionu realizowany za pomocą trzynastu osi priorytetowych, dla których sformułowano cele szczegółowe wskazujące główne kierunki interwencji programu.	Urząd Marszałkowski / FR	2014	2024	263 336 251	69 081 422	9 222 349	2 950 910	0	0	0	0	0	0	0	6 997 808
2.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją jak również inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.	Urząd Marszałkowski / FS	2014	2023	2 553 947	500 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	700 000
3.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa I Nowoczesna gospodarka, Działanie 1.4 Wsparcie ekosystemu innowacji, Poddziałanie 1.4.3 Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji Województwa Śląskiego – transformacja regionu – projekt pn.: „Regionalne obserwatorium procesu transformacji (ROPT)” – Wsparcie procesu transformacji społeczno-gospodarczej regionu w związku z zaplanowaną dekarbonizacją, uwzględniające gromadzenie oraz promocję i upowszechnianie wiedzy nt. zachodzących procesów, skutecznych modeli transformacyjnych oraz innowacyjnych technologii, a także inicjowanie współpracy interesariuszy z podmiotami gospodarczymi.	Urząd Marszałkowski / RR / AL	2022	2023	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150 000
4.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – elektroniczna dokumentacja medyczna oraz e-usługi w celu wsparcia procesów akredytacyjnych w SP ZOZ WSS Nr 3 w Rybniku” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	2020	2022	9 401 450	972 228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	972 228
5.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – e-zdrowie w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	2020	2022	9 018 406	1 069 913	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 069 913
6.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	2020	2022	6 071 210	105 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	105 000
7.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	2020	2022	5 516 000	444 750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	444 750
8.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	2020	2022	9 067 600	391 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	391 300
9.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2020	2022	9 425 000	1 281 839	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 281 839
10.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	2020	2022	13 292 435	1 726 017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 726 017
11.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – Upowszechnienie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz wdrożenie nowoczesnych e-usług medycznych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	2020	2022	9 068 700	420 846	0	0	0	0	0	0	0	0	0	420 846
12.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – Wdrożenie e-usług w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	2020	2022	10 940 620	202 395	0	0	0	0	0	0	0	0	0	202 395
13.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „eCareMed – Wdrożenie kompleksowego systemu e-usług oraz elektronicznej dokumentacji medycznej w Katowickim Centrum Onkologii” – Podniesienie jakości świadczenia publicznych usług medycznych.	Katowickie Centrum Onkologii w Katowicach	2020	2022	15 607 659	303 814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	303 814
14.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Śląskie Digitalium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego” – Zbudowanie uniwersalnego subregionalnego zbioru dokumentów cyfrowych stanowiącego rdzeń baz danych instytucji kultury jako jednostek samorządowych Województwa Śląskiego.	Biblioteka Śląska w Katowicach / Instytucja Filmowa „Silesia Film” w Katowicach / Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach / Opera Śląska w Bytomiu	2018	2023	34 137 645	3 167 707	232 991	0	0	0	0	0	0	0	0	3 400 698
15.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „InfoSMOG-MED” – Opracowanie platformy wraz z systemem mapowania zdrowotnego.	Urząd Marszałkowski / RP	2019	2022	1 052 881	370	0	0	0	0	0	0	0	0	0	370
16.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Wdrożenie i rozwój usług medycznych z zakresu e-zdrowia w Beskidzkim Zespole Lecznico-Rehabilitacyjnym Szpitalu Opieki Długoterminowej w Jaworzcu” – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Beskidzki Zespół Lecznico-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzcu	2021	2022	2 291 142	197 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	197 700
17.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Wdrożenie w Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrzej zintegrowanego medycznego systemu informatycznego w celu zwiększenia dostępu do cyfrowych usług publicznych z obszaru e-zdrowie w regionie śląskim” – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrzej	2021	2023	7 771 047	1 650 000	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	2 000 000
18.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT – projekt pn.: „Modernizacja energetyczna budynków Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 4 w Bytomiu wraz z instalacją systemu ogniw fotowoltaicznych i instalacją pomp ciepła w celu poprawy efektywności energetycznej modernizowanych budynków” – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2020	2022	12 634 954	2 270 078	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 270 078
19.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, Poddziałanie 4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – konkurs – projekt pn.: „Termomodernizacja budynku Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju” – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	2021	2022	2 773 914	209 140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	209 140
20.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Poddziałanie 5.3.3 Dziedzictwo kulturowe – kluczowe instytucje kultury – projekt pn.: „Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego” – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Opera Śląska w Bytomiu	2019	2023	59 266 632	12 785 615	17 165 700	0	0	0	0	0	0	0	0	29 951 315

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań			
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.					
21.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej, Poddziałanie 5.4.1 Ochrona różnorodności biologicznej – ZIT – projekt pn.: „Przebudowa budynku świetlicy w Ośrodku Edukacyjno-Naukowym Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Smoleniu do celów edukacji ekologicznej” – Ochrona bioróżnorodności poprzez edukację społeczeństwa, zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony bioróżnorodności.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2022	2023	1 407 000	756 000	651 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 407 000	
22.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa VI Transport, Działanie 6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne – projekt pn.: „Budowa Regionalnej Drogi Racibórz–Pszczyna na odcinku od włączenia do DK nr 45 w gminie Rudnik do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik – etap 4 i etap 5 Wschodnia Obwodnica Raciborza” – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Urząd Marszałkowski / TD / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2018	2022	294 196 000	56 152 953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	517 040
23.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa VI Transport, Działanie 6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne – projekt pn.: „Przebudowa DW 791 na odcinku od DK 1 do DK 78, etap II” – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2014	2022	246 700 000	53 188 938	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 925 453
24.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa VI Transport, Działanie 6.1 Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne – projekt pn.: „Przebudowa DW 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska – A1 – do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik” – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2015	2023	202 130 000	91 524 350	108 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200 324 350
25.	RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa XII Infrastruktura edukacyjna, Działanie 12.3 Instytucje popularyzujące naukę – projekt pn.: „Planetarium – Śląski Park Nauki, Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie” – Przybliżenie społeczeństwu regionu najnowszych zdobyczy wiedzy z dziedziny astronomii, sejsmologii i meteorologii oraz podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych w zakresie nauk przyrodniczych poprzez zastosowanie innowacyjnych metod poszerzania wiedzy i uniejętności na wszystkich poziomach edukacji.	Urząd Marszałkowski / IR / Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2015	2022	160 466 966	30 468 084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17 414 198
26.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa XV Pomoc Techniczna REACT–EU – Wsparcie wdrażania pakietu REACT–EU przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości.	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	2022	2023	16 800	16 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16 800
27.	POiŚ 2014–2020, Oś priorytetowa V Rozwój transportu kolejowego w Polsce, Działanie 5.2 Rozwój transportu kolejowego poza TEN–T – projekt pn.: „Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego w ciągu DW 789 w ul. Koziegłowskiej w Myszkowie wraz z budową przyległego układu drogowego, w zamian za likwidację przejazdu kolejowo–drogowego kat. A w km 256,551 linii kolejowej nr 1 w ul. Koziegłowskiej” w ramach projektu pn.: „Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – etap III” – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2019	2023	23 130 785	13 140 000	1 935 520	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 817 637
28.	Program LIFE – projekt pn.: „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE–IP AQP–SILESIA–SKY) – Działania na rzecz poprawy jakości powietrza umożliwiające efektywne wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Urząd Marszałkowski / RP	2022	2027	11 172 464	48 944	394 395	59 800	5 467 563	5 134 993	59 800	0	0	0	0	0	0	0	11 165 495
29.	Fundusze norweskie i MF EOG 2014–2021, Program Kultura, Działanie I Poprawa zarządzania dziedzictwem kulturowym – projekt pn.: „Przebudowa i adaptacja zabytkowego budynku dawnej łaźni Gwarek na magazyn studyjny Muzeum Śląskiego w Katowicach” – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem.	Muzeum Śląskie w Katowicach	2020	2024	21 836 117	2 395 346	4 108 337	794 022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 297 705
30.	Fundusze norweskie i MF EOG 2014–2021, Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, obszar programowy: Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne – projekt pn.: „Modernizacja hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu” – Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych	Urząd Marszałkowski / IR / Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	2021	2023	16 437 000	3 920 000	611 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 531 100
II. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
A – wydatki bieżące					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
B – wydatki majątkowe					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
III. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt I i II), z tego:					5 710 327 567	673 603 939	670 282 223	656 761 394	365 800 000	258 700 000	259 500 000	232 600 000	188 400 000	148 400 000	148 400 000	1 551 731 500			
A – wydatki bieżące					3 306 970 541	360 580 148	272 950 063	242 402 597	208 400 000	206 300 000	208 700 000	213 400 000	188 400 000	148 400 000	148 400 000	417 566 863			
1.	Aktualizacja korytarzy ekologicznych w województwie śląskim – Zweryfikowanie, skorygowanie i uzupełnienie przebiegu oraz granic sieci korytarzy na terenie województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / GN	2021	2022	147 600	147 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	147 600
2.	Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego – Aktualizacja regionalnego dokumentu strategicznego określającego politykę przestrzenną województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / GN	2019	2022	138 500	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Audyty krajobrazowe województwa śląskiego – Sporządzenie dokumentu identyfikującego krajobrazy województwa śląskiego, określającego ich cechy charakterystyczne i dokonującego oceny ich wartości.	Urząd Marszałkowski / GN	2019	2023	3 039 943	1 303 056	611 275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112 543
4.	Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich i obiektów inżynierskich realizowane przez zarząd drogi – Zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury dróg wojewódzkich zwiększającego bezpieczeństwo i wygodę ruchu.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2020	2026	81 200 000	31 695 154	28 107 754	13 753 827	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	21 000 000
5.	Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich i obiektów inżynierskich realizowane w systemie powierzonym powiatom – Zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury dróg wojewódzkich zwiększającego bezpieczeństwo i wygodę ruchu.	Urząd Marszałkowski / TD	2021	2024	83 695 438	23 565 146	23 565 146	11 782 573	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58 912 865
6.	GOSPOSTRATEG – projekt pn.: „Polityka rozwoju regionalnego w oparciu o klastry” – Zdefiniowanie form, zasad i narzędzi realizacji polityki rozwoju regionalnego w oparciu o klastry.	Urząd Marszałkowski / RR	2022	2023	1 000 000	10 000	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
7.	GOSPOSTRATEG – projekt pn.: „Zielony Rynek+ – kreowanie regionalnej sieci wielofunkcyjnych miejskich przestrzeni innowacji gospodarczych, społecznych i technologicznych” – Opracowanie modelowego podejścia do kształtowania nowoczesnej, wspierającej rozwój lokalny, wielofunkcyjnej, inkluzywnej i integrującej oraz odporniej przestrzeni miejskiej.	Urząd Marszałkowski / RR	2022	2023	1 000 000	10 000	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
8.	Modernizacja Serwerowni – Rozbudowa i modernizacja wyposażenia serwerowni w budynku w Katowicach przy ul. Dąbrowskiego 23, w celu ujednoczenia wyposażenia i podłączeń instalacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego po zlikwidowanej jednostce ŚCSL.	Urząd Marszałkowski / CI	2021	2023	152 274	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000
9.	Na ratunek drewnu – konserwacja zabytkowych budynków – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Muzeum „Gómsiński Park Etnograficzny w Chorzowie”	2021	2022	320 774	76 437	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76 437
10.	Obsługa prawna projektu pn. Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie – Bieżące doradztwo w relacjach z uczestnikami procesu inwestycyjnego oraz ochrona interesów Województwa pod kątem ewentualnych sporów sądowych.	Urząd Marszałkowski / IR	2020	2022	345 940	285 998	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112 240
11.	Obsługa prawna sporów sądowych związanych z zakończoną realizacją Stadionu Śląskiego – Wyegzekwowanie od Wykonawcy roszczeń wynikających z zapisów umowy.	Urząd Marszałkowski / IR	2018	2025	3 418 500	925 461	450 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	450 000
12.	Ocena stanu populacji gatunków ptaków strefowych, dla których istnieje potrzeba wdrożenia działań z zakresu ochrony czynnej terenów otwartych wraz z monitoringiem siedlisk nieleśnych – Rozszerzenie efektów podejmowanych działań ochronnych dla cennych typów siedlisk i gatunków ptaków.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2021	2022	286 000	227 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	227 000
13.	Ochrona cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów nieleśnych Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd – Ochrona i poprawa stanu zachowania cennych przyrodniczo biotopów o dużej bioróżnorodności – muraw kserotermicznych i muraw naskalnych.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2021	2022	295 000	225 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	225 000

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
14.	Opracowanie Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023–2028 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – Realizacja zadania wynikającego z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach polegającego na sporządzeniu aktualizacji obowiązującego Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016–2022.	Urząd Marszałkowski / OS	2021	2022	400 300	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	400 000	
15.	Opracowanie Polityki Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego 2030 – Zaktualizowanie celów i zadań zawartych w Programie Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego 2020+ oraz dostosowanie zapisów obecnie obowiązującego dokumentu do nowoprzyjętych i aktualnie przygotowywanych dokumentów na szczeblu rządowym, w tym Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) oraz szczeblu regionalnym, w tym Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Urząd Marszałkowski / TS	2021	2022	150 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	
16.	Opracowanie programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego – Realizacja zadania wynikającego z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska polegającego na konieczności sporządzenia programu ochrony środowiska uwzględniającego cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.	Urząd Marszałkowski / OS	2021	2022	300 100	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	
17.	Opracowanie Regionalnej Polityki Rowerowej Województwa Śląskiego wraz z koncepcją sieci regionalnych tras rowerowych – Dostosowanie zapisów obecnie obowiązującego dokumentu do nowoprzyjętych i aktualnie przygotowywanych dokumentów na szczeblu rządowym oraz szczeblu regionalnym, w tym Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Urząd Marszałkowski / TS	2021	2022	150 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	
18.	Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 – Zorganizowanie i przeprowadzenie do 31 sierpnia 2022 r. trzech edycji trójstopniowych zawodów ogólnopolskiej Olimpiady Astronomicznej oraz promowanie wiedzy w zakresie rozwoju młodzieży w dziedzinie astronomii i astrofizyki	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	2019	2022	210 456	59 559	0	0	0	0	0	0	0	0	59 559	
19.	Organizacja Szczytu Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego – Nawiązywanie współpracy młodzieży z Polski, Niemiec i Francji w dziedzinie edukacji, zdobywanie i wymiana doświadczeń.	Urząd Marszałkowski / EN	2022	2024	260 000	70 000	70 000	120 000	0	0	0	0	0	0	260 000	
20.	Organizacja usług publicznych w zakresie wykonywania regionalnych kolejowych przewozów osób w latach 2016–2030 – Zapewnienie ciągłości w zakresie wykonywania regionalnych kolejowych przewozów osób.	Urząd Marszałkowski / KR	2016	2030	2 813 141 448	260 000 000	182 000 000	182 000 000	182 000 000	182 000 000	182 000 000	182 000 000	182 000 000	142 000 000	100 598 303	
21.	„Panteon Górnos Śląski w Katowicach” – utworzenie i organizacja działalności instytucji kultury – Rozpoczęcie działalności kulturalnej, naukowej i edukacyjnej instytucji kultury „Panteon Górnos Śląski w Katowicach”	Urząd Marszałkowski / KL	2020	2022	3 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000	
22.	Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w województwie śląskim.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2021	2023	3 286 000	1 310 000	1 346 000	0	0	0	0	0	0	0	2 656 000	
23.	Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – Podniesienie poziomu świadomości i kompetencji w zakresie możliwości wykorzystania potencjału technologii informacyjnych i komunikacyjnych.	Urząd Marszałkowski / CI	2021	2025	1 470 000	300 000	300 000	300 000	300 000	0	0	0	0	0	1 200 000	
24.	Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego – Spełnienie warunku podstawowego dla Celu Polityki 3 na poziomie regionalnym dla polityki spójności UE 2021–2027, a tym samym zapewnienie możliwości uruchomienia środków w ramach nowego RPO na lata 2021–2027 na inwestycje drogowe i kolejowe.	Urząd Marszałkowski / RR	2021	2022	2 019 045	294 216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
25.	Remont elewacji i wymiana stolarki okiennej w budynku Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	2021	2023	1 006 953	263 921	448 145	0	0	0	0	0	0	0	712 066	
26.	Remonty dróg oraz obiektów inżynierskich na sieci dróg wojewódzkich realizowane przez zarząd drogi – Przywrócenie pierwotnego stanu drogi, zapewniającego bezpieczeństwo użytkowników dróg.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2022	2023	12 600 000	8 900 000	3 700 000	0	0	0	0	0	0	0	12 600 000	
27.	Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogómicznymi na terenie województwa śląskiego – Zapewnienie trwałości projektu pn.: „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogómicznymi na terenie województwa śląskiego”, w tym utrzymanie bieżące systemu w oparciu o rozwiązania chmurowe, pakiet roboczogodzin przeznaczonych na rozwój systemu.	Urząd Marszałkowski / RR	2023	2027	1 500 000	0	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	0	0	0	1 500 000	
28.	Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim – Poprawa poziomu funkcjonowania i jakości życia osób z niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim.	Urząd Marszałkowski / SP	2021	2022	30 750	7 380	0	0	0	0	0	0	0	0	7 380	
29.	Szklany dach nad wejściem głównym (markiza) – wymiana szyb oraz remont konstrukcji nośnej – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Biblioteka Śląska w Katowicach	2020	2022	1 708 000	1 657 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 657 000	
30.	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa – zachowanie trwałości i promocja w okresie eksploatacji i utrzymania infrastruktury – Zapewnienie infrastruktury regionalnej sieci szerokopasmowej na terenie województwa śląskiego poprzez jej budowę oraz świadczenie z jej wykorzystaniem usług i dostępu hurtowego.	Urząd Marszałkowski / CI / AL	2016	2025	45 704 100	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	0	0	0	0	0	6 800 000	
31.	Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019–2022 – Promocja zdrowia psychicznego, zapobieganie zaburzeniom psychicznym, zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	Urząd Marszałkowski / NZ	2019	2022	2 442 500	970 000	0	0	0	0	0	0	0	0	970 000	
32.	Usługa serwisowa platformy SEKAP – Zapewnienie zgodności z aktualnymi przepisami prawa w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów, usprawnienia konfiguracji i administracji systemu.	Urząd Marszałkowski / CI	2021	2022	400 000	40 000	0	0	0	0	0	0	0	0	40 000	
33.	Usługi związane z wytworzeniem blankietów zaświadczeń ADR przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych – Zapewnienie ciągłości wydawania zaświadczeń z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych.	Urząd Marszałkowski / TD	2022	2024	360 000	120 000	120 000	120 000	0	0	0	0	0	0	360 000	
34.	Użytkowanie systemu składania wniosków do PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. o przydzielenie zdolności przepustowej w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021 i 2021/2022 – Możliwość bezpośredniego składania wniosków do zarządcy infrastruktury i poprawa usług w zakresie rozkładu jazdy pociągów.	Urząd Marszałkowski / KR	2021	2022	10 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
35.	Współorganizacja wraz z European Athletics oraz Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Drużynowych Mistrzostw Europy w lekkiej atletyce 2023 – Promowanie wizerunku Stadionu Śląskiego oraz Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów lekkoatletycznych, wzmocnienie marki „Śląskie” oraz „Stadion Śląski” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Urząd Marszałkowski / SP	2022	2023	10 000 000	2 500 000	7 500 000	0	0	0	0	0	0	0	10 000 000	
36.	Współorganizacja wraz z European Athletics oraz Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Mistrzostw Europy w lekkiej atletyce 2028 – Promowanie wizerunku Stadionu Śląskiego oraz Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów lekkoatletycznych, wzmocnienie marki „Śląskie” oraz „Stadion Śląski” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Urząd Marszałkowski / SP	2021	2028	95 000 000	0	0	15 000 000	17 500 000	17 500 000	20 000 000	25 000 000	0	0	95 000 000	
37.	Wykonanie hydroizolacji ścian fundamentowych – Poprawa stanu istniejących obiektów w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.	Biblioteka Śląska w Katowicach	2021	2023	5 700 000	3 080 000	2 600 000	0	0	0	0	0	0	0	5 680 000	
38.	Wykonanie Studium Planistyczno-Prognostycznego Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku dla projektu liniowego pn.: „Uzupelnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami” – Uzupelnienie lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej województwa śląskiego.	Urząd Marszałkowski / KR	2021	2022	1 740 450	348 090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
39.	Wylonienie podmiotu realizującego projekt w zakresie opracowania: studium wykonalności projektu pn.: „Dostawa co najmniej 10 sztuk elektrycznych zespołów trakcyjnych do wykonywania kolejowych wojewódzkich przewozów pasażerskich” wraz z ekspertyzą (opinią) prawną, wniosku o dofinansowanie tego projektu ze środków Unii Europejskiej oraz świadczącego usługę audytową do 2023 r., – Sporządzenie dokumentacji na potrzeby realizacji projektu w ramach RPO WSL 2014–2020 dotyczącego zakupu co najmniej 10 sztuk ezt.	Urząd Marszałkowski / KR	2017	2023	446 400	24 600	24 600	0	0	0	0	0	0	0	0	
40.	Zadania promocyjne Województwa Śląskiego przy organizacji Memoriału im. Janusza Kusocińskiego – Promowanie wizerunku Stadionu Śląskiego oraz Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów lekkoatletycznych, wzmocnienie marki „Śląskie.” oraz „Stadion Śląski” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Urząd Marszałkowski / SP	2018	2030	23 500 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000	17 100 000	
41.	Zadania promocyjne Województwa Śląskiego przy organizacji Memoriału im. Kamili Skolimowskiej – Promowanie wizerunku Stadionu Śląskiego oraz Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów lekkoatletycznych, wzmocnienie marki „Śląskie.” oraz „Stadion Śląski” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Urząd Marszałkowski / SP	2018	2030	48 920 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	40 500 000	
42.	Zadania promocyjne Województwa Śląskiego przy organizacji Mistrzostw Świata w piłce ręcznej 2023 – Promowanie wizerunku Województwa Śląskiego podczas światowej rangi zawodów piłki ręcznej, wzmocnienie marki „Śląskie.” wśród mieszkańców regionu, kraju i osób odwiedzających Województwo Śląskie z zagranicy.	Urząd Marszałkowski / SP	2022	2023	4 920 000	1 845 000	3 075 000	0	0	0	0	0	0	0	4 920 000	
43.	Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w województwie śląskim – Prowadzenie regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	2020	2024	51 554 070	10 304 530	10 562 143	10 826 197	0	0	0	0	0	0	31 692 870	
B	– wydatki majątkowe				2 403 357 026	313 023 791	397 332 160	414 358 797	157 400 000	52 400 000	50 800 000	19 200 000	0	0	1 134 164 637	
1.	Adaptacja pomieszczeń Działu Farmacji Szpitalnej na Aptekę Szpitalną w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr. A. Pawelca w siedzibą w Wodzisławiu Śląskim – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. A. Pawelca w Wodzisławiu Śląskim	2021	2022	900 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	400 000	
2.	Budowa hali lekkoatletycznej ze strzelnicą sportową wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Zgrzeblioka w Katowicach – Wsparcie rozwoju sportowego młodzieży akademickiej.	Urząd Marszałkowski / IR / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach	2020	2024	18 000 000	2 000 000	8 000 000	8 000 000	0	0	0	0	0	0	18 000 000	
3.	Budowa mostu nad rz. Odra w ciągu DW 421, w tym opracowanie dokumentacji projektowej, w ramach programu rządowego Mosty dla Regionów – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2019	2022	2 494 809	1 232 214	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.	Budowa obwodnicy m. Koziegłowy, w tym opracowanie dokumentacji projektowej – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2022	2027	200 000 000	500 000	1 000 000	500 000	33 200 000	33 200 000	31 600 000	0	0	0	100 000 000	
5.	Budowa wind dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych i starszych w SPZOZ Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	2022	2023	4 500 000	300 000	1 700 000	0	0	0	0	0	0	0	2 000 000	
6.	Dokapitalizowanie Spółki Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętki w Chorzowie Spółka Akcyjna – Umożliwienie realizacji projektu pn.: „Budowa kolei liniowej ELKA”	Urząd Marszałkowski / KN	2022	2023	40 000 000	18 275 794	21 724 206	0	0	0	0	0	0	0	40 000 000	
7.	Doposażenie w sprzęt medyczny Bloku Operacyjnego Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	2020	2022	17 404 837	5 961 507	0	0	0	0	0	0	0	0	5 961 507	
8.	Dostosowanie drogi pożarowej na terenie Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Beskidzkiego Zespołu Lecznico-Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu do obowiązujących przepisów – Usprawnienie dojazdu do szpitala z uwzględnieniem przepisów pożarowych.	Urząd Marszałkowski / IR	2022	2023	4 155 000	1 440 000	2 715 000	0	0	0	0	0	0	0	4 155 000	
9.	Drogowa Trasa Średnicowa ZACHÓD odcinek Zabrze–Gliwice – usługa inwestora zastępczego w okresie gwarancji wykonawcy robót budowlanych – w zakresie odcinków Z3, Z4 w Zabrze – Usprawnienie regionalnych połączeń przebiegających przez miasta na prawach powiatu.	Urząd Marszałkowski / TD	2017	2023	2 457 446	331 341	220 894	0	0	0	0	0	0	0	0	
10.	Modernizacja budynku znajdującego się w kompleksie budynków szpitalnych w Piekarach Śląskich przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	2021	2022	4 400 000	3 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000 000	
11.	Modernizacja dachu budynku AI Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 4 w Bytomiu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2021	2022	2 500 000	1 986 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 986 000	
12.	Modernizacja elewacji budynku biurowego przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach – Dostosowanie budynku do stanu zgodnego z prawem i przeznaczeniem.	Urząd Marszałkowski / IR	2020	2023	10 580 000	5 000 000	5 055 646	0	0	0	0	0	0	0	10 055 646	
13.	Modernizacja i przebudowa istniejącego Oddziału Kardiologii zlokalizowanego w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2022	2024	25 450 174	1 513 847	4 644 485	5 666 367	0	0	0	0	0	0	11 824 699	
14.	Modernizacja i przebudowa oraz wyposażenie sal operacyjnych Centralnego Traktu Operacyjnego wraz z zapleczem w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	2021	2022	13 160 000	12 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	12 400 000	
15.	Modernizacja i wyposażenie Apteki Szpitalnej w budynku C2 w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2022	2023	6 045 328	880 508	1 894 513	0	0	0	0	0	0	0	2 775 021	
16.	Modernizacja Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii zlokalizowanego w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	2022	2024	21 564 551	1 225 176	3 914 567	4 881 330	0	0	0	0	0	0	10 021 073	
17.	Modernizacja Serwerowni – Rozbudowa i modernizacja wyposażenia serwerowni w budynku w Katowicach przy ul. Dąbrowskiego 23, w celu ujednoczenia wyposażenia i podłączenia instalacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego po zlikwidowanej jednostce SCSL.	Urząd Marszałkowski / CI	2021	2023	167 726	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	70 000	
18.	Prace modernizacyjne i konserwatorskie obejmujące część elewacji oraz dach w zabytkowym budynku Ośrodka Rehabilitacji w Kochcicach Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	2021	2022	1 099 175	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	400 000	
19.	Projekt Budowy Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską w Mszanie – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Miasto Wodzisław Śląski / Urząd Marszałkowski / TD	2013	2022	4 289 626	2 059 340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.	Projekt Budowy Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Miasto Racibórz / Urząd Marszałkowski / TD	2012	2022	4 002 056	976 083	0	0	0	0	0	0	0	0	130 995	
21.	Przebudowa części komunikacyjnej budynków A, B, C Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, zlokalizowanych w Katowicach, przy ul. Bogucickiej – dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wraz z zagospodarowaniem terenu pomiędzy budynkami B i C, zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami – Dz. U. 2019 poz. 1696 – Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne.	Urząd Marszałkowski / IR / Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	2021	2022	2 000 100	2 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	2 000 000	
22.	Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej, realizowana w systemie powierzoną jednostkom samorządu terytorialnego – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Urząd Marszałkowski / TD	2020	2024	93 575 988	9 337 036	34 223 000	43 740 000	0	0	0	0	0	0	87 300 036	

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	LIMITY WYDATKÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH										Limit zobowiązań
			od	do		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.		
23.	Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich, w tym opracowanie dokumentacji projektowych budowy/przebudowy dróg wojewódzkich – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2016	2025	360 732 420	73 634 375	94 319 000	127 901 000	55 000 000	0	0	0	0	0	326 032 627	
24.	Przebudowa DW 408 na odcinku od m. Gliwice do granicy województwa, etap I budowa obwodnicy Sośnicowic – Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrów miast i miejscowości.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2005	2025	135 983 400	5 000 000	70 000 000	40 000 000	20 000 000	0	0	0	0	135 000 000		
25.	Przebudowa DW 948 od DK 52 do DW 946. w tym dokumentacja projektowa – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2015	2024	225 327 000	73 000 000	81 416 000	60 340 100	0	0	0	0	0	3 455 372		
26.	Przebudowa Oddziału Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju wraz z wyposażeniem oddziału w sprzęt i urządzenia medyczne – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	2021	2022	4 000 000	2 687 250	0	0	0	0	0	0	0	2 687 250		
27.	Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancerzów – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2021	2023	6 000 000	2 400 000	3 600 000	0	0	0	0	0	0	6 000 000		
28.	Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń parteru budynku Szkoły Podstawowej Zespołu Szkół Specjalnych w Skoczowie – Dostosowanie obiektu do wymogów Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Straży Pożarnej.	Urząd Marszałkowski / IR / EN	2020	2022	1 427 250	591 950	0	0	0	0	0	0	0	591 950		
29.	Przedsięwzięcia drogowe dotyczące m.in. ciągów drogowych 929, 935, 941, 910 – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2014	2025	324 053 324	42 527 448	28 900 000	85 000 000	30 000 000	0	0	0	0	158 316 058		
30.	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu – Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.	Urząd Marszałkowski / IR	2020	2024	3 137 490	0	860 000	2 200 000	0	0	0	0	0	3 060 000		
31.	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu – Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.	Urząd Marszałkowski / IR	2020	2024	7 083 616	3 110 000	2 900 000	700 000	0	0	0	0	0	6 710 000		
32.	Rewaloryzacja kompleksu dydaktycznego Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Rewaloryzacja kompleksu dydaktycznego Parku Krajobrazowego wraz z otoczeniem w celu podniesienia walorów turystycznych regionu oraz zachowania dziedzictwa kulturowego.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	2021	2023	2 118 273	672 924	784 849	0	0	0	0	0	0	1 457 773		
33.	Rewitalizacja budynku Bramy Wybrańców wraz z otoczeniem – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów wraz z otoczeniem.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	2021	2023	4 000 000	1 550 000	2 000 000	0	0	0	0	0	0	3 550 000		
34.	Rewitalizacja linii kolejowej nr 97 na odc. Sucha Beskidzka – Żywiec celem usprawnienia połączenia Kraków – Żywiec – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.	Urząd Marszałkowski / KR	2023	2028	8 840 000	0	220 000	220 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	0	8 840 000		
35.	Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków) – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.	Urząd Marszałkowski / KR	2023	2028	16 420 000	0	410 000	410 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	0	16 420 000		
36.	Rewitalizacja Zamczku Myślińskiego wraz z otoczeniem towarzyszącym i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej – Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów wraz z otoczeniem.	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	2018	2023	18 473 566	8 043 105	1 230 000	0	0	0	0	0	0	9 273 105		
37.	Roboty konserwatorskie na budynku zabytkowym Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej – Poprawa stanu technicznego oraz zabezpieczenie budynku i zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników obiektu.	Urząd Marszałkowski / IR	2022	2024	5 400 000	200 000	1 500 000	3 700 000	0	0	0	0	0	5 400 000		
38.	Stworzenie połączenia DTS z Dąbrową Górniczą – 1 etap połączenie DTS w Katowicach z Obrzeżną Zachodnią w Mysłowicach wraz z przebudową obiektów inżynierskich – opracowanie dokumentacji projektowej – Usprawnienie regionalnych połączeń przebiegających przez miasta na prawach powiatu.	Urząd Marszałkowski / TD	2010	2022	3 638 226	1 600 000	0	0	0	0	0	0	0	456 525		
39.	Termomodernizacja budynku przy pl. Jana III Sobieskiego 2 wraz z podniesieniem bezpieczeństwa p. poż. – Poprawa energooszczędności i efektywności cieplnej budynku, zwiększenie powierzchni użytkowej, unormowanie warunków klimatycznych w magazynach zbiorów.	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	2021	2022	2 000 000	1 750 000	0	0	0	0	0	0	0	1 750 000		
40.	Uruchomienie apteki szpitalnej w budynku głównym Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	2022	2023	7 000 000	2 000 000	5 000 000	0	0	0	0	0	0	7 000 000		
41.	Utworzenie Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego na 60 łóżek z pełnym kompleksowym wyposażeniem, przeprowadzeniem prac budowlanych i dostosowaniem do tego celu budynku dawnej kuchni SP ZOZ Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	2021	2022	4 000 000	3 695 000	0	0	0	0	0	0	0	3 695 000		
42.	Uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.	Urząd Marszałkowski / KR	2023	2028	550 000 000	0	800 000	800 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	0	41 600 000		
43.	Wymiana instalacji wody zimnej, c.w.u., cyrkulacji oraz kanalizacji sanitarnej z robotami towarzyszącymi dla Pawilonu Łóżkowego Nr 5 w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku – Wzrost dostępności i poprawa jakości usług medycznych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	2021	2022	11 065 495	8 989 000	0	0	0	0	0	0	0	8 989 000		
44.	Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaskowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych – Uzyskanie połączenia lub usprawnienie istniejącego połączenia (dla którego są prowadzone pasażerskie przewozy transportem kolejowym) miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim celem poprawy konkurencyjności połączenia i spójności komunikacyjnej regionu – w ramach Programu Uzupelniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku.	Urząd Marszałkowski / KR	2023	2028	13 400 000	0	300 000	300 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	0	13 400 000		
45.	Przebudowa DW 934 od m. Imielin do DK 44. w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	2022	2024	210 000 000	10 000 000	18 000 000	30 000 000	0	0	0	0	0	58 000 000		
46.	Śląskie ZOO w ochronie cietrzewia, guszcza i dropia oraz ginących gatunków bazantów – budowa wolier – Podwyższenie atrakcyjności Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie.	Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie	2021	2022	510 150	283 893	0	0	0	0	0	0	0	0		

OBJAŚNIENIA

Projekt uchwały przewiduje wprowadzenie dwóch nowych przedsięwzięć, a także zmiany przedsięwzięć istniejących w Wieloletniej Prognozie Finansowej w zakresie limitów wydatków i limitów zobowiązań wraz z odpowiadającą im aktualizacją łącznych nakładów finansowych, nazwy oraz okresów realizacji.

1. Projekt uchwały przewiduje wprowadzenie dwóch nowych przedsięwzięć w załączniku 2 do Uchwały Nr VI/39/5/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030, zgodnie z wyszczególnieniem:

- 1) „Przebudowa DW 934 od m. Imielin do DK 44, w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji”.

Wyodrębnienia nowego przedsięwzięcia z przedsięwzięcia już ujętego w WPF (patrz: pkt 2 ppkt 3 objaśnień) dokonuje się w związku z przyznaniem Wstępnej Promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład. Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2022–2024, a zabezpieczenie wkładu własnego Województwa Śląskiego wynosi:

w 2022 r. - 10 000 000 zł,
w 2023 r. - 18 000 000 zł,
w 2024 r. - 30 000 000 zł.

- 2) „Śląskie ZOO w ochronie cietrzewia, głuszca i dropia oraz ginących gatunków bażantów – budowa wolier” - przedsięwzięcie realizowane jest w latach 2021–2022.

W 2021 r. nie wykorzystano całości środków przeznaczonych na to zadanie z budżetu obywatelskiego w kwocie 283.893 zł, która w związku z tym została wliczona do wyniku budżetu Województwa Śląskiego za ten rok, tym samym konieczne jest zabezpieczenie finansowania zadania na 2022 rok ze środków własnych Województwa Śląskiego.

2. Projekt uchwały dokonuje zmian limitów wydatków oraz limitów zobowiązań przedsięwzięć wraz z odpowiadającą im aktualizacją łącznych nakładów finansowych, nazwy oraz okresów realizacji w załączniku 2 do Uchwały Nr VI/39/5/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030, zgodnie z wyszczególnieniem:

- 1) w przedsięwzięciu pn.: *RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Śląskie Digitalium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego” (część bieżąca przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limit wydatków bieżących w roku 2023 o kwotę 84 049 zł. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 176 071 zł na 260 120 zł. Ponadto zmienia się okres realizacji z 2018–2022 na 2018–2023.

Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2023 roku będą środki własne budżetu Województwa Śląskiego,

- 2) w przedsięwzięciu pn.: *RPO WSL 2014–2020, Oś priorytetowa II Cyfrowe Śląskie, Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych – projekt pn.: „Śląskie Digitalium. Digitalizacja i udostępnianie zasobów instytucji kultury województwa śląskiego” (część majątkowa przedsięwzięcia)* – **zwiększa się** limit wydatków majątkowych w roku 2023 o kwotę 232 991 zł. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 3 167 707 zł na 3 400 698 zł. Ponadto zmienia się okres realizacji z 2018–2022 na 2018–2023.

Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków w 2023 roku będą środki własne budżetu Województwa Śląskiego,

- 3) w przedsięwzięciu pn.: *Przedsięwzięcia drogowe dotyczące m.in. ciągów drogowych 929, 935, 934, 941, 910* – **zmniejsza się** limit wydatków majątkowych w roku 2022 o kwotę **10 000 000 zł**, w roku 2023 o kwotę **18 000 000 zł** oraz w roku 2024 o kwotę **30 000 000 zł**. Równocześnie dokonuje się zmiany kwoty limitu zobowiązań z 216 316 058 zł na 158 316 058 zł, kwoty łącznych nakładów finansowych z 382 053 324 zł na 324 053 324 zł oraz zmienia się nazwa przedsięwzięcia na „*Przedsięwzięcia drogowe dotyczące m.in. ciągów drogowych 929, 935, 941, 910*”.
3. Na podstawie zmian wymienionych w pkt 1–2 dokonuje się odpowiadającej im korekty oraz przyjmuje się teksty jednolite załączników 1 i 2 do Uchwały Nr VI/39/5/2021 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022–2030.

Sporządziła:
Dyrektor Departamentu Finansowego
Joanna Myszor

MAKSZALEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Jakub Chęciński

Dyrektor
Departamentu Finansowego

Joanna Myszor